SALI 3 MAYIS 1938

TAN EVİ
İstanbul, Ankara caddesi
TELGRAF : TAN, İSTANBUL
TELEFON : 24318, 24319, 24310
DÖRDÜNCÜ YIL — No. 1080
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

Çocuk Ansiklopedisi
Bu iki büyük ciltlik eser her evde bulunması lâzım bir kütüphanedir. Çocuğunuzu bundan mahrum bırakmayınız. Tam eserin fiyatı 7 liradır.
TAN Matbaası

Çemberlayne Şiddetli Hücumlar Yapıldı

Avam Kamarasında Gürültüler

Londra-Roma Anlaşması Uzun Tenkitlere Uğradı

Muhalif lider Etting

Başvekil Izahat Vererek Anlaşmanın Ehemmiyetini ve Tatbikini Anlattı

Londra, 2 (Hususî) — Avam kamarası, bugün İngiltere - İtalya anlaşmasını tetkik ve müzakere etti. Başvekil Mister Chamberlain, anlaşmanın tasdikini istemiş ve Filistin hakkında teminat mübadele edilip edilmediği hakkında sorulan suale cevaben, İtalyanın Filistinde İngiltereye güçlükler çıkarmaktan içtinap edeceğine dair teminat verdiğini, İngilterenin mümasil teminat vererek İtalyanın meşru menfaatlerine saygı göstereceğini söylemiş ve İtalyanın meşru menfaatlerinden maksadın İtalyan tebaasına, misyonlarına, mekteplerine ait menfaatlerin himayesi olduğunu ilâve etmiştir.

Bugünkü celseyi en fazla dikkatle takip edenlerden biri, İtalya sefiri Sinyor Grandi idi.

Mister Chamberlain, anlaşmanın tam tatbikinin İspanya meselesinin hallinden ve İngilterenin de bunu müteakıp Habeşistan ilhakını tanımasından sonra başlıyacağını izah etmiş ve Milletler cemiyeti azasından kimin bu ilhakı tanımadığını, kimin tanıdığını, bunun için İngilterenin meseleyi tasfiye için milletler cemiyetine müracaat ettiğini söylemiş ve arada "Maksat, Habeş meselesinde takip olunan metodu tasvip ettiğimizi söylemek değildir. Fakat işi bitirmektir. Böyle bir tanımayı muhik gösterecek bir âmil, onun umumî tat minine hâdim olmasıdır.,,

Mister Chamberlain demokrasilerin otoriter devletlerle anlaşamıyacaklarına ileri sürülen itirazlara cevap vererek son anlaşmanın bu iddiayı tekzip ettiğini ve yeni devre açtığını söylemiş ve bu anlaşmanın İngiltere ile İtalya arasında bir harbe mâni olduğunu ima eylemiştir.

Muhalefet lideri Mister Atlee, Başvekilin İspanya meselesinin halline işaret etmesinin mânası ne olduğunu sormuş, Başvekil, bunu tarif etmek istememiş ve vaziyetin zamanla tas-

(Devamı 10 uncuda)

Başvekilimiz, dün Sirkeci garından çıkarken

Hitler Romaya Gitti

Berlin 2 (Hususî) — Her Hitler Romaya gitmek üzere bu akşam hareket etti. Merasim fevkalâde idi. Bütün Berlin halkı uğurlama ihtifalinde hazır bulundu ve merasim bütün Alman yayına radyolarla haber verildi. Her Hitler ile maiyetini iki hususî tren nakletmektedir. Roma da hazırlanan istikbal resmini tarif için hareket eden 80 gazeteci, dün Berlinden ayrılmışlardır. Bütün gazeteciler, yeni üniformalarını giyiyorlardı.

Siyasî mahafil tantanalı ifadelerle Hitlerin yapacağı seyahatin ehemmiyetinden bahsetmektedirler. Burada Anşlus yüzünden Roma - Berlin mihverinin iki müessisi arasındaki dostluğa hiçbir veçhile halel gelmediği intıbaının tevlidine uğraşılmaktadır. Alman mahafili, İtalyan - Alman dostluğunun bilhassa bu iki memleketin etrafların da bulunanlara karşı ittihaz ettikleri hattı hareket dolayısiyle kendilerine yapılan insafsızca muhalefet yüzünden daha ziyade arttığını kaydeylemektedirler.

Başvekil Dün Geldi Ve Ankaraya Gitti

B. Celâl Bayar Yunanistandan Çok Iyi Intıbalarla Döndü

Başvekilimiz Celâl Bayar ile Hariciye Vekili Doktor Aras, dost ve komşu Yunanistana yaptıkları seyahatten dün sabah avdet etmişlerdir. Başvekilimiz, bayraklarla süslenen istasyonda büyük tezahüratla karşılanmıştır.

Dün sabah, Sirkeci istasyonu daha sabahtan itibaren, havanın yağmurlu olmasına rağmen kalabalık bir halk kütlesi ile dolmuştu. Saat on buçukta bir bando mızıka, bir askerî kıta ve bir polis müfrezesi istasyona gelerek kendilerine ayrılan yerleri işgal etmişlerdir.

Başvekili karşılamak için İstanbul valisi, İstanbul komutanı general Halis, Emniyet müdürü Salih Kılıç, iktisadî mahafile mensup birçok zevat ile üniversite ve lise talebeleri tren gelmeden çok evvel istasyona gelmiş bulunuyorlardı.

Başvekimizi getiren hususî tren, saat 11 i çeyrek geçe gara girmiş ve etrafı dolduran halkın (yaşa!) sadalarile selâmlanmış ve alkışlanmıştır. Başvekil, yanında Bayan Bayar ve Hariciye Vekili Doktor Aras olduğu halde gülen bir yüzle trenden inmiş ve kendisini karşılamıya gelenlerin hepsinin ellerini sıkarak kendilerine ayrı ayrı iltifat etmiştir.

Bu arada istasyonda bulunan Rum vatandaşlardan avukat Teologos, Türk ve Yunan dostluğunun kuvvetini ve samimiyetini tebarüz ettiren bir nutuk söylemiş ve bu dostlukta Celâl Bayarın şahsen oynadığı mühim rolün ehemmiyetine işaret etmiştir.

(Devamı 10 uncuda)

Hataydan Bir Misafir

ANKARA 2 (BAŞMUHARRİRİMİZDEN)

Bu sabahtanberi Ankarada bir misafirimiz var: B. Garo... Bu adı, Antakya telgraflarında çok gördük, gözümüze, kulağımıza yabancı gelmiyor.

Fakat şimdiye kadar. B. Garonun adına hep iddialı, münakaşalı haberler arasında tesadüf ettik. İsmin sahibi gözümüzün önüne hep abus, aksi bir adam şeklinde çıkıyordu. Fransanın Antakyadaki delegesini görünce milletler arasındaki münasebetlerde temas ve tanışmanın faydalı bir şey olduğunu bir defa daha anlıyoruz. B. Garo, hiç te yırtıcı neviden bir adama benzemiyor. Aksine olarak nazik, sevimli bir genç Fransız...

B. Garo, dün Dahiliye Vekilimizi ve B. Menemencioğlunu ziyaret etti. Fransa sefiri B. Ponso da bu temaslarda hazır bulundu. Her iki tarafta kalan intıbaların Türk - Fransız dostluğunun lehine kaydedilecek bir mahiyette olduğunu zannediyoruz.

B. Garo, Ankarada şu noktayı görüp anlıyacaktır ki, bizim özümüzle sözümüz tamamile birdir. Hatayı ancak istiklâl sahibi bir varlık halinde görmiye kıymet veriyoruz. Burası hakkında açıkça ortaya koyduklarımızdan başka hiçbir gaye beslemiyoruz.

Fransa ile Ankara itilâfını imza ederken Hataylılara karşı bir mesuliyet aldık. Türk kalmalarını temin etmeyi taahhüt ettik. Atatürk bu taahhüdü Türk milletine ve Hataylılara karşı tekrar etti. Türk milleti Hatayın istiklâlini ve Türk mahiyetini muhafaza etmesini değişmez bir millî ideal diye benimsemiştir. Milletimizin harici meseleler üzerinde büyük bir hassasiyeti vardır. Büyük zahmetler neticesinde vardığımız neticelerden en küçük bir fedakârlığa Türk milleti razı değildir.

(Devamı 10 uncuda)

Deniz Harp Okulunda Dün Merasim Yapıldı

44 Genç Talebe Merasimle Donanmaya Staje Çıktılar

Gençler, Amiralin elinden diplomalarını alıyorlar

Dün, Heybeliadadaki deniz harp okulunda, sancak verme ve diploma ve meç tevzii merasimi yapılmış ve deniz harp okulu alayı ile Hamidiye mektep gemisine donanma komutanı Amiral Şükrü Okan tarafından alay sancakları verilmiş ve bu yıl deniz lisesini bitirip harp okuluna geçen talebenin diplomaları dağıtılmıştır.

Saat ikiden evvel, bir selâm kıtası ile harp okulu talebesi, ve Hamidiye alayından bir bölük ve davetliler, okul bahçesinde hazırlanan yerlerini almış bulunuyorlardı.

Tam saat ikide, donanma komutanı Amiral Şükür Okan, mektep kapısından girdi ve muzikanın çaldığı selâm havası ile karşılandı. Amiral, talebeyi ve kıtaları teftiş etti. Ve teftişten sonra da mektep komutanı tarafından kendisine öğretmenler takdim edildi.

Bundan sonra, harp okulu ve Hamidiye alaylarına sancak verme merasimi yapıldı. Evvelâ harp okulu talebesinden bir bölük, önlerinde alay sancağı olduğu halde Amiralin önüne geldiler ve Amiral, şu sözleri söyliyerek sancağı mektep komutanına teslim etti:

(Devamı 10 uncuda)

Italya Resmen Montröye Iştirak Etti

Roma, 2 (A.A.) — İtalyanın bugün Montrö Boğazları mukavelesine iştirak ettiği resmen bildirilmektedir. Ancak, İtalya Milletler cemiyetinden çekilmiş olduğundan bu vaziyetinden mütevellit bazı ihtiraz kayıtlarında bulunmuştur.

Binicilerimiz Birinciliği Kazandılar

Roma, 2 (Hususî) — Bugün yapılan Milletler Kupası binicilik müsabakasında, Mussolini altın kupasını, Türk ekipi birinciliği almak suretile, kazanmıştır. Bu müsabakada Almanlar ikinci, Irlandalılar üçüncü, Italyanlar dördüncü ve Rumenler beşinci geldiler.

Kendi adını taşıyan kupayı, Duçe bizzat ekipimize merasimle verdi. Bu fevkalâde büyük muvaffakıyetten dolayı, Türk binicileri şiddetle alkışlandılar.

Binicilerimizin Romada kazandıkları bu büyük muvaffakıyet bütün dünyada çok büyük hayranlık uyandırmıştır. Kıymetli binici subaylarımızı bu güzel muvaffakıyetlerinden dolayı kutlarız.

Asabiye Mütehassıslarının Fikri:

Öyle Filmler Var ki, Çocuklara Değil, Büyük Adamlara Bile Muzırdır

Doktor Fahrettin Kerim

Çocukların sinemalara götürülmesi için Meclise verilen lâyiha üzerine, lehte ve aleyhte birçok fikirler ortaya atıldı. Biz bu hususta, bir de salâhiyettar profesörlerden birkaçının fikrini almayı faydalı bulduk. Bu yazıda, profesör Fahreddin Kerim ile profesör Mazhar Osmanın fikirlerini bulacaksınız.

Profesör Fahreddin Kerim bu mesele üzerinde şunları söylemekte - dir:

— Muhtelif etütlerimiz bize gösteriyor ki, sinema meselesi, çocuk terbiyesinde çok mühim bir rol oynar. Bilhassa bluğ yaşındaki çocuklarda ruhî buhran fevkalâde ehemmiyetlidir. İşte bu zamanda cinsî terbiye noktasından açık saçık filmler çocuklarda tenasülî dejeneresansların doğmasına sebep olur. Pol Bonkur ve Rubinoviç tarafından çocuklarda yapılan cürüm araştırmaların da sinemaların bu rolü tesbit edilmiştir.

Fantomaların yetişmesinde ço -

(Devamı 10 uncuda)

TÜRK CASUSU M. SIFIRİN MÜTAREKE HATIRALARI

No. 47 Yazan: M. SIFIR

Fransız Generalı, Bravo Diyor

Topçu kaymakamı Eyüp Bey ve arkadaşları hakkında al dığım malûmatı derhal Merkez Kumandanı Esat Beye bildirdim. Esat Bey telâşla:

— İkigözüm, dedi. Bunlardan her şey yumulur.. Haringtona değil İngiltere Kralına da müracaattan utanmazlar. İşin asıl mühimmi şudur: Arkadaşlarımızın tevkifleri hakkında verilmiş bir karar ve emir olmadığına emin misin?.

— Herhalde şimdilik öyle bir emir ve karar yok. Olsaydı Mehmet Ali bu haberle beraber onu da tabiî bildirirdi. Böyle olmakla beraber Mustafa Efendiyi birkaç gün için sefarethane karşısındaki kahvede bekleteceğim. Bu işe dair başka bir haber olursa Mehmet Ali derhal Mustafa Efendi ile bize bildirecek. Sonra Tevkif emrinin kumandanlıktan doğrudan doğruya (Ballar) karargâhına verilmesi ihtimalini de düşündüm ve Necati Beyin dikkatini bu işe çektim.

— Çok güzel.. Arkadaşlarınıza dikkat tavsiyesini unutmayınız. Bir de ambarların kontrolü için kimlerin tayin edildiklerini ve kontrole ne zaman başlıyacaklarını herhalde bilmekliğimiz lâzımdır. Bu işi de ehemmiyet ile takip ediniz.

Esat Bey, kendi gibi kıymetli ve çalışkan yaveri Bürhan Beyi a lâkalı zabitlerimize vaziyeti bildirmeğe memur etti. Ben de Merkez kumandanlığından ayrıldım.

İki gün hâdisesiz geçti. Gizli hizmetler grupunun koyduğu gözcüleri, arkadaşlarım adım adım takip ediyor ve hiç bir hareketlerini gözden kaçırmıyorlardı. Üçüncü günü Mustafa Efendi soluk soluğa geldi. Mehmet Alinin bir mektubunu getirdi. Bu mektupta; ambarların kontrolüne Fransız askerî heyetinde büyük rütbede bir zabitin tayin edildiğini ve kontrole o gün öğleden sonra başlanılacağını ve kontrol esnasında Harbiye Nazırı Ziya Paşa nın bulunmak üzere davet edilece ğini biraz evvel karargâhtan gelen Birincimülâzim Çavuşyandan öğrendiğini yazıyordu. Aldığım haberi Esat Beye derhal verdim.

O gün cidden bir Fransız Generali maiyeti ile Saraçhane ambarı na gitmiş. Harbiye Nazırı Ziya Paşa da yaveri yüzbaşı Kâmil Bey ile birlikte orada bulunmuş. Ambar memuru yüzbaşı İsmail Hakkı Bey de heyeti gezdiriyormuş. Palaskaların muhafaza edildiği ambardan kontrole başlanılmış. Fakat her nedense heyet reisi palaskaları saymamış ve ellerindeki defterde yazılı bulunan mikdarlarla karşılaştırmamış.

Noksan elbette pek çoktu. Gönderilmeyip kalan askılar ön sıralardan ibaretti. Arka sıralar olduğu gibi akyüzlülerin becerikli ellerile alınmış ve Anadoluya taşınmıştı. Bir aralık heyetin Fransız reisi, ambar memuru yüzbaşı İsmail Hakkı Beye dönmüş ve bir eliyle asılı bir palaskayı tutarak şu sözleri söylemiştir:

şu sözleri söylemiştir:

— Çok ayıp! Anadoluda Kemalistler cephanelerini iplerle bellerine sarsınlar. Bunlar da burada çürüsün...

Bu sözleri söylerken palaskayı çekivermiş. Palaska yere düşünce arka taraftaki boşluk tabiî meydana çıkmış. Heyetin reisi karşılaştığı bu boşluk ile Türk zabitlerinin öyle zannettiği gibi boş oturmadıklarını anlamış. Yaptığı hak sızlığını tamir için derhal yüzbaşı İsmail Hakkı Beye elini uzatmış ve gülerek:

— Bravo, yüzbaşı...

Demiş ve hararetle bu eli sıkmış.

Bu vâkıayı bizzat yüzbaşı İsmail Hakkı ve nezaret yaveri yüzbaşı Kâmil Beylerden ayrı ayrı dinledim. Ve şuracıkta okuyucularımın ibret gözleri önüne koymaktan kendimi tutamadım. Düşününüz bir kere:

Yaver Burhan Bey

Zamanın padişahı, yurdu düşmanlarda kurtarmaya savaşan kahmanlardan kurtarmaya savaşan gönderen fedakârların idam ve imhalarını ecnebilerden istiyor. Techizat ambarlarında bulunan silâh ve cephanelerin bu kurtarıcılara gönderilmesi için ambarların tamamile işgal edilmesini bizzat General Haringtondan dileyor.

Bu dileğe muhatap olan düşman Generali padişahın bu isteğini ağır buluyor, haber verilen nakliyatın tekrarlanmaması için tedbir almakla kalıyor. Bir düşman olduğu halde, yurt için çırpınan fedakârlara kıymıyor.

Diğer bir düşman Generali de, noksanını tesbite memur olduğu bu teçhizatın o zamana kadar Anadoluya gönderilmemesini ayıp buluyor, bir zabitimize tarizlerde bulunuyor. Yanıldığını anlayınca bir düşman sıfatı ile kırıp koparacağı eli bir asker sıfatile hürmetle sıkıyor.

Şu tezada bakınız. İşte altı yüz küsur sene bir baştacı gibi taşıdığımız, her kahrını çektiğimiz bu hânedanın en son veledinin millet ve memleket hakkındaki dilek ve hislerini ve o zamanki düşman kumandanlarının buna karşı duygularını gösteren bir tablo...

Geçmiş gün çok kolay unutulur. Bu acı günleri geçirmiş olan bizim nesil bile mütareke günlerini binlerce sene uzakta kalmış gibi görünüyor. Okuyucularım arasında her anneden, her babadan dileyorum: Yakın sayılan bu maziye ait hâtıralarını canlandırsınlar. Sonra çocuklarını karşılarına alsınlar. Bu tasvir etti ğim tablonun mânasını onlara iyice anlatsınlar. Yeni nesil, bir barış havası içinde büyümüştür. Çok şükür hiç zor görmemiştir. Fakat mütareke günlerinde iyi ile kötü arasında tarif edilmez feragat ve fedakârlıklarla yapılan mücadelelerin mânasını kavraması, son Padişahın yurda ihanetinin derinliğini duyması mutlaka lâzımdır. Son Osmanlı Padişahının yurda ihanetinin derinliğini duyması mutlaka lâzımdır. Son Osmanlı padişahının bu sıfatı yavruların dimağına hak olmalıdır. Vahdettin, yurdun kurtarılması için bin türlü feragatler içinde Anadoluya silâh kaçıran Türk zabitlerinin idamını bir düşman Geeralinden istiyen adamdır.

(Devamı var)

KÜTAHYADA :

Kütahyalıların Yardımı

Kütahya, (TAN) — Zelzele felâketzedelerine yardım için her tarafta gayret görülüyor. Vilâyetimiz emniyet âmirliğine mensup memurlar, felâketzedeler için Hilâliahmer Cemiyetine 15 takım iç çamaşırı vermişlerdir

YERLİ HABERLER

BELEDİYEDE :

Hergün Şehre Kasaplık Hayvan Geliyor

Toptan et satışlarına da azamî fiyat konulduktan sonra, et piyasası, daha normal bir hale girmiştir. Toptan kuzu için 42, karaman için 36 kuruş azamî fiyat konulmuştur. Belediyenin kurduğu şirket, muhtelif yerlerden günde vasati olarak 800, diğer kimseler de 200 hayvan getirtmektedirler. Bu ay içinde et piyasasının daha ziyade genişlemesi muhakkak görülmektedir.

Meclis İçin Yeni İntihap

Belediye meclisinin dört senelik toplantı devresi bitmiştir. Önümüzdeki ikinciteşrinin ilk günü toplanması lâzım olan yeni meclis için yeni seçim, eylûlün ilk haftasında yapılacaktır.

O zamana kadar, bütün vilâyet içinde fiş ve karton sistemine göre aile dosyaları vücude getirilecektir. Beyoğlu merkez kazasında yapılan tecrübe iyi netice vermiştir. Yakında bütün kazalarda dosyalar yapılmasına başlanacaktır.

Dericiler Talimatnamesi

Dericilerle, deri imalâthaneleri hakkında belediyece yapılan talimatname, dün meriyet mevkiine konulmuştur.

Bu talimatnameye göre, deri imalâthanelerinde yapılacak tadilât gelecek sene bir mayısa kadar bitirilmiş olacak, ve yalnız dericiler hakkındaki hükümler iki ay sonra tatbik edilecektir.

Bir Ayda Yapılan Binalar

Geçen ay şehrimizde yeniden 38 ev, 15 apartman, 6 dükkân, 4 muhtelif olmak üzere yeniden 63 bina yapılmış ve 240 bina tamir olunmuştur.

●

Bebekten Rumelihisarına kadar havagazi verilmesi için hazırlanan proje tasdik edilmiştir. Tesisata bu hafta başlanacaktır.

●

Ekmek ve francala fiyatları olduğu gibi bırakılmıştır.

Ebelerin Kazanç Vergisi

Ebelerin kazanç vergilerine dair Büyük Millet Meclisinden çıkan 1042 numaralı kararda ebelerin ve tabipler ve diş tabipleri gibi beyannameye tâbi olmalarını istemek hakları mahfuz olmak üzere muayenehanelerinin veya ikametlerine ait olan binanın veya apartman dairesinin gayri safi iratlarının kazanç vergileri için matrah olması kanuna uygun bulunduğu kabul edilmiştir.

NİĞDEDE :

Niğdede Elektrik

Niğde, (TAN) — Elli bin liraya yapılan elektrik tesisatı bitmiş, şehrimize bol ışık verilmiştir.

★ Çankırı, (TAN) — Çocuk Haftası münasebetile müsamereler ve balo verilmiştir. Havalar yağışlı gittiği için çocuklar açık havada eğlenceler tertip edememişlerdir.

POLİSTE :

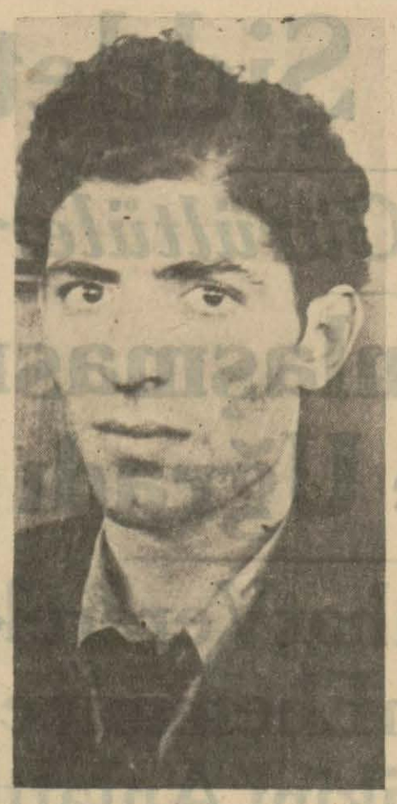

Evvelki gece Asmalımescitte karısı Koroniyi vuran kunduracı Moiz, dün tevkif edilmiştir.

ŞEHREMİNİNDE :

Bir Çöpçü Arsada Ölü Olarak Bulundu

Taşkasap, tramvy caddsi, Mollagüranı caddesindeki arsada bir adam ölü olarak bulunmuştur. Yapılan tahkikat neticesinde cesetin, Fatih kazası, temizlik amelesinden Mustafa oğlu Yusufa ait olduğu anlaşılmıştır. Yusuf, uzun zamandanberi çekmekte olduğu bir hastalıktan kurtulamıyarak ölmüştür.

Bir kız yüzünden..

Evvelki gün Bahklı Rum hastanesi civarında gezmekte olan Goreyim, Karabet ve Lâzari isminde üç genç yanlarında bulunan Marika isminde[illegible] Hüseyin Mustafa, Haydar ve Maksut ile kavgaya tutuşmuşlardır. Kavga büyümüş, Goreyim, Hüseyini bıçakla bacağından diğerleri de Haydarı taşla başından yaralamışlardır. Yaralılar tedavi altına alınmışlar, kavgacılar yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

İki manda kudurdu

Eyüpte oturan Neşet isminde bir celebe ait iki manda dün birdenbire kudurarak mezbahanın parmaklıklarını kırmışlar ve dışarı fırlamışlardır. Hayvanlar, sağa, sola saldırmışlardır. Hâdiseden haberdar olan polis memurları bir faciaya meydan vermeden her iki mandayı tabanca ile öldürmüşlerdir.

Stad bekçisini vurdu

Ortaköyde Cavitağa mahallesinde oturan 17 yaşlarında Sadullah isminde bir genç evvelki gün Beşiktaşta Şeref stadına, deniz tarafından girmek istemiş, mâni olmak istiyen stad yom bekçisi Salâhaddin ile kavgaya tutuşmuştur. Kavga büyümüş ve Sadullah bıçağını çekerek bekçi Salâhaddini sol memesi altından yaralamıştır.

MAARİFTE:

İmtihan Şekli Yeniden Tesbit Ediliyor

İmtihan talimatnamesi için konulan 3 yıllık tecrübe müddeti bu ders yılı sonunda bitecektir.

Bu itibarla hazirandan itibaren maarif müsteşarı Rıdvan Nafizin başkanlığında bir komisyon toplanacak, bu talimatnamede ihtiyaç ve tecrübelere göre yapılması lâzım gelen değişiklikleri tesbit edecektir.

Ahlâk Dersine Girecek Talebe

Ecnebi mekteplerinde okuyan Türk tabiiyetini haiz talebelerden maada ecnebi tebaası olanların da gelecek tedris yılından itibaren ahlâk dersine girebilmeleri için maarif müdürlüğünden hususî izin alınacaktır.

İlkokullarda İmtihan

Köy okulları 15 mayısta kapanacaktır. İmtihanlara 8 mayısta başlanacaktır.

İlk okulların ilk dört sınıfı 30 mayısta kapanacak, beşinci sınıfın da imtihanları bir haziranda başlayıp 12 sinde nihayet bulacaktır.

●

Fatih 29 uncu ilkmektep başmuallimi Bahaettin, Sinop mıntakası ilk tedrisat müfettişliğine tayin edilmiştir.

Nafıa Vekilinin Bir Telgrafı

Valide hanının yıkılmasına başlandığı gün, İstanbul belediyesi tarafından Nafıa Vekili Ali Çetinkayaya bir telgraf çekilerek bu hâdisenin kendisinin yüksek himmetile olduğu bildirilmişti. Ali Çetinkaya, İstanbul valisine şu cevabı vermiştir:

"Eminönü meydanının açılmıya başlanılması münasebetile hakkınızda gösterdiğiniz duygulara teşekkür eder ve en güzel İstanbulumuzun büyük umranına teşebbüs ve muvaffakıyetinize hayırlı bir başlangıç olmasını candan dilerim.

İzmirde Seylâp Oldu, Yıldırım Düştü

İzmir, 2 (Tan muhabirinden) — Bu sabah saat ondan itibaren yağmıya başlıyan ve iki saat kadar pek şiddetli devam eden yağmurlardan hâsıl olan seller Bahribaba karşısındaki sıra kahvelerini basmıştır. Aynı zamanda yemiş ve Halimağa çarşılariyle gümrük önündeki Fevzipaşa meydanlığını da sular kaplamış ise de belediyenin her taraftan faaliyete geçmesi yüzünden suların dükkânlar ve mağazalara zarar vermesinin önüne geçilmiştir. Fevzi paşa bulvarında bahçeli hanın üst katını işgal eden sulh hukuk hâkimliğinin odasına isabet eden bir yıldırım duvarda pek cüzi bir sıva dökün tüsü yapmış elektrik lâmbasının ampulünü yakmıştır. Handa bir panik vücuda getiren bu yıldırım nüfusça hiçbir zayiat yapmadığı gibi bina da hiçbir hasara uğramamıştır. Tramvaylar bir müddet için işliyememiştir.

Muğlada Tekrar Zelzele Oldu

Muğla, 2 (TAN) — Dün gece saat 22 yi otuz geçe tekrar şiddetli bir yer sarsıntısı olmuştur. Kazaların hiçbirinde sarsıntı yoktur. Bütün sarsıntılar Doğu istikametinden geliyor. Sarsıntılar şiddetli olmakla beraber hasar ve zayiat yoktur.

Yalan Haberler

Ankara, 2 (A.A.) — Birkaç gündenberi bazı gazetelerde göçmen işleri hakkında bir takım neşriyat yapılmakta ve bu arada tekarrür etmiş yeni programlardan bahsedilmektedir. Göçmen işlerine dair hükûmetçe ittihaz edilmiş yeni bir karar olmadığı cihetle bu neşriyatın hiçbir esasa dayanmadığını ilâna Anadolu ajansı mezundur.

Ankaradan

Telefon ve Telgrafla

31 Milyon Liralık Tahvilât Çıkarılacak

Ankara, 2 (Tan muhabirinden) — Ziraat Bankasının yeni teşkilât kanunile memleketin büyük su işleri - nin başarılması işi, bankanın esas vazifeleri içine alınmış bulunduğundan hâlen Nafia Vekâletince tahakkuk ettirilmekte bulunan büyük su programının mezkûr banka tarafından finanse edilmesi kararlaştırılmış ve bunun için bir kanun lâyihası hazırlanarak Meclise verilmiştir.

Bu lâyiha ile Ziraat Bankası, su işlerine karşı olmak üzere hükûmetin kefaleti altında 31 milyon liralık tahvilât çıkaracaktır.

Su programının tatbiki yine Nafia Vekâleti tarafından yapılacak ve yalnız başarılan işlerin işlenmesi Ziraat Bankasına ait olacaktır.

Orta Tedrisat Muallim İhtiyacı

Ankara, 2 (Tan muhabirinden) — Bugün Meclise verilen yeni bir kanun lâyihasına göre; Maarif Vekâleti, ortamekteplerin muallim ihtiyacını karşılamak için ortaokul ve liselerde parasız yatılı olarak tahsilde bulunan talebelerden yüzde yetmiş beşini öğretmen yetişmek üzere ayırmağa salâhiyettar olacaktır.

Lâyihanın diğer bir maddesine göre, Vekâlet bu salâhiyeti, 938 — 939 ders yıliyle bundan sonraki seneler içinde ortaokul ve liselerde parasız yatılı olarak okuyacak talebeler hakkında da kullanabilecektir.

Meclisin Dünkü Toplantısı

Ankara, 2 (Tan muhabirinden) — Büyük Millet Meclisi bugün Hilmi Uran'ın başkanlığında toplanmış ve celse açılırken Kayseri mebusu Veli Yasinin vefat ettiğine dair olan Başvekâlet teskeresi okunmuştur. Ayağa kalkılmak ve bir dakika sükût edilmek suretile müteveffanın hatırası taziz edilmiş ve bunu müteakip ruznameye geçilmiştir.

[illegible] yünden Ali kızı Ayşe Gelgetin ölüm cezasına çarptırılmasına ait mazbatayı tasvip etmiş ve posta telgraf ve telefan umum müdürlüğü 1934 yılı hesabı katisine ait kanun lâyihasını da kabul etmiştir.

Büyük Millet Meclisi çarşamba günü toplanacaktır.

Yeni Çıkarılan Kâğıt Paralar

Ankara, 2 (A.A.) — Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından: Bankamızın 15 ikinciteşrin 1937 tarihinden itibaren tedricen tedavüle çıkarmaya başladığı yeni harfli banknotlardan 30 Nisan 1938 tarihine kadar:

Beş liralıklardan	23.699.895
Elli liralıklardan	5.850.000
Yüz liralıklardan	13.498.000

Ceman kırk üç milyon kırk yedi bin sekiz yüz doksan beş lira tedavüle çıkarılmış ve mukabilinde eski harfli banknotlardan ayni miktar yani kırk üç milyon kırk yedi bin sekiz yüz doksan beş lira tedavülden kaldırılmıştır.

Yeni Şilep Dün Geldi

Yeni kurulan Şilepcilik şirketi tarafından satın alınan 7300 tonluk bakır ismindeki şilep, dün akşam İtalyadan limanımıza gelmiştir.

Taksimde satılık konaklar

Taksim meydanında âbidenin tam karşısında Kâmil Beyin maamüştemilât çifte konakları bugünkü salı günü, saat ikide İstanbul üçüncü icra dairesinde satılacaktır. Bu binaların işgal ettiği toprak 1384 metre murabbaındadır. Otuz bir metre tutan cephelerinde altışar odalık her katta çift ve asrî apartıman yapılabilir. Altında arka sokağa çıkmak üzere bir pasajla denize bakan tarafındaki araziye de bir sinema inşası ve bundan maada arsanın ortasında bir diğer apartıman ve bir birahane yapılması kabildir. Müzayede yerinde alıcılara, plânlar üzerinde, tafsilât vermek üzere bir adam bulundurulacaktır. İstanbul imar plânı mucibince bu arazi tamamiyetini muhafaza edecek, yani kesilmiyecektir.

TAKVİM ve HAVA

3 Mayıs 1938
S A L I

5 inci ay	Gün: 31	Kasım:	177
Arabî 1957		Rumî 1354	
Rebiülevvel: 2		Nisan:	20
Güneş: 4,57 — Öğle.			12,10
İkindi: 16,03 — Akşam:			19.06
Yatsı: 20.49 — İmsâk:			3.02

YURTTA HAVA VAZİYETİ

Yurdun doğu bölgesinde hava çok bulutlu, diğer bölgelerde kapalı ve yer yer yağışlı geçmiş rüzgârlar umumiyetle cenubî istikametten orta kuvvette esmiştir.

Dün İstanbulda hava ekseriyetle kapalı geçmiş, rüzgâr cenuptan saniyede 3 ilâ 4 metre hızla esmiştir. Saat 14 te barometre 750 milimetre idi. Hararet en çok 15,3 ve en az 9,6 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN

Her Hitlerin Seyahati

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

İtalya Başvekili Sinyor Mussolininin birkaç ay önce Berlini ziyareti, bugün Almanya devlet ve hükûmet şefi Her Hitler tarafından iade olunmaktadır. Sinyor Mussolini, Almanyada fevkalâde merasimle karşılandığı için İtalya da bugün kapı komşusu olan Almanyaya ayni şekilde mukabele etmekte ve Londra gazetelerinin anlatışına göre, istikbal hazırlıkları için 4 milyon İngiliz lirası kadar harcetmiş bulunmaktadır. Sinyor Mussolininin Almanyayı ziyareti sırasında Avusturya devleti henüz hayatta idi. Ziyaretin iade olunduğu sırada Avusturya ortadan kalkmış, Alman kuvvetleri Brenner geçidine gelmiş ve Almanya ile İtalya komşu olmuşlardır.

İki taraf ta bu komşuluktan memnuniyet gösterdiği ve komşuluğun aradaki dostluğu sağlamadığını söylediği için bunu başka türlü telâkkiye yer bulunmamak icap eder. Her Hitlerin İtalyayı ziyareti ise, şüphe yok ki, komşuluğu ve dostluğu bir kat daha takviyeye yardım edecektir.

★

Almanyanın bugün Avrupada vaziyeti ve siyasetinin istikametleri en çok merak edilen ve en çok merak uyandıran devlet olduğu şüphe götürmez.

Buna sebep olan en mühim mesele, Çekoslovakyadaki Almanların vaziyetidir. Bunlar son günlerde âdeta yeni bir mücadeleye girişmişler ve meselelerini halletmek azminde olduklarını göstermişlerdir. Bu Alman cemaatinin lideri ilan Henlâyn, söylediği nutukta her şeyden fazla bir noktayı tebarüz ettirmiştir. O da Çekoslovakya dahilinde yaşıyan Almanların kendilerini ekalliyet saymadıkları ve ekalliyet muamelesi görmiye razı olmadıklarıdır. Bunun mânası gayet sarihtir. Çekoslovakyadaki kendilerini, bu memleketin bir parçasından ekseriyet teşkil eden bir unsur görüyor. Ve Çekoslovakyayı, vücuda getiren unsurlar görmek istiyorlar. Bunun da mânası tam muhtariyettir. Halbuki Çek hükûmetinin en çok çekindiği ve en yaklaşmak istemediği tesviye sekli, bu tam muhtariyettir. Çünkü Çek hükûmeti, Almanlara bu şekilde tam muhtariyet itasını memleket hesabına, bir inhilâl başlangıcı saymaktadır.

Mesele bu suretle çıkmaza saptığına göre içinden nasıl çıkılacağı hakikaten düşündürücü bir mesele teşkil ediyor.

Acaba bu çıkmazdan bir emri vâki ile mi çıkacak, yani Avusturya hâdisesi mi tekerrür edecek? Yoksa daha başka bir çare mi bulunacak? Sonra Roma ziyaretinin bu hal çaresi üzerindeki tesiri ne olacak?

Bütün bunlar düşünülen, fakat cevabı kolaylıkla verilemiyen meselelerdir.

Sonra bir mesele daha var ki, Roma seyahati ile alâkadar gibi görünüyor.

İngilterenin merkez ve sol gazeteleri son günlerde Almanyanın Şarka doğru ilerlemesinden, yayılmasından bahsediyorlar. Bunlara göre hedef bir memleketin buğdayları, daha başka bir devletin petrolleridir. Fakat bu genişleme ve yayılma harp ile yapılmıyacak, kaleyi içinden açmakla bu memleketlerde naziliğe benzer rejimler kurdurmakla yapılacaktır.

Bu çeşit tahminlerin mübalâğalı olduğunu söylemiye lüzum var mı? Fakat her halde Roma ziyaretinin mühim neticeler vereceğine hükmetmek lâzım gelir.

HARİCÎ HABERLER

UZAK ŞARK:

Çinliler Onbeş Günde 30,000 Japon Oldürdü

Nevyork, 2 (Hususî) — Uzak Şark harbine dair gelen haberler biribirlerini tutmamaktadır. Japonlar büyük kanalın cenubundan Lunghay demiryolu şebekesine doğru yol aldıklarını haber vermektedirler. Buna mukabil Çinliler vaziyetlerinin son derece sağlam olduğunu ve Japon mevkilerini yakında sarsacaklarını bildiriyorlar.

Hankovdan dün resme nbildirildiğine göre:

Bütün gün muhtelif noktalarda ezcümle Taierşvang'ın Şarkında, Pihsien'in şibalinde ve Tançeng'in garbinde devam eden muharebelere rağmen Çantung'un şimalinde Çinlilerin vaziyetinde herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Şansinin şarkında en son mühim şehir olan ve Linfenin cenubu şarkisinde bulunan Yiven istirdat edilmiştir.

Salâhiyettar askerî makamların bildirdiğine göre, nisan ayının ilk on beş günü zarfında Çinden 30 bin Japon askeri ölmüş ve 1.500 kişi esir alınmıştır. Düşmandan alınan ganaim arasında 4.700 tüfek, 200 makineli tüfek ve mühim miktarda cephane vardır.

Bir Japon askerî treni berhava edildi

Pekin, 2 (A.A.) — Pekin - Hankov şimendifer hattında münakalât 50 dakika süren bir inkıtadan sonra tekrar başlamıştır.

Japon tayyareleri dün Şuşov'un şimalinde bu hattın raylarını sökmiye ve Viliho'daki şimendifer köprüsünü berhava eden çeteleri dağıltmı ya muvaffak olmuşlardır.

Emin bir membadan öğrenildiğine göre, Japon askeri treni 29 nisandan Şuşov ile Liuliho arasında havaya uçurulmuştur. Facia kurbanlarının adedi malûm değildir.

—o—

DANİMARKA:

Nazi Faaliyeti Günden Güne Fazlalaşıyor

Kopenhag, 2 (A.A.) — Danimarka Şlesviginde Nazi faaliyeti artmaktadır. Mayıs sonunda buraya gelecek olan 40 Alman gazetecisi vaziyeti tetkik edecektir.

Cuma akşamı Alman ve Danimarkalı Nazile, Danimarka Şlesviginde Kvaersin idare ettiği liberal yaptının bir propaganda toplantısı yaptığı mahalli istilâ ederek nasyonal - sosyalist şarkıları söylemişler risaleler atmışlar ve içtimada bulunanları başka bir yere gitmiye icbar etmişlerse de biraz sonra orasını da istilâ emişlerdir.

İrlandada yakında Cümhurreisliği için seçim yapılacaktır. Cümhurreisliğine en kuvvetli ve yegâne namzet Doktor Hyde'dir. Burada Dr. Hyde'in resmini görüyoruz.

FİLİSTİN:

Filistinin İkiye Taksimine İtiraz Ediliyor

Kudüs, 2 (A.A.) — Filistinin taksimine memur olan komisyon buraya geldiği gündenberi Arap ve Yahudi teşekküllerinden birçok istidalar almıştır. Bu istidalarda memleketin iki devlet halinde ayrılmasına itiraz edilmetkedir. Maverayişerialılar da memlekettin taksimine itiraz etmektedirler. Filistinin müdafaası için teşekkül eden Irak komitesi, Irak Araplarının bu hususta diğer Araplarla mütesanit bulunduğunu bildirmiştir.

İSVEÇ:

Avrupada İki Grup

Stokholm, 2 (A.A.) — Bir mayıs münasebetile tertip edilmiş olan bir miting esnasında B. Sandler, hükûmetin yakında parlâmentodan milli müdafaa için 60 milyon kuron mun - zam tahsisat isteyeceğini haber vermiştir.

Avrupanın vaziyetinden bahseden hariciye nazırı, yekdiğerine düşman iki grupun tebellür etmekte olmasından mütevellit endişelerinden bahsetmiştir.

Hatip demiştir ki:

"Avrupada devamlı bir istikrar vücude getirilmeğe, bu istikrarın Almanya aleyhine müteveccih olması takdirinde, imkân yoktur. Fakat Sovyet Rusya ile Polonyanın iştiraki olmaksızın umumî bir hal sureti bulmanın mümkün olamıyacağını da anlamak lâzımdır.,,

Südetler Muhtariyet Istiyor

Henlayn'ın Son Nutku Ağır Bir Hava Yarattı

Çekoslovakyanın Almanya İle İş Birliği Yapması Üzerinde Çok Israr Olunuyor

Londra, 2 (Hususî) — Çekoslovakya meselesi, birdenbire günün en mühim meselesi oldu. Sebeplerinden biri, 1 mayıs münasebetile Südet Almanlar lideri Henlaynin beyanatıdır. Henlâyn söylediği nutukta Südetlerin statüsü meselesinin halli için Çekoslovakyada plebisit yapılmasını istemiş ve başlıca hedefinin devletin çerçevesi içinde tam bir hukuk müsavatı olduğunu ilâve etmiştir. Henlâyn, daha sonra Avrupa demokrasilerine hitap ederek Südetlere hukuk müsavatı vermesini temin için Prag hükûmetini tazyik etmelerini istemiş ve "Çek teşkilâtı esasiye kanununu ekalliyetler meselesine bir hal şekli bulmak için bir hareket noktası sayıyoruz,, demiştir.

Fakat Henlayn'in asıl tezi, Südetlerin kendilerini ekalliyetler saymadıkları idi. Henlayn, bu noktayı apaçık anlatmış ve Südetler ekalliyet muamelesi göremezler,, demiştir.

Bundan maksat Südetlere muhtariyet verilmesi lâzım geldiğini anlatmaktı.

Henlayn, bu noktayı izah ettikten sonra Çekoslovakyanın Almanya ile teşriki mesai etmesi üzerinde musır olduğunu anlatmış ve "Çek hükûmeti şimdi maksatlarını bildirmelidir. Allahın ve halkın huzurunda yüklendiğim mesuliyeti müdrik olduğumu beyan ederim, fakat haklı bir davayı müdafaa eden adam bir şeyden korkmaz.,,

Çekoslovakyanın Ceteka ajansı 30 nisanda Trippe'de vuku bulan hâdiseleri izah etmektedir. Bu izah Troppe'de vuku bulan hâdisede birÇek ve iki Alman yaralamıştır. Bu yüzden bir mayıs nümayişleri menedilmiş ve tahkikat açılmıştır.

★

Berlin, 2 (A.A.) — Lustgarten'de bir nutuk söyliyen Göring ezcümle demiştir ki:

"Almanların Almanlarla birleşmesi beynelmilel bir mesele değil bir Alman meselesi teşkil ede

İngilterenin hareketi muaheze ediliyor!

Mançester, 2 (A.A.) — Geçenlerde Çekoslovakyadan avdet etmiş olan amele fırkası mebuslarından Vedgut Ben, dün akşam bir mayıs münasebetiyle yapılan bir nümayiş esnasında bir nutuk irat etmiştir.

Mumaileyh, Çekoslovakyadaki Hitlercileri tethiş hareketlerinin çok büyük olduğunu beyan etmiş ve birçok kimseler kendi şehirlerinde, kendi sokaklarında benimle konuşmaktan korkmuşlardır, demiştir.

Hatip, bundan sonra diktatörlükler karşısında boyun ağmekte olan İngiltere hükûmetinin bu hattı hareketini muahaza etmiştir.

FRANSA:

Tokyo Olimpiyadına Hazırlık Başladı

Paris, 2 (A.A.) — Oto gazetesi, beynelmilel bisiklet birliğinin dün bir toplantı yapmış olduğunu yazmaktadır. Bu toplantıda, Tokyo olimpiyatlarında bisiklet için dört yarış ayırdedilmesi temennisi izhar edilmiştir. Bu dört yarıştan üçü pist üzerinde, biri de yolda yapılacaktır.

—o—

Hatay Fransız Mümessili Ankarada

Ankara, 2 (Tan muhabirinden) — Hataydaki Fransız mümessili B. Garo hükûmet erkânımızla temasta bulunmak üzere bu sabah Toros ekspresile şehrimize gelmiş ve istasyonda Dışişleri Bakanlığının bir mümessili tarafından karşılanmıştır.

B. Garo bugün İçişleri Bakanı Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya ve Dışişleri Bakanlığı genel sekreteri Numan Menemencioğlu ile görüşmüştür.

Dışişleri genel sekreteri Numan Menemencioğlu yarın B. Garo şerefine bir ziyafet verecektir.

1 Mayıs Bayramında:

Bazı Lehistan Şehirlerinde Arbedeler Oldu

Varşova, 2 (A.A.) — Bir mayıs bayramında bazı hâdiseler cereyan etmitşir. Luvov'da sosyalistlerden mürekkep bir alay geçmekte iken atılan bir kestane fişeğinden birkaç kişi yaralanmıştır. Kielce'de Yahudi aleyhtarı müfrit sağ cenah partisine mensup olan nasyonal demokratlarla sosyalistler arasında çıkan bir arbede esnasında bir kişi ölmüş ve yedi kişi yaralanmıştır.

Poznan'da yine bir arbede esnasında altı kişi yaralanmıştır.

Varşovada Muranov meydanına saklanmış olan bir cehennem makinesi saat 11 de Yahudilerden mürekkep bir alâyın geçeceği yolun üstünde patlamıştır. Fakat iyi bir tesadüf eseri olarak alay başka yerden geçmiştir. Bununla beraber infilâk neticesinde birkaç metre uzunluğunda bir mesafeye kadar sıçrıyan kaldırım taşları yoldan geçen iki kişiye isabet ederek yaralanmalarına sebebiyet vermiştir.

1 Mayıs Rumanyada Sükûnetle Geçti

Bükreş, 2 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyro:

Dün akşam burada "Rumanya gençliği,, sosyetesinin her sene Bükreşte tertip ettiği müsabakalar muhteşem bir fener alayı ile neticelenmiştir. Akşam bütün memleket mekteplerini temsil eden kadın, erkek, genç mektepliler, ellerinde meşaleler, kral sarayının önünden geçmişler ve kralı uzun uzun alkışlamışlardır. Saray önünde toplanan halk ta bu alkışlara iştirak etmiştir.

1 mayıs, bütün memlekette tam bir sükûn içinde geçmiştir.

KISA HABERLER

★ Litvanya sefiri, Kont Ciano'yu ziyaret ederek hükûmetinin Romadaki Litvanya elçisini İtalya Kralı ve Habeşistan İmparatoru nezdinde gönderilmiş addettiğini bildirmiştir.

★ Beynelmilel moda sergisi, Berlinde Krol opera binasında açılacak ve 29 Mayıstan 15 hazirana kadar devam edecektir.

İSPANYADA BOMBALANAN ŞEHİRLER:

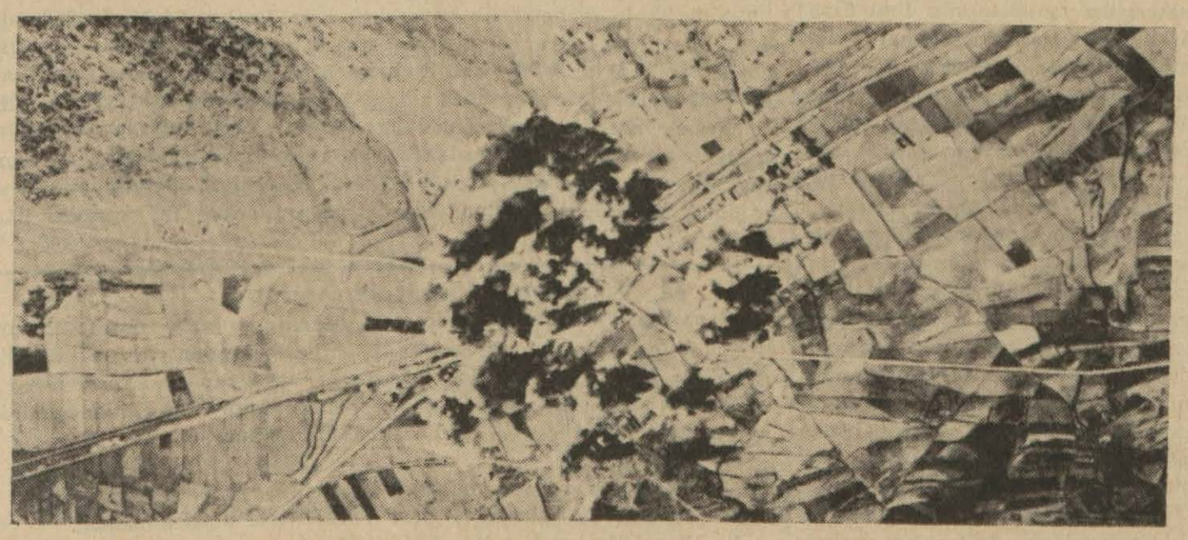

Ispanyada harp, son günlerde havaların muhalefeti yüzünden duraklar gibi oldu. Fakat, Frankist kuvvetler, Barselonaya birkaç defa hava baskını yaptılar ve bombardıman neticesinde yüze yakın insan öldü. Bu resim de, Frankist tayyareleri tarafından bombalanan bir şehrin tayyareden alınmış manzarasını görüyoruz.

KOLOMBİYA:

Yeni Cümhur Reisi İntihap Olundu

Bogota, 2 (A.A.) — Liberal parti azasından Eduardo Santos, Kolombiya reisicümhurluğuna intihap edilmiştir. Zaten mumaileyten başka namzet yoktu. Muhafazakâr parti yeni reisin liberalizmine ve müsamahakârlığına itimadı olduğunu beyan ederek namzet göstermekten imtina etmiştir.

FELEK

Perişanlık ve Hırpanilik

[*Yazan: B. FELEK*]

Mayıs bayramında Boğaza kadar - karadan - şöyle bir gezinti yaptım. Bir hayli şeyler gördüm. İçinde hoşuma giden ve gitmiyenleri var.

Bir kere gençliğin, zevki ve hayatı tabiatte aramıya çıkmasına pek hazzettim. Yer yer eğlenen, neşelenen, yiyen, içen gruplar mesut bir manzara arzediyordu.

Yine bu arada hoşuma giden ikinci şey de zabıtanın otomobil sürat - lerini kontrol etmesi oldu. Müteaddit yerlere pusu kurmuş polisler hızlı giden arabalara ihtar etmekte ve belki de ceza kesmekte idiler. Yoksa böyle zamanlarda insan kanı dökülmeden, cana mal olan kazaya sebebiyet vermeden bayram geçirmek mümkün olamazdı. Buna teşekkür etmeliyiz. Ve bu arada, pusulardan kurtulup yine arada kaçamak sürat sağanakları yapan bazı ecnebî ve hususî arabaların da umumî akış ahengine uymalarını veya uydurulmalarını dilemeliyiz.

Hoşuma gitmiyen şeylere gelince:

Bilmiyorum neden? Boğaza kadar giden yol üzerindeki kahveler, gazinolar, birahane ve meyhaneler de sanki ağız birliği yapmışlar gibi bir perişanlık, bir hırpanilik vardı.

Kahveci veya garsonun önü çözük bir yelek ve yaka düğmesi kopmuş bir kurşuni mintanla ve bir karış sakalla hizmet etmesini tenkit etmiyorum. Herkese şahsına hürmet etmeyi ve kılığına itina eylemeyi tekllif edecek değilim, lâkin içine adam çağırılan bir yerin, zemini düzgün, dört tarafı muntazam, masaları temiz, iskemleleri sağlam ve rahat olmalı değil midir?

Balkanlardan itibaren her nereye giderseniz, hele böyle otomobil güzergâhı, yani vakitli vakitsiz her taba - kadan müşteri alabilecek yerlerin iskemleleri, masaları sağlam, düzgün ve güzel boyalıdır. Temiz örtüleri ve zaviyeleri yerinde kapı ve parmaklıkları vardır.

İçeride hizmet edenler öyle bir zevk ve istirahat yerine yakışacak *tarzda temiz ve bir teviye giyinirler.*

Bardaklar, tabaklar, fincanlar ve tepsiler temiz ve parlaktır. Böyle yerlerde toz toprak, çamur, kir, örümcek gibi şeyler katiyen görünmez. Bizim iskemlelerin ise hepsi kışı açıkta geçirmiş ve ilk yapıldıkları zaman üzerlerine sürülen mahut sarı boyayı kaybederek ağarmış ve çarpılmış ve sıskadır. İnsan oturmıya merhamet eder.

Yüzde sekseni oturanın pantalonunu yırtan çivilerle takviye edildiği halde insanın altında gıcır gıcır gider gelir. Kimbilir hangi hortlayası mucidin yaptığı saç masalara kazara elinizi dayarsanız ayağı dingildeyerek üzerindeki kahvelerin dökülmesi ne sebep olursunuz.

Kahvenin içi, müşterilerin emniyetini celbetmekten çok uzak bir temizlik arzeder. Yemler, yemişler, mezeler, hattâ sular ne şartlarla gelmiştir; kimse bilmez. Ve bu kahvelerde bir kahve on beş kuruştur. Nesine bu mundarın!

İnsan, muntazam bir teras halinde yapılmış, iskemleleri muntazam boyanmış, üzerlerinde temiz ve parlak renkli örtüleri bulunan, masaları sallanmıyan ve bir yabancıya:

— Buyurun, şurada bir şey içelim! denebilecek bir kahve göremiyor. Yahu, bu iş bu kadar zor mudur? Ne oldu bize? Neden bu perişanlık ve bu hırpanilik?

Avrupanın birçok memleketlerinde değil böyle halkın sıhhati ile doğrudan doğruya alâkadar olan müesseseler hattâ sokak satıcıların kılık kıyafetleri bile turizm idarelerinin kontrolü altındadır. Böyle bir idare olup ta "falan filân mıntakalarda kahve, birahane, lokanta ve emsali yerler açanlar şu. şu şartlara riayet etmedikçe dükkânları kapanır,, diye bir tamim yapınca aklı başında müesseseler bakınız nasıl açılır.

— Ne, beriki adamlar aç mı kalsınlar?

Onlar da bu şartlara uyar geçinirler. Uymazlarsa işi bırakırlar. Mayıs günü, bu kır kahvelerinin hali beni nevmit etti. Her şeyi hükûmetten, her işi belediyeden ve umumi kuvvetlerden mi bekliyeceğiz? Hiç kendi kendimize:

— Şunu da şöyle bir düzeltelim.! Fikri gelmiyecek mi?

Mahkemelerde

Harbiye Cinayeti Dün Tamamen Aydınlandı

Katil Aleti Olarak Kullanılan Bıçak Elmadağındaki Teressüp Havuzunda Bulundu

Müddeiumumilik, üç gün evvel Harbiyede Çimen sokağında Anjeli öldüren Ropen hakkındaki tahkikatı dün bitirmiş ve tevkif edilen suçlu ile beraber dosyasını yedinci sorgu hâkimliğine vermiştir. Tahkikat, hâdisenin bütün karanlık safhalarını aydınlatmış ve suçlu da her şeyi olduğu gibi itiraf etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Ropen, sevdiği ve yüz bulmadığı Anjeli tenha bir sokağın içinde vurmuş ve kaçmıştır. Vurduğunu kimse görmemiştir. Ropen merkeze elinde tuttuğu ufak bir çakı ile gitmiş ve ilk defa müddeiumumî muavini Orhana:

— Ben Anjeli bu çakı ile öldürdüm, demiştir. Cesetteki on yaranın derinliği, cinayetin bu çakı ile yapıldığı ihtimalini biraz şüpheye düşürmüştür. Müddeiumumî, iki polisle katili araştırma yapılmak üzere evine göndermiye karar vermiş ve suçlu da götürülmüştür. Gece Elmadağından geçerken katil, polislere:

— Ben Anjeli vurduğum bıçağı şu lâğıma attım, demiştir. Polisler, elektrik lâmbasile lâğıma bakmışlar, hakikaten orada kocaman bir saldırma bulmuşlar ve almak istemişlerdir. Lâğımın kapağı açılmış, içine inilmiş, bıçak alınırken şiddetli bir su ceryanı sürükleyip götürmüştür. Müddeiumumilik, dün kanalizasyon ustabaşısını getirtmiş ve lâğımda araştırma yaptırmıştır.

Nihayet bıçak, Elmadağında teressüp havuzunun içinde bulunarak çıkarılmış ve katile gösterilmiştir. Katil Ropen:

— Evet, benim Anjeli öldürdüğüm bıçak budur, demiştir. Büyük bir ekmek bıçağının iki tarafı eğe ile törpülenmek suretile kama haline sokulmuştur.

Ropenin teslim ettiği çakının üstünde de kan izleri görülmüştür.

Müddeiumumî, dün çakı ve bıçağı tıbbıadlî müessesesine göndermiş ve üzerlerinde insan kanı bulunup bulunmadığını sormuştur.

Ropen, dün verdiği ifadede demiştir ki:

— Ben Anjeli, çılgınca seviyordum. O, bana yüz vermiyordu. Günlerce yolunu bekledim ve en nihayet ret cevabı alınca kamamı çektim, öldürdüm.

Tıbbıâdliden gelecek rapora göre, tahkikata devam edilecektir.

MÜDDEİUMUMİLİKTE:

Bir Yarlama Suçlusu Genç Tevkif Edildi

Müddeiumumilik dün bir yaralama hâdisesini tetkik etmiş ve Yusuf oğlu Nuri isminde bir genç hakkında tevkif kararı almıştır. Bu kararı icap ettiren hâdise şudur:

Koltukçu Mithatın Saniye isminde bir karısı vardır. Son zamanlarda Saniye ile kocasının araları açıldığı için mahkemelik olmuşlardır. Mithatın yakın akrabalarından Nuri ve Kadri isminde de iki genç vardır. Yusuf oğlu Nuri arkadaşı ve akrabası Hüseyin oğlu Fevziyi kama ile beş yerinden ağırca yaralamıştır. Cerrahpaşa hastanesine kaldırılan yaralı dün tabibiadil Salih Haşim tarafından muayene edilmiş ve yarası tehlikeli görülmüştür. Hâdisenin tahkikine el koyan müddeiumumî muavini, dün öğleden sonra suçlu Nuriyi sorgusu yapılmak üzere Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesine vermiştir.

Mithat ta cürüm ortağı olarak mahkemeye gönderilmiştir. İddiaya göre, Mithat karısını ve beraber düşüp kalktığı Fevziyi öldürtmek için Nuriye para vermiştir.

Hâkim Reşit, evvelâ Nurinin sorgusunu yapmış, o, olup biteni şöylece itiraf etmiştir:

— Mithat karısı Saniyeyi dava etmişti. Saniyenin Fevzi ile beraber düşüp kalkmasını hazmedemiyordu. Evvelki gün bana altmış lira verdi. "Fevzi ile Saniyeyi öldür,, dedi. Ben Fevziyi yaraladım. Saniyeyi de öldürecektim. Rastlıyamadım.

Mithat, Nurinin bu isnadını şiddetle reddetmiş ve:

— Bay hâkim, Nuri tamamen yalan söylüyor. Bunların ikisi de benim karımla düşüp kalkıyorlardı. Biribirlerini kıskandıkları için kavga etmişler ve Nuri, Fevziyi yaralamış. Benim hiçbir şeyden haberim yoktur. Bana iftira ediyor, demiştir.

Bundan sonra hâkim Reşit, dosyayı tetkik etmiş, Nurinin tevkifine ve Mithatın serbest bırakılmasına karar vermiştir.

AĞIRCEZADA:

Bir Yalancı Şahit Hakkında Tahkikat Yapılıyor

Ağır ceza mahkemesi, bir Türklüğe hakaret davasını tetkik etmiştir. Suçlu Eksoviyes isminde bir gençtir. Manol oğlu demirci İstrati isminde bir genç te şahit olarak dinlenmiştir. Evvelce Kalyoncukulluğunda Hikmetin yanında çalışan İstrati şahadet ederken:

— Ben hiçbir şey bilmiyorum. Eksoviyesin Türklüğe hakaret ettiğini de ne gördüm, ne işittim, demiştir.

Halbuki palisteki ifadesinde aksine şahadet ettiği için reis, eski ifadesini okuyarak hakikati söylemesini ihtar etmiştir. Şahit:

— Ben o vakit Hikmetin dükkânında çalışıyordum. O, Eksoviyesin Türklüğe hakaret ettiğini bana bir gün haber vermiş, beni de şahit göstermiş. Benim bir şeyden haberim yoktu. Bana bir gün:

"— Karakola kadar git te muavinin yanında bir kâğıt var. Ona imzanı at,, dedi. Ben de ustama itimat ettiğim için bu kâğıdı imzaladım. Okuyup, yazmam yoktur,, demiştir.

Müddeiumumî, yalan şahaddetten dolayı şahit hakkında takibat yapılmasını istemiş ve reis kendisini polise teslim etmiştir. Sultanahmet sulh birinci ceza hâkimi sorgusunu yapmış ,İstrati, kendisini ayni şekilde müdafaa etmediği için, hâkim, tevkifine karar vermiştir.

Hakaretten Mahkûm Oldu

Galata polislerinden İbrahim, evvelki gün nahiye müdüründen aldığı bir emir üzerine Galata sokaklarında dolaşan umumî kadınları karakola toplamıştır. Şerbethane sokağında gördüğü bir kadını da karakola götürmek istemiş, fakat, orada oturan Mehmet Rıza isminde bir genç kendisine:

— Bay polis, o kadının ne kabahati var da götürüyorsunuz, demiş ve kendisine hakaret etmiştir.

Asliye dördüncü ceza mahkemesi, dün bu hakaret davasını tetkik etmiştir. Suçu sabit gördüğü için Mehmet Rızaya bir ay hapis cezası verilmiş, fakat polisin haksız yere suçluyu karakola götürmek istemesini hafifletici sebeplerden sayarak cezası 7 gün hapse ve 7 lira para cezasına indirilmiştir.

ZAYI — Fatih nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeresini zayi ettiğimden yenisini çıkaracağımı ilân eylerim.

Küçükpazar Mektep sokak No. 12 Seyit Rüştü oğlu Celâlettin Eriş 1318

TARABYA FUKARAPERVER CEMİYETİNDE:

Tarabya fukaraperver cemiyeti 23 nisanda yoksul çocuklara elbise ve ayakkabı dağıtmıştır. Resimde çocuklar, cemiyet azasile beraber görülüyor.

Cezairde Toplanan Kongre

Doktor Mazhar Osman Ibni Sina'nın Türk Olduğunu Anlattı

Fransa ve Fransız dili konuşulan memleketler asabiye ve akliye mütehassısları kurumunun 42 inci toplantısı nisan ayı içinde Cezairde yapılmıştır. Bu kongreye üniversite namına profesör Mazhar Osman iştirak etmiştir. Kongreye 120 kadar mütehassıs iştirak etmiştir. Açılma merasimine Şimali Afrika umumî valisi general Löbo adına, umumî kâtip Marsel Greguvar riyaset etmiştir. İlk gün, açılma resminde, Fransız ve yerli birçok yüksek memurlar ve refikaları da hazır bulunmuşlardır.

Umumî kâtibin, Cezair üniversitesi rektörünün kongre azasını selâmlı yan nutkularından sonra, İngiliz, Belçika, Lüksemburg, İtalya ve Türkiye delegeleri birer nutuk söyliyerek kongreye muvaffakıyet dilemişlerdir.

Cezairdeki bu kongre münasebetile, birçok ta tezahürat yapılmış, ziyafetler, kabul resimleri tertip edilmiştir. Belediye dairesinde yapılan bir kabul resminde belediye reisi bir nutuk söylemiş, bilhassa Türk ve İtalyan delegelerine iltifat ederek, Türkiye Cümhuriveti ve Atatürk serefine kadehini kaldırmıştır.

Kongre azası, Belida şehrinde açılan 1000 yataklı emrazı akliye ve asabiye hastanesinin açılma resmine de davet edilerek orada izaz ve ikram edilmişlerdir.

Türkiye Cümhuriyetine bir cemile olmak üzere, celselerden birine Türk delegesi reislik etmiştir. Türk delegesi " Hâd psikoslarda tesbit çıbanının şifakâr tesiri,, ve "Muhit cer halarından ileri gelen menenjitler,, hakkında sözler söylemiş ve münakaşa edilmiştir. Delegemiz ayrıca diğer beş mevzu üzerinde söz alarak münakaşaya iştirak etmiştir: 1 — Biolojik takyidat olmaksızın umumî felç olur mu? 2 — Dimağ urlarında mihrakî arâz olmaksızın cinnet görünüşü, 3 — Kuduz aşısından sonra görülen bazı murdar ilik ârızaları 4— Ensülin tedavisinin erken bunama hastalığında tatbikatı, 5 — Arap medeniyetinin tababeti ruhiyeye hizmetleri..

Bu beşinci meselede hatibin Arap âlimi diye söylediği isimlere Türk delegesi itiraz etmiş, Fahrettin Razinin ve İbni Sinanın Türk olduğunu, şimdiki zamanın modası olan froydizmin esası olan pan seksüalizm ve psikoanaliz meselelerinin İbni Sina tarafından tatbik olunduğunu söylemiş, Müslüman medeniyeti diye Avrupanın tanıdığı medeniyette Türklerin pek yüksek hizmetlerini, Türk medeniyetinin Müslümanlıktan asırlarca evvel başladığını anlatmıştır. Selçuk ve Osmanlı devletleri zamanında yapılan camilerde bir medrese, bir imarethane ve bir de bimaristanın mevcut olduğunu, hastaların musiki ile tedavi edildiklerini, gıdaî ve tıbbî her çeşit ihtiyacın düşünüldüğünü, hattâ Toptaşı bimarhanesinin maydanoz yetiştiren bir vakfı olduğunu, binaenaleyh Avrupalıların akıl hastalıklarına lâkayt değil, âdeta cin ve peri tasallûtuna uğramış, diye fena muamelelerde bulundukları zamanlarda, Şarkın her yerinde bunlara merhamet ve şefkat hisleri beslendiğini söylemiştir.

La Depeş Dalgerien gazetesi ilk gü nü delegemiz nutuk söylerken kürsüde çekilen bir resmini basmıştır. Yerli ahali, Türk hükûmetinin bir mümessilini gördükleri için pek mütehassis olmuşlar, izaz ve ikramda bulunmuşlardır. Delegemiz gördüklerini ve kongrenin tafsilâtını bir raporla ait olduğu vekâlete verecektir.

Bayan Safiye Mahkemeye Başvurdu

Öğrendiğimize göre, Bayan Safiye, bazı kimselerin kendi ismini kullanarak iş görmelerinden müşteki olarak mahkemeye müracaat etmiştir. Avukatının söylediğine göre, bazı plâk ve film müesseseleri, bazı kadınlara "Safiye,, ismini takarak şarkılar okutmaktadırlar. Bazı gazinolar da, bazı kıraathanelerde de, sanatkârın adını takınarak şarkı okuyan bayanlar gittikçe çoğalmaktadır. Bilhassa Anadoluda, bu isimle turne yapan ve şarkı söyliyen bazı bayanlar da vardır.

Dün, sevimli sanatkârımızı bulduk. Bize dedi ki:

— Maalesef doğru... Ben kendi ismimi, çalışmadığım müesseselerde görmüyor değildim. Fakat ehemmiyet vermiyordum. Bu suretle aldatıldıklarını söyliyen bazı bildiklerimin teşvikleri üzerine, mahkemeye başvurmak mecburiyetinde kalıyorum!. Eğer bu istismarın zararını yalnız kendim görseydim, yine lâkayt kalacaktım. Fakat halkın benim ismimle aldatılmasına göz yummamak mecburiyetindeyim. Bunu, gördüğüm yüksek teveccühün bana tahmil ettiği bir vazife sayıyorum!,,

Zelzele Felâketzedelerine Yardım

Izmir, (TAN) — Zelzele felâketzedelerine teberrular devam ediyor. Toplanan iane yekûnu 10 bin lirayı geçmiştir.

Bu akşam FRANSIZ Tiyatrosunda

MÜNİR NURETTİN KONSERİ

Çok zengin bir program

Biletler tiyatro gişelerinde satılmaktadır.

Yarın akşam **SÜMER** Sinemasında

"Kadın asla unutmaz,, filminin unutulmaz yıldızı

MARGARET SULLİVAN

JAMES STEWARD ile beraber çevirdiği

Sevişiğimiz Zamanlar

Fransızca sözlü büyük aşk filmini takdim ediyor.

Cidden hissî ve müessir bir film.

Türk Hava Kurumu'na Enspektör Muavinleri Alınacak

Türk Hava kurumu için 150 lira aylık ve seyahatlerde 5 lira yevmiye verilmek üzere imtihanla Enspektör muavinleri alınacaktır. Aranılan vasıflar şunlardır:

A — Memurin kanununun 4 üncü maddesindeki vasıfları haiz olmak.

B — Yaşı 35 ten yukarı olmamak

C — Yüksek mektep mezunu olmak "Mülkiye ve Yüksek ticaret ve iktısat mektebi mezunları tercih edilir.,,

Ç — Filî Askerliğini yapmış olmak.

D — Yapılacak tahkikat neticesinde ahlâk ve seciyesi müsait bulunmak.

Istenilen vesikalar şunlardır:

A — Nüfus cüzdanı veya tasdikli kopyası.

B — Kendi el yazısiyle tercümeihal hülâsası "Memuriyette bulunanlar için resmî vesikalar."

C — Tahsil ve askerlik vesikası.

Ç — Türkiyenin her tarafında yolculuğa mütehammil olduğuna ve has talıklı olmadığına dair tam teşekküllü hükûmet hastanesinden alınacak fotoğraflı rapor.

Imtihan programı:

A — Ticarî hesap, faiz, iskonto, faizli carî hesaplar,

B — Ticarî usul defteri

C — Hukukî bilgiler.

Ç — Tahrir.

Imtihan 20 Mayıs 938 tarihinde saat on beşte Ankarada Türk Hava Kurumu Merkezinde, Istanbulda Izmirde Türk Hava Kurumu şubesinde yazılı olarak yapılacaktır.

Istekliler yukarıda yazılı vesikalarla birlikte bir dilekçe ile hemen Ankarada Türk Hava kurumu Başkanlığına müracaat etmelidir. (2526)

Teknik Okulu Müdürlüğünden:

Teknik okulu mühendislik kursu kabul imtihanları 24 Mayıs 938 salı ve 25 mayıs 938 çarşamba günleri yüksek mühendis mektebinde yazılı olarak yapılacaktır. 3074 sayılı kanunun 3 cü maddesi ahkâmına istinaden yüksek vekâlet makamınca adları, 26-2-938 tarih ve 1518-2726 sayılı tamime ek liste ile, mensup oldukları dairelere bildirilmiş olan(Nafia fen mektebi) mezunu fen memurlarınınbu hususiaki talimatnameyi okuyup bilgi edinmek ve imtihan günlerinde ibraz edecekleri hüviyet vesikalarını almak üzere merbut bulundukları daire reislerine müracaatları ilân olunur. (2515)

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

Hava müsteşarlığın göstereceği yerde çalıştırılmak üzere 210-165 lira ücretle bir mimar alınacaktır. İsteklilerin aşağıda yazılı evraklarile Ankarada M. M. Vekâleti Hava Müsteşarlığına, İstanbulda Hava Aktarma Anbarı Müdürlüğüne müracaat etmeleri. Talip fazla çıktığı takdirde müsabaka imtihanına tabi tutulacakları ilân olunur.

1 — Türk olmak,

2 — Mimarlık diplomasını haiz bulunmak.

3 — Askerliğini bitirmiş ve diğer Vekâletlerle ilgisi olmamak.

4 — Ecnebi kadın ile evli bulunmamak.

5 — Sağlık durumu yerinde olmak.

6 — Hüsnü hizmet ve hüsnühal vesikalarını hâmil bulunmak.

7 — Üç adet vesika fotoğrafı. (2506)

Radyo

Istanbul Radyosu

Öğle neşriyatı:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi 12,50 havadis 13,05 Plâkla Türk musikisi 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı 14 Son.

Akşam neşriyatı:

Saat 17 İnkılâp tarihi dersi, Üniversiteden naklen: Mahmut Esat Bozkurt 18,30 Plâkla dans musikisi 18,48 Konferans: Eminönü Halkevi neşriyat kolu namına Nusret Sefa. 19 Plâkla dans musikisi 19,15 Konferans: Bakırköy Halkevi namına doktor Kutsi (Cümhuriyet Türkiyesinde Sosyal yardım.) 19,55 Borsa haberleri 20 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları 20,45 Hava raporu 20,48 Ömer Rıza tarafından Arapça söylev 21 Tahsin Karakaş ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat Ayarı) 21,45 Orkestra 22,15 Ajans haberleri 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı 23 Son.

Ankara Radyosu

Öğle neşriyatı:

Saat 1230 Karışık plâk neşriyatı 12,50 Plâk Türk musikisi ve halk şarkıları 13.15 Dahili ve harici haberler.

Akşam neşriyatı:

Saat 18,30 Plâkla dans musikisi 19,15 Türk musikisi ve halk şarkıları (H. Rıza ve arkadaşları) 20 Saat ayarı ve arapça neşriyat 20,15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Leman ve arkadaşları) 20,45 Keman solo (Necdet Remzi Atak) Piyanoda (Marsel Bi) 21 Sıhhî konuşmalar: Dr. Zekâi Tahir Burak 21,15 Stüdyo salon orkestrası: 22 Ajans haberleri 22,15 Yarınki program.

SENFONİLER:

18.30 Peşte: Senfonik orkestra konseri.

HAFİF KONSERLER:

7,10 Berlin kısa dalgası: Hafif musiki (18.15: Devamı). 13 Berlin kısa dalgası: Hafif musikisi. (14.15: Devamı). 13.25 Bükreş: Romen halk musikisi. (14.30: Karışık musiki). 15.15 Berlin kısa dalgası: Karışık program. 17 Berlin kısa dalgası: Artistik program. 17.45 Berlin kısa dalgası: İş sonu konseri. (18.50: Devamı). 18.30 Prag: Cenubi Amerika milletlerinin musiki plâkları. 19 Bratislava: Macarca musikili neşriyat. 19.10 Yüksek dalgalı Bükreş: Plâk musikisi. 19.20 Prag: Posta ve telgraf orkestra heyetinin konseri. 20.10 Lâypzig: Neşeli ve mizahî neşriyat. 20.20 Florans, Napoli: Bando muzika. 20.35 Prag: Sesli film musikisi. 20.30 Roma, Bari. Radyo orkestrası. 21.40 Peşte: Çigan orkestrası. 22.05 Brüno: Leh musikisi. 23.15 Prag: [illegible] Orkestra konseri.

OPERALAR, OPERETLER:

19.10 Bükreş: Wagner'in "Gottes dammerung,, isimli operası. 21.30 Florans, Napoli: Operet musikisi. 21.50 Berlin kısa dalgası: "Herr Dandolo,, isimli opera. 22 Milâno - Torino: "Elettra,, isimli Strauss'un opereti. 22.15 Viyana: Yeni operet musikisi. 23.45 Milâno - Torino: Rossini'nin "Il signor Bruschino,, operası.

ODA MUSİKİSİ:

19.10 Bükreş: Triyo konseri (Beethoven). 20.10 Viyana: Ev musikisi konseri. 22.45 Berlin kısa dalgası: Küçük oda musikisi konseri.

RESİTALLER:

10.45 Berlin kısa dalgası: Brahms'dan piyano konseri. (12: Keman resitali). 16.45 Berlin kısa dalgası: Keman konseri. 18.15 Berlin kısa dalgası: Piyano musikisi. (Brahms, Schumann). 19.25 Ostrava: Piyano konseri. 20.10 Peşte: Keman resitali. 23 Peşte: Bella Bartok tarafından piyano konseri (Bach, Scarlatti). 23.15 Roma, Bari: Viyolonsel konseri.

DANS MUSİKİSİ:

23.20: Viyana (Hafif musiki ve dans). 23.40: Lâypzig.

ÖLÜM — Büyük Millet Meclisinin ilk İstanbul mebusu Aksekili Yegen Mehmet Paşa ahfadından Bay (Hacı Arif dün sabah ölmüştür. Cenazesi bugün saat 10 da Taksimde Ayaspaşada Parkpalas apartmanından kaldırılarak Kısıklı camiinde öğle namazından sonra Selâmi Baba mezarlığına defnedilecektir. Merhum İstiklâl harbinde hizmet etmiş, nazik ve herkese iyilik etmeyi sever muhterem bir şahsiyet idi. Allah rahmet eylesin.

Mevlidi Şerif Kıraeti

Fuat Ağralının yeğeni, Şadiye Ağralının ve Kâzım Refiğin kızları gençlerde genç yaşında Allahına kavuşan Şerminin ruhu için bugünkü salı günü saat 2,5 ta Teşvikiye camisinde mevlidi şerif okunacağından arzu eden akraba ve dostlarının teşrifleri rica olunur.

İst. 1 ci iflâs memurluğundan: Müflis Koman Diğer işi son safhaya gelmiştir. İdare azasının vereceği maltı dinlemek ve icap eden kararları ittihaz etmek üzere alacaklıların 10, 5, 938 salı günü saat 13 te daremde toplanmaları ilân ve tebliğ olunur. (7366)

TAN

Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, kariin gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye	Ecnebi
1400 Kr, 1 Sene	2800 Kr,
750 Kr, 6 Ay	1500 Kr,
400 Kr, 3 Ay	800 Kr,
150 Kr, 1 Ay	300 Kr,

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için 30, 16, 9, 3.5 lira dır. Abone bedeli peşindir: Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektup lara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Kaza Sebeplerine Karşı Mücadele

İstatistik teşkilâtımızın faaliyeti hergün artıyor. Bu sayede önümüzü görerek yürümek imkânlarımız yük seliyor.

Fakat bu sahada hâlâ mühim noksanlarımız var. Meselâ kaza istatistiği tutmağa henüz başlamadık. Eğer başlasaydık hergün memleketin birer köşesinde devrilen otobüslerin, ölen vatandaşların acısı, ayrı ayrı hâdiseler şeklinde kaybolup git mezdi. Kendimizi toplu şekilde bir millî mesele karşısında görürdük. Bu işin devlet teşkilâtı içinde bir mesul sahibi çıkardı. Ona karşı: "Neden vazifenizi yapmadınız?." diyebilirdik.

Bir vatandaş bir yolculuk için bir otobüse bindiği zaman kendi hesabına hiç birşeyi araştırmağa ihtisası, kudreti ve imkânı yoktur. Frenler tutuyor mu, tertibat emniyetle işler bir halde mi, şoförün bu mesuliyetli işi görecek kabiliyeti var mı, yol üzerinde seyrüsefer kaidelerine riayet ediliyor mu?.

Vatandaş bütün bunlar için hükûmete emniyet bağlamak mecburiyetindedir. Aksi tesadüflerin birleşmesinden dolayı bir kaza olursa kimse buna birşey diyemez. Bunu hayatın tabii risklerinden biri sayarız. Fakat emniyetle işliyecek bir halde olmamasından, şoförün tahammül haricinde çalıştırıldığından, esrar çektiğinden, sarhoş olduğundan, seyrüsefer kaidelerine riayet edilmediğinden dolayı bir kaza olursa bunun mesuliyeti hükûmete aittir. Eğer hükûmet, umumî ihtiyaçlar sırasına geçen bu vaziyet için mesul bir daire ayıramamışsa mesuliyeti kül halinde yüklenmek zaruretindedir.

Esefle söyliyelim ki bu yolda işleri kendilerine dert edinenlerimiz, umumî menfaat namına kendilerini vazifeleri haricinde zahmetlere sokanlarımız çok azdır. Bunun için eski Adliye Müsteşarı Profesör Kenan Önerin otomobil ve otobüs kazaları işini bir etüt mevzuu yapmasını büyük bir memnuniyetle karşıladık. Kenan Önerin etüdünü seve seve sütunlarımıza geçirdik. (Avukat - Şoför) sıfatile bu mevzuu ele alan profesör Öner bize yazdığı bir mektupta diyor ki: "Bu yazılarımın neşri neticesinde bir tek vatandaş ölüm tehlikesinden kurtulursa zahmetimin en yüksek bir mükâfatına kavuşmuş olurum."

Yollarımızda motörlü vasıtaların faaliyeti günden güne artıyor. Otomobil ve otobüs kazalarının sebeple rile mücadele meselesi artık sahipsiz kalamaz. Kenan Öner halkın ve hükûmetin mesuliyetlerini ayırarak ve ortaya koyarak böyle bir mücadele için ilk temeli kurmuştur. Hükûmet ten ve Kamutaydan bu mesele etrafında alâka ve hareket bekliyoruz.

DÜZCEDE :

Düzcelilerin Yardımı

Düzce (TAN) — Kaymakam İsmail Baykalın reisliği altında toplanan zelzele felâketzedelerine yardım komisyonu şimdiden 800 liradan faz la para toplamıştır. İane verilmeye devam ediyor. Felâketzedeler mensubatine bir de piyanko tertip edilmiştir.

Zararsız Zelzeleler Oldu

Kızılcahamam, (TAN) — Son günlerde kazamızda, beşer, onar saniye devam eden muhtelif zelzeleler olmuş, fakat zararsız geçmiştir.

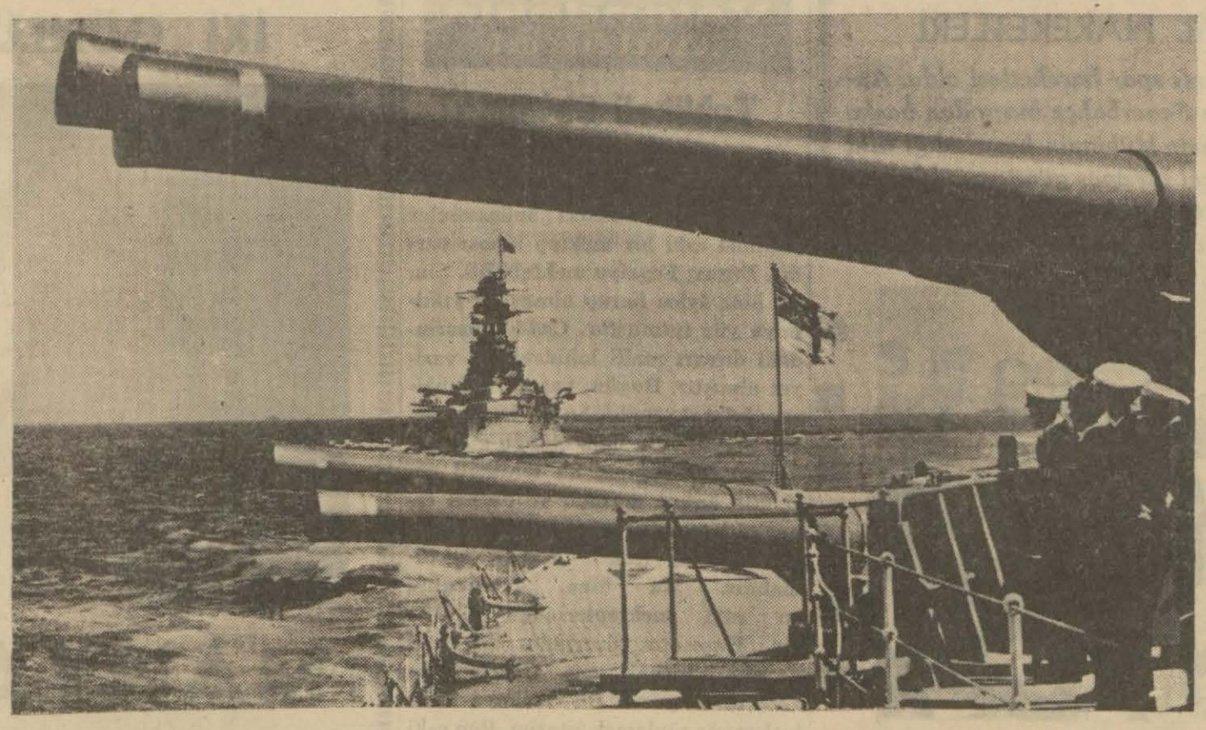

İngiliz donanmasına mensup bir filo, son Cebelüttarık manevralarında

Ingiltere, Akdenizde Kuvvet Muvazenesini Nasıl Idare Edecek?

Yazan:

GENERAL H. EMÎR

Avrupanın cenup batı sonunu teşkil eden büyük yarımadada, İberyada, bir taraftan İspanyollar, bir iç harbinde, birbirlerile boğuşuyorken, diğer taraftan, yarımadanın batısına yamanmış gibi duran Portekizde, ses sizce, başka işler dönüyor; askerî ve siyasî, genel bir yeni teşkilâtlanma halinde bulunan İngiltere, en az beş yüz senelik, eski bir dost devlet olan Portekiz ile ittifak münasebetlerini tazelemek ve hale göre, ondan yeni istifadeler elde etmek emeliyle müzakerelerde bulunuyor.

Şubatın ilk haftasında, İngiliz ana memleket donanmasından 6 zırhlı, İspanyanın ortalarından çıkarak Portekizin Atlas kıyılarında, Lizbon önünde, denize dökülen Tajo nehri ağzında demirlemiş ve büyük merasimle huzura kabul edilen filonun amirali Portekiz devlet başkanına, krallık donanmasının saygı ve selâmını arzetmişti. İngiliz matbuatı ayni zamanda, iki memleketin beş yüz yıllık dostluğundan bahsederek ve bu donanma ziyaretinin tafsilâtını yazarak buna ehemmiyetli bir hâdise şeklini verdi. Asıl maksat "Büyük Britanya - Portekiz tedafüi ittifakından çıkan stratejik ve diğer mahiyette meseleleri, Portekiz erkânı harbiyesi ile birlikte tetkik için, Londradan Lizbona gelen, deniz, hava ve kara kuvvetleri mümessillerinden mürekkep bir İngiliz devlet misyonunun mesaisine, efkârı umumiyeyi hazırlamak idi.

Portekiz, Atlas Okyanusundaki adalarile birlikte 93000 km. murabbaı tutan sathî üzerinde 7,301,000 nüfus yaşıyan küçük bir devlettir. Barış ordusunun tutarı 37,000 insan, deniz kuvveti ise 6 muhrip, bir torpitobot, 3 denizaltı ve yapılmakta olan 2 modern denizaltı avcısından müteşekkildir; müstakil ve kuvvetli bir hava kuvveti yoktur. Bu rakamlar bir Portekiz ittifakının, İngilterenin askerî kuvvetlerine ehemmiyetli hiç birşey katmıyacağını gösterir.

O halde İngiltere, Portekiz ile ittifaktan ve bunu bilhassa bugün lerde tazelemekten ne gibi askerî ve siyasî faydalar bekliyor? İşte bunu anlamak için, umumî bir mu vasala haritasını açarak bizzat Portekizle Atlas Okyanusundaki adalarının ve Afrika müstemlekelerinin, Avrupa ile batı ve cenup Afrika, Amerika ve Akdeniz arasında ki bütün beynelmilel hava ve deniz yollarına ne kadar yakından hükmettiklerine bir kere bakmak kifayet eder. Bütün cihan yolları, Portekiz sahillerile adalarından ve Afrika müstemlekelerinden emniyete alınabilecekleri gibi taarruza da uğrayabilirler.

İngilterenin bütün dünya kıtalarında yerleri ve müstemlekeleri olduğu malûmdur ve ona "topraklarında güneş batmıyan imparatorluk" denmesi boşuna bir lâf değildir. İngiltere, bu muazzam imparatorluğu ancak denizlere hükmetmekle yaratmış ve yine ancak bu hâkimiyet ile, zamanımıza kadar, idame edebilmiştir. İmparatorluğun bundan böyle bakasının, yine ve ancak bu yolların emniyeti ne bağlı olduğu bir sır değildir.

Büyük Britanya adasını Amerika, Afrika, Asya ve Avustralya dominyon veya müstemlekelerine bağlıyan deniz ve [illegible] yollarına dikkat eder sek görürüz, ki bunların hepsi Lizbon - Azar - Cap-Vert adaları müsellesinin ya içinden veya yakının dan geçerler ve cenubî Afrika denizyolunun cenup kısmının yanı, ayrıca, Portekiz Guinesinden, Prin cipe ve Sao Thame adalarından ve keza Angola müstemlekeleri sahillerinden vurulabilir. Bu sebeple bu yerlerin, İngiliz noktai nazarın ca, ancak dost bir devlet elinde bulunmaları icap eder ve bir gün bir rakibin eline düşebilmeleri ihtimali bile, İngiliz İmparatorluğunun emniyetile kabili telif görülmez ve böyle bir endişe bunlara vaz'ıyet etmek için kâfi bir sebep tir.

Portekizin, Akdeniz, Atlas ve Hint Okyanoslarındaki yakın alâkası, bu sebeple, insanlık tarihi kadar eskidir ve onun Romalıların, Cermenlerin ve Arapların hırs ve istilâlarına hedef olması ve yine XV. ile XVII. çağlar arasında, keşif ve ticaret sahalarında cihan şümul bir önem ve kudret bularak büyük bir müstemleke devleti kadar yükselmesi hep onun o bütün cihan deniz yollarına hâkim ve mümtaz coğrafî durumundan ileri gelir.

İngilterein Portekizle dostluğu, ayni sebeplerle, çok eskiden ve onun en kuvvetli zamanlarında başlamış ve düştükten sonra da, arada müsavi şartlar olmamasına rağmen, devam etmiş ve yavaş ya vaş, Portekiz, İngilterenin eski İspanyaya muhalefet siyasetinde ve Fransa ile olan muharebelerinde bir dayanağı olmak menzilesine inmişti.

1914 - 18 harbinde İngiltere, Septe Boğazının açıklarında, bir kara kol gibi Garbe doğru sürülmüş çok mühim bir stratejik durumu ve iyi bir limanı olan Madeira adasını, Portekizin hükümran hakları na o kadar aldırmaksızın, donanması için bir istinat noktası yapmış ve bizzat Portekizi de, ordunun ve muhafazakâr partinin mukavemetine rağmen Almanyaya karşı harbe sürüklemiş idi.

Harpten sonra, Portekiz muzaffer bir devlet sıfatile, İngilterenin peşinden, Cenevreye gelmişti. Fakat buna mukabil İngiltere onun Angola ve Mozambique müstemlekelerine o suretle yerleşmiş idi, ki artık buralarda bir Portekiz hâkimiyetinden lâf bile edilmez oldu.

Fakat İngiltere, Portekize, hiç bir zaman, bugün kadar mühtaç olmamıştı. Bunun sebebi 1915 senesindenberi Akdeizde ve İberyada hâsıl olan şiddetli gerginliklerle buralarda kuvvet müvazenesinin bozulmasıdır. Ingiltere, Okyanosta ve bir açıkdeniz harbinde İtalyaya henüz daima üstündür. Fakat Akdenizde, hava stratejisi dolayısiyle ondan aşağıdır: çünkü İtalya, kara ve adalarındaki birçok hava üslerile, Akdenizde bulunacak İngiliz deniz kuvvetlerine ve nakliye gemilerine karşı, gayri mahdut surette, bombacı uçakları le hücum edebilir.

Ingilterenin, tayyaresi eksik değildir, fakat Akdenizde kâfi iniş ve demir yerleri yoktur. Uçak gemileri hatıra gelebilir. Fakat bunların taşıma kudreti azdır. Kendileri de kolayca yaralanabilir bir hedef teşkil ederler. Bu sebeplerle ancak az işe yarayabilirler. Malta ve Cebelüttarık limanları da ihtiyaca kâfi gelemiyecek kadar dardır... Fakat eğer İgiltere,, Porteki zin cenup kıyılarında bir hava istinat noktası kurabilirse iş başkalaşır. Silves, Faro veya Taviradan meselâ eskimiş olan Cebelüttarık havadan, mükemmel surette müdafaa ve Cebellüttarıktan Akdenize girecek nakliye gemileri, buralardan, tayyare ile uzaklara kadar refakat ve himaye edilebilir.

Bütün bunlarla beraber, bugün İngiltereyi Portekizle, mümaşatlı müzakerelere sevkeden ve bu hususta acele ettiren asıl sebep İspanyadaki harp vaziyetinin aldığı son durumdur. Cebelüttarık, bîtaraf bir İspanyanın ucunda emniyette kalabilir. Fakat Italyanın müttefiki Nasyonalist bir İspanya Akdenizin methali Cebelüttarık için değil, bizzat Portekiz ve dolayısile İngilterenin cenubî Afrika yolu için dahi bir tehlikedir, ve İngiltere, tehlikeyi çok uzaklardan sezen ve icabına bakmakta tereddüt etmiyen bir devlettir.

İngilterein, Portekiz müzakerelerile, diğer cihetten, bir Akdeniz harbinde, doğu menzil hattını, lüzumunda, muvakkaten Kap üzerinden uzatmıya ve İtalyayı Akdenizde kamapaya hazırlandığını görüyoruz. Cebelüttarık yolunu dışarıdan abluka için, Portekizin cenup kıyılarından daha ideal bir istinat noktası düşünülemez!..

Atlantikteki Portekiz adaları hakkında söylediklerimiz, Uzak Şarktaki iki Portekiz adasına da şamildir: Bunlardan biri, Kanton körfezi methalinde ve İngiliz Hong Kong adasının yanıbaşındaki Macao ve diğeri Amerikanın Filipin adalarile İngilterenin Avusturalyası arasındaki Timordur ve her iki si bir Pasifik harbinde İngiliz kolonilerinin müdafaasında mükemmel hizmet görebilir.

Hülâsa, hemen hemen bütün Portekiz, adaları ve müstemlekeleri ile birlikte İngiltereye, bilhassa bu sıralarda, çok lüzumludur. Ve Lizbon askerî müzakerelerine esas olan tezler aşağı yukarı bunlar olmak gerektir; fakat bu kadar hiz metlere karşı, İngilterenin Portekize ne gibi faydalar gösterebileceği merak olunabilir?. Kimseye zahmet olmasın diye, Times gazetesi bunun da cevabını vermiştir: Portekizin himayesi... Tabiîdir ki, bunlar İngilterenin hâlâ denizlere hâkim oluşunun faydalarıdır.

SAMSUNDA :

Kıyafet Balosu

Samsun, (TAN) — Çocuk haftası iyi geçmiştir. Bazı yerlerde terkedilen usule burada riayet olunarak çocuk vali ve kumandan da tayin olunmuştur. Verilen büyük kıyafet balosuna şehrimizin en mümtaz simaları iştirak etmiştir. Kıyafette en ziyade muvaffak olanlar arasında bilhassa Bayan Mediha nazarı dikkati celbeylemiştir.

SİLİFKEDE :

Köylerde Dolaşan Doktor

Silifke, (TAN) — Köy birliğinin ve nahiye müdürü Müslimin teşebbüsile, memleket hastanesine yeni tayin olunan başhekim Mahmut köyleri dolaşmış, 70 kadar hastayı muayene etmiş, ilâçlarını da parasız vermiştir. Ayni şekilde köylüye yardıma devam olunacaktır.

★ Safranbolu, (TAN) — Aktaş ve Melise köprüleri yakında tamir ettirilecektir.

OKUYUCULARA CEVAPLARIMIZ

1 — Beşiktaşta M. N. J. imzalı mektuba cevap:

Her kim ticaret evrak ve senedatı tanziminde kendisinin veya başkasının hüviyeti hakkında yalan beyanatta bulunursa üç aydan bir seneye kadar hapsolunur.

2 — Bay Kadri O'ya:

Anlattığınıza göre kabahat tamamen sizde. Binaenaleyh, boşanma davası açmak hakkınız yoktur.

3 — Bay Remziye:

Davanızı muhakkak surette kazanabilirsiniz. Sebebi ise: Müruru zaman var. Mahkemeye girer girmez evvelâ bu hususu söyleyin. Merak edecek hiç birşey yok. Vaziyet gayet açıktır. Dava dosyasını tahkikat hakimi heyete sevkedecek. Sonra kalemden gidip gün alırsınız. Diğer tarafa da davetiye gönderirsiniz.

4 — Bayan Neclâ T'ye:

Sualinizin cevabı Kanunu medeninin 253 üncü maddesinde yazılıdır. Maddeyi yazıyorum: "Evlât edinme hakkı en az kırk yaşında olup tanesebi sahih füruu bulunmıyanlara münhasırdır. Evlât edinen kimsenin evlâtlıktan en az on sekiz yaş büyük olması şarttır.,,

5 — Bayan Selma'ya

Hâkim, şahidin adedi ile bağlı değildir. Bir taraf yirmi şahit getirir. Diğer taraf, bilfarz üç tane getirecek olsa, az şahit getiren davayı kazanabilir. Binaenaleyh, bu cepheden korkulacak vaziyette değilsiniz.

İsmail Kemal ELBİR

GÖRÜŞLER

Vakit Nakit midir? Hayat mıdır?

3.5.38

Yazan: SABİHA ZEKERİYA

Gazetelerin bir okuyucu mekupları sütunu vardır. Bu sütuna dikkat ederseniz burada halkın muhtelif şekillerdeki şikâyetlerini görürsünüz. Ekseriya memurların kendilerine gösterdikleri müşkülttan, ve kaybettirdikleri vakitten şikâyet ederler.

İşi olan bir adam, bu işini takip için bir müesseseye girince, şüphesiz birçok nizamlara tâbidir. İşine göre bu iş belki beş, on masadan geçecektir. Fakat bu muamele, her masada memurun gönlü oluncıya kadar bekler, kırtasi muamelelere, sürüncemelere, git gellere maruz kalırsa, bu adamın bu işten beklediği kâr, acaba kaybettiği vakte tekabül eder mi? Kaybolan vakitle, elde edilen kâr bir kantara konursa pek çok kere ler bunun zarar kaydettiği görülür.

●

Bir mahkemeniz vardır. İsminiz listeye geçmiştir. Amma saati belli değildir. Bazan iki saat, bazan dört saat bekliyebilirsiniz. Hele davavekilinin her mahkemede ayakta bekliyerek geçirdiği saatler hesap edilirse, faydalı geçmesi mümkün bu saatlerin zarar yekûnunu kabarttığı muhakkaktır. Fertlerin normal hayatta ve iş hayatında kaybettiği vakte bir kıymet tayin edilerek hesap edilirse, bizim faaliyet hayatımızda, havagazı borularından kaçan gaz gibi ehemmiyetli bir fuit yaptığı anlaşılır.

●

Vakit, nakittir, derler. Acaba vakit sadece nakit midir?Her geçen vaktin mukabili bir para mıdır, çalıştığımız hervakit bize mukabili olan parayı getirir mi? Yahut kaybettiğimiz her vakti paraya tahvil etmek mümkün müdür? İş hayatının kesif olduğu, her sâyin mukabilini aldığı yerlerde bu ölçü belki biraz daha para mukabili bir kıymet ifade eder. Fakat bence parayı nakitle ölçmek doğru değildir.

Vakit her şeyden evvel hayattır. Her kaybettiğimiz saat, gün hayatımızdan telâfisi mümkün olmıyan şekilde eksilmiştir. Eğer vaktin kıymeti para ise, bugün kaybettiğimiz vakti, yarın bize üç misli kâr getiren bir işle telâfi edebiliriz. Fakat giden günü geri çevirmek mümkün müdür?

Vaktin kıymeti ister para, ister hayat olsun, bir cemiyetin terakki ve tekâmül seyrinde, kıymeti ödenemiyen bir iş, fikir, ve icraat terakümü yapar ki, bunu kaybetmek yalnız fert için değil, cemiyet için büyük zarardır. Vakte biraz daha kıymet verirsek, terakki merhalelerini çok daha kuvvetle hızlandırmış ve hayatı faydalı bir şekilde kullanmış oluruz.

Maaş Almış Ertesi Gün Kaybo'muş

Çankırı, (TAN) — Iki ay evvel vilâyet köycülük bürosu şefliğine tayin olunan Hayrettin Odalan, maaş aldığının ertesi günü kaybolmuştur. Evi aranılmış, eşyasının da yerinde yeller estiği görülmüştür.

Hayrettinin vazifesinde hiçbir suiistimali olmadığı anlaşılmıştır. Zabıta bu tagayyüp hakkında tahkikat icra ediyor ve Hayrettinin bir kadının peşine takılıp buradan ayrıldığı söyleniyor.

BİLECİKTE :

Hayvan Islahatı

Bilecik, (TAN) — Baytar müdürlüğü, Çifteler harasından 4 aygır getirtmiştir. Bunların ikisi merkezde kalacak, biri Bozöyük kazasına, biri de Kavalca köyüne verilecektir. Böylelikle hayvan neslinin ıslahına çalışılacaktır.

Sakarya Biraz Taştı

Adapazarı (TAN) — Son günlerde fazla yağan yağmurlar üzerine Sakaryada taşma tehlikesi görülmüş ve telâşa düşülmüşse de, yağmurlar kesildiği için tehlike hafif geçmiştir. Burada bazı mahalleleri ve birçok köyleri su sarmıştır. Su altında kalan ekinlerin birçoğu çürümüştür.

SPOR:

Antrenör mü Yoksa Hakem mi?

Kimsenin iffeti üzerine söz söylemek hakkına malik değiliz. Onun için bu satırlarımızı öyle bir şüpheden tenzih ederek söze başlıyoruz. Üç dört ay evvel Viyanadan, antrenör yetiştirmek üzere getirdiğimiz antrenör ustalarının ne öğrettiklerini gören, bilen yok. Yalnız bir fena hünerleri daima göze çarpmaktadır. Bunları ara sıra hakem tayin ediyorlar. Onlar da bunu kabul edip maçları berbat ediyorlar. Kimi bilmemezlik, kimi görmemezlik, kimi tecrübesizlik yüzünden seyirciler üzerinde son derece namüsait tesirler bırakıyorlar.

Bu adamlar hakem midir, antrenör mü?

Hakem iseler, böyle fena hakemleri yüzlerce lira verip kiralamıya lüzum yok. Antrenör iseler, onlara hakemlik ettirip kredilerini bozmıya hakkımız yok!

Fenerliler Ankaradan Döndü

İki maç yapmak üzere Ankaraya gitmiş olan Fenerbahçeliler şehrimize dönmüşlerdir. Klüp idarecileri ve sporcular, Ankara halkının ve spor efkârı umumiyesinin kendilerine karşı gösterdiği yüksek alâka ve sempatiden dolayı pek mütehassis olduklarını söylüyorlar.

Fenerliler, aldıkları teknik neticeden memnun görünmüyorlar ve ikinci maçlarını idare eden Viyanalı antrenör Horeys'in en acemî bir hakemden daha fena idare ettiğini ve maçın normal neticeleri üzerine müessir olduğunu söyliyerek şikâyet ediyorlar.

Ankaraya giden Fener takımından sağ açık Niyazinin ikinci maçta sert bir çarpışma neticesinde ayağı sakatlandığından tedavisi yapılmak üzere Ankara Nümune hastanesine yatırılmıştır.

Bu nezih ve teknik oyuncumuza çabuk âfiyetler dileriz.

MEMLEKETTE:

Kırkpınarda Büyük Pehlivan Güreşleri

Trakyada eskidenberi Kırkpınar bayramı namı altında pehlivan güreşleri yapılmakta ve bu güreşler anane icabı olarak 3 gün devam etmektedir. Her yıl tekrarlanmakta olan bu bayram bu sene de 6 mayısta başlıyacaktır. Trakyadan ve bütün Türkiyeden tanınmış ve tanınmamış pehlivanların bu müsabakalara iştirak etmesi için Trakya Umumî Müfettişi Kâzım Dirik tarafından bütün vilâyetlere bir tamim gönderilmiştir.

Müsabakaları seyretmek için gelecek halka kolaylık olmak üzere 8 mayıs sabahı İstanbuldan Edirneye bir tenezzüh treni tertibi için teşebbüsata girişilmiştir.

İzmirliler Salihlide

Salihli, (TAN) — İzmirden davet edilen Alsancak futbol takımı şehrimize gelerek ilk maçını Salihli İdmanyurdu ile büyük bir kalabalık önünde yapmıştır.

Maç, çok heyecanlı olmuş ve samimî bir hava içinde cereyan etmiştir. Nisbeten teknik bir oyun gösteren İzmirliler, İdmanyurdu oyuncularının enerjik hamleleri karşısında fazla dayanamıyarak 4 - 2 mağlûp olarak sahadan ayrılmışlardır.

Millî Kümenin Son Puvan Cetveli

Takım	Maç	Galip	Berabere	Mağlûp	Attığı gol	Yediği gol	Puvan
Güneş	11	11	—	—	33	9	33
Üçok	11	6	—	5	21	23	23
Beşiktaş	9	5	1	3	20	9	20
Muhafız	12	3	2	7	17	28	20
Harbiye	10	4	1	5	13	16	19
Galatasaray	8	5	—	3	10	16	18
Alsancak	9	2	—	7	9	27	12

ANKARADA SPOR HAREKETLERİ

Pazar günü Ankarada çok canlı spor hareketleri oldu. Ankaragücü - Gençler muhteliti ile Fenerbahçe maçından başka atletizm müsabakaları, ve Atlıspor klübünün hazırladığı tilki avı yapıldı. Ankaralılar çok güzel bir spor günü yaşadılar.

Ankara foto muhabirimiz, bütün bu hâdiseleri resimleri ile tesbit etti. Aşağıda bunların bir filmini veriyoruz:

Ankara muhteliti ile Fenerbahçe oyuncuları beraber

Mühim Türkiye rekorları kıran Ankaranın kız atletleri

Tilki avı yapan Atlısporlular Muhafızgüçlülerle biraradı

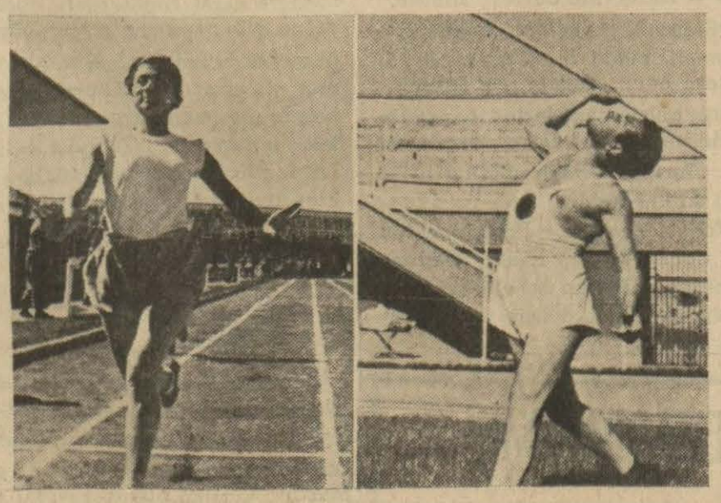

Yüz metre rekorunu kıran Melâhat

... ve senelik toplantısını yapan Kızılay umumî heyeti

Vatandaşla Mülâkat

Tehlikeli Bir Bina

Ziya isminde bir okuyucumuz dün matbaamıza geldi. Şunları söyledi:

"Tophanede, askerî müesseseler yanında eski bir mektep binası vardır. Burası Feyziye mektebi idi. Şimdi, bina iyice harap olmuş ve yıkılmıya yüz tutmuştur. Cadde üzerindeki duvarı maili inhidam bir vaziyet almıştır. Bugün, yarın, birdenbire yıkılacak. Belki, bu bir kazaya sebep olabilir. Bu bina olduğu gibi mu hafaza edileceğine, bu tehlikeli vaziyetin önüne geçmeli ve derhal tamir ettirmelidir. Eğer, binanın tarihî bir kıymeti yoksa derhal yıktılmalıdır. Bu bina, İstanbulun en eski mekteplerinden biri - dir. Kapısının üzerinde "Mektebi Feyziye,, levhası var. Üzerinde de 1283 tarihi yazılı. Bu levhaya dair birkaç söz söylemek isterim. Ben eski eserlere meraklı bir adamım. Talik yazısile yazılmış olan bu levhanın çok güzel bir sanat eseri olduğu muhakkaktır. Eski yazılardan anlıyan kimseler de bu levhanın kıymetli olduğunu söylüyorlar. Eğer, yarın, bir gün bina, ani olarak yıkılacak olursa bu levha da düşecek, paramparça olacak. Eski yazılara ait, müzelerimizde ayrı bir galeri var mı, bilmiyorum. Varsa, bu levhayı kurtarmak için, hemen söküp götürmek lâzımdır. Binanın da tehlikeli haline bir nihayet vermelidir. Bu noktaları a - lâkadar makamların dikkat gözüne koymanızı beklerim.,,

OKUYUCU Mektupları

Boyalı kanapeler

Fatihten M. E. K. imzalı okuyucumuz yazıyor:

"Gülhane parkında, belediyenin 938 yılı baharına hazırlık olmak üzere, yeniden boyattırdığı kanapelere verilen yeşil renk tabiatin yeşilliğine güzel uyuyor.

Fakat, pazarın umumî tatil olması dolayısile herkes mümkün olduğu kadar yeni ve temiz elbisesini giyerek baharın güzelliğinden istifade için buralara akın akın gitmekte ve ilk boş bulduğu kanapeye mal bulmuş mağrıbî gibi çökmekte - dir. Biraz sonra ökseye yakalanmış kuş gibi kanapeye yapışmaktadır. Acaba bu, boyaların kötülüğünden mi, yoksa bahar bayramına [illegible] rin kurumadan acele yerlerine konulmasından mı? böyle yeni boyanmış kanapelere halkı oturtmak doğru mudur, bun - ların yeni boyalı olduğuna dair bir işaret konulamaz mıydı?,,

★

Fena elektrik tesisatı

Beyazıtta, Büyük Haydar sokağında 23 sayılı evde oturan Ali Bürhanettin isimli bir okuyucumuz yazıyor:

"Beyazıtta büyük bir mıntaka elektrik cereyanından lâyikile istifade edememek tedir. Kumkapı ile Beyazıdı biribirine bağlıyan Mithat Paşa caddesi, büyük Haydar sokağı, Sekbanbaşı sokağı, Turanlı ve küçük Haydar sokakları ile Soğanağa mahallesinde atölyeler, cereyan alamıyor - lar ve radyolar bile lâyikile çalışamıyorlar. Buna sebep, bu civarda elektrik tesisatının havai hatlarla yapılmasıdır. Tev ziat ekseriya inkitaa uğruyor. Bu arada mayısın birinci pazar günü sabah yedi - sinden akşam 16,30 a kadar bu mıntakada elektrik cereyanı kesilmiştir. Bu hâdiseler sık sık tekerrür etmektedir. Şirketin nazarıdikkatini celbetmenizi rica ederim.,,

TOPLANTILAR • DAVETLER •

Bugün:

Üsküdar Halkevinde yarın akşam saat 20,30 da Doçent Doktor Lûtfi Orhan tarafından "İdrar taşları, mevzulu bir konferans verilecektir.

Bu akşam saat 20,30 da Fatih Halkevinde Sadi İrmak tarafından "Türk yörüklerinin biyolojisi" mevzulu bir konferans verilecektir.

★ Fen fakültesi doçentlerinden doktor Ahmet Can Okan bu akşam saat 20,30 da Beşiktaş Halkevinde "Ekonomi ve sanayi bakımından gelir,, mevzulu bir konferans verecektir. Konferansı bir temsil takip edecektir.

Şişli Çocuk Esirgeme Kurumunun Müsameresi

Yoksul çocuklar menfaatine Şişli Çocuk esirgeme kurumu tarafından tertip olunup sanatkâr Naşidin rahatsızlığı sebebile geri bırakılan (Fevkalâde müsamere) mayısın beşinci perşembe günü saat 21 de Pangaltıda (Tan sinema) sında verilecektir. Müsamere programı çok zengindir.

İKİ GÜNLÜK HİKÂYE

MANYATİZMA

Çeviren : C. T.

— 2 —

Biraz sonra tecrübenin muvaffak olmaya başladığını hayretle görmeye başladık. Genç Hintlinin göz kapakları ağır bir uykunun basmasına zor mukavemet ediyor gibi görünüyordu. Az sonra da gözler tamamen kapandı ve derin bir uykuya daldı. M. Vatnus dam la damla terlerle örtülü açık alnını bize doğru döndürürken profesör yaklaştı. Halebesine:

— Çok âlâ, çok âlâ, - diye fısıl dadı - şimdi sujeye muhtelif emir ler veriniz...

— Ne gibi?..

— Meselâ kendisine bir ana olduğunu, bir çocuğu bulunduğunu söyleyiniz. M. Vantus süjeye yaklaşarak kulağına birşeyler söyledi. Hayretle görüyorduk ki süje bir yastık alarak çocuk gibi sallıyor ve meme vermek için göğsüne doğru götürüyordu.

Hintlinin bu vaziyeti, çocuğunu uyutmak için söylediği ninni görülecek şeydi...

Bu manzara karşısında en ziyade zevk duyan birisi varsa o da Vatnus idi.

Profesör kendisine tecrübeye devam etmesini tavsiye etti. M. Vantus süjeye yaklaşarak yastığı elinden çekti ve:

— Şimdi siz küçük ve çevik bir [illegible] Anladınız mı? Kalkûta hayvanat bahçelerinde yaşıyan küçük bir maymun...

Hintli birkaç dakika içinde oturduğu koltuktan kalkarak kena rına ilişti. Ve bir maymun tavrile ayaklarını toplıyarak öylece oturdu. Biraz sonra çevik bir hareketle kapının pervazına tırmandığını gördük. Orada ilişecek bir yer bularak öylece kaldı ve maymunların çıkardıkları seslere benziyen sesler çıkarmıya başladı. Tecrübeyi burada kesmek, tatlıya bağlamak iyi olacaktı. Onun için M. Vantus :

— Yoko dostum, artık ininiz, oradan ininiz diye telkinlere başladı.

Fakat ne yapsa boşuna idi. Hintli asılı kaldığı yerden bir türlü inmek istemiyordu.

Biz yapılan kuvvetli telkinin tesirini görerek hakikaten hayret ediyorduk. Kolonel dayanamadı:

— Profesörü de talebesini de hararetle tebrik ederim - dedi - Bu hâdise karşısında şapkamızı hürmetle çıkarmaktan başka yapacak birşey tasavvur etmiyorum.

Maymun olduğu yerde asılı duruyordu. Kendisine gösterilen muzlar, cevizler ve yemişler iştahını tahrik etmiye kâfi gelmiyordu.

Yine kolonel söze başladı:

— Dostum zannediyorum ki bu Hintliyi tavanınızda uzun müddet bir avize gibi asılı olarak bırakmıya mecbur olacaksınız.

Evsahibimizin gülmeye hiç te iştahı yoktu. Hintliye tecrübenin bitmiş olduğunu söyliyerek işi burada kesmek istiyordu. Fakat ne yapılsa nafile idi.

Profesöre soruldu. O da ümitsizlikle başını sallıyarak:

— Tecrübenin şu safhaya girmesi tesirinizin çok kuvvetli olduğuna atfedilebilir. Öyle hissediyorum ki süjenizi eski haline getir - mek için çok güçlük çekeceksiniz.

— Öyle amma uzun zaman bu adamı bu halde alıkoyamam. Bir çare bulunuz. Bu adamı uyandırmak için siz müdahale ediniz. Lûtfen...

Profesör şiddetle reddetti.

— Olmaz katiyen olmaz Sahip.. Bilirsiniz ki birinin uyuttuğu adamı bir başkasının uyandırması mümkün değildir. Benim müdahalem hiç bir fayda vermez.

— Şu halde... Fakat mutlaka bir şey yapmak mecburiyetinde bulunuyoruz.

Kolonel ile ben hazin bir çaresizlik içinde biribirimize bakıştık. Görülüyordu ki evsahibimiz yaptığı bu tecrübe ile kendini kötü bir vaziyete sokmuştu. Kolonel şöyle bir çarei hal tavsiye etti.

— Yerinizde olsam Vatnus, bu adamın uyanması için avtüfeğimi alır 8 numara bir kurşunla kabaetini delerdim.

Hintli müdahale etti:

— Nasıl olur Sahip.. İpnoz halindeki bir adama böyle birşey yapmak ölümüne sebep olabilir. Katilmi olaraksınız?.

Evsahibi, Kolonel Rapingtondan bu gibi [illegible] masını rica ederek profesöre:

— Aziz profesör, elbette bunun bir çaresi vardır. Bunu bize söyleyiniz.

— [illegible] uyutmalıyım. Bu suretle süjeniz üzerindeki tesir kaybolacak ve süjeniz kendini serbest hissedecektir.

— Hemen faaliyete geçiniz. Beni uyutunuz. Bu adam uyansın. Siz ne dersiniz Rapington?.

Kolonel:

— Bravo - diye bağırdı - bilârdo da buna karambol derler. Mösyö Vatnus bu sefer bana döndü...

— Siz ne dersiniz?.

— Profesörün teklifi bana gayetle mantıkî geliyor. Sizi nötr bir hale getirince süjenizin serbest kalacağına şüphe yoktur.

— Hakkınız var, fakat nerede uyutulacağım, burada mı?.

Profesör:

— Hayır, hayır - dedi - süjenizin yanında uyutulmanız mahzurlu olabilir. Hepimiz şu yandaki odaya çekilmeliyiz ki haricî hiç bir tesir kendini hissettirmesin...

Mösyö Vatnus bizi içeriki odaya götürdü. Talebe ve profesör bir müddet karşı karşıya kaldılar.. Biraz sonra Hintli:

— Oldu - dedi - M. Vatnusun iradesini bir müddte için akîm bıraktığımı tahmin ediyorum. Şimdi salona geçip süjenin ne hale geldiğini görelim.

Tekrar salona döndük. Salonun kapısı yarı açık bir halde idi. Maymun Hintli artık tavanın pervazında asılı değildi. Besbelli uyanmış ve inmişti. Meydanda da görünmüyordu.

Arkadaşıma dönerek:

— Hakikaten profesörün fikri yerinde imiş, süjeyi bilvasıta uyandırmak usulünü tatbik etti demek...

Kolonel Rapington konuşmuyordu. Salonda dört tarafa bakarak birşeyler arıyor gibiydi. Nihayet ağzında geniş bir tebessümle şöyle alay etti:

— Evet görüyorum. Süje o kadar iyi uyanmış ki, yakut kolyeyi yi de beraber götürmek zahmetinden çekinmemiş!..

Türk - İslâm Eserleri:

Müzelerdeki Eşsiz Tarih Yadigârları Arasında

YAZAN:
Ibrahim Hakkı Konyalı

Türk ve Islâm eserleri müzesi bir tarih ummanıdır. Burada parlak ve zengin bir mazinin en canlı yadigârlarını buluyoruz. Yeni rejim, halifelerin inkiraz çukuruna kadar sürüklediği bu ulusu kurtardı. Şimdi yaratılışla at başı beraber yürüyen yüce mazimize lâyik bir istikbalin eşiğindeyiz. Her alanda çabucak serpilme ve ilerleme için lâzım olan hızı buradaki muhteşem hatıralardan alacağız. Burada, Sinanın kubbeleri altında saklanan her eser yolumuzu aydınlatacak bir projektördür.

Şmidi müzenin kitabiyat salonundan sonra, Şark halılarına tahsis edilen ve yeni açılan ikinci salonu görelim.

İyi bir elin ve ihtisaslı bir bilginin tasnif ettiği bu salonda irili, ufaklı 100 den afzla halı ve seccade teşhir edilmektedir. Türkün eli şarkın bütün renklerini ve çiçeklerini yün iplerin düğümlerinde efsunlamış ve canlandırmıştır. Yerlere serpilen, duvarlara asılan halılarda bütün bahar renklerinin ve bahçelerinin canlandığını, gözlerimizi ve gönüllerimizi büyülediğini görüyoruz. Anadolunun halı yapan meşhur eski merkezlerinin eşsiz örnekleri buradadır. Gördüsin, Lâdiğin, Konyanın, Sillenin en eski seccadelerini burada görüyoruz. Duvarları süsliyen kaplan derili, ırmaklı halılar yalnız bizim müzemizin değil, dünya müzelerinin şaheserleridir.

Avrupada ve Amerikada halıcılık hakkında, çok tetkik eserleri yazılmıştır. Dünya müzelerinde ve hususî koleksiyonlarda pek çok halı örnekleri vardır. Bizim müzemiz bütün bu örnekleri toplamakla beraber şimdiye kadar en büyük ve zengin kataloğların kaydetmediği eşsiz parçaları da ihtiva etmektedir. Müzenin halı koleksiyonu yalnız bu uzun salonda gördüklerimiz değildir. Bunlar koleksiyonun onda biri bile değildir. Teşhir edilecek salon bulunmaması yüzünden diğer halılar depolarda saklanıyor. Müzenin henüz bir rehberi ve kataloğu yoktur. Bu salon için tahsis edilecek bir kataloğ ve rehberin uyanmıya başlıyan halıcılığımızın çabuk inkişafında ve yabancı tesirlerden kurtulmasında mühim rolü olacaktır. Gözlerinizin, gönüllerinizin bu yünden tabloların renklerine ve desenlerine çengellendiğini, bir türlü ayrılmak istemediğini görüyorum. Fakat vaktimiz azdır

Şimdi üçüncü solano geçelim. Burası muhtelif tarih ve sanat eserlerinin bir sergisi halindedir. Konyanın Alâaddin camiinden getirilen "Kâbeli seccade,, bu salonun baş ve şaheseridir. Müzenin 538 ve 539 numaralarında kayıtlı Yıldırım Bayazıtla İkinci Selimin harp gömlekleri birçok bakımlardan yüksek kıymet taşıyorlar. Bu gömlekler harplerde zırhların altlarına giyilirdi. Çok şişman bir adam olduğu anlaşılan Yıldırımın gömleği Bursadaki türbesinden, ince, zayıf bir hükümdar olduğu anlaşılan İkinci Seliminki de Edirneden getirtilmiştir. Açık kahve rengi ipekten yapılan Yıldırımın gömleğinin arkasına yağlı boya ile hakiki renklerile lâle, karanfil, menekşe çiçekleri ve dalları işlenmiştir. Diğer taraflarına da kuran âyetlerinden ve Vefk'lerden süsler yapılmıştır. Bele kadar inen, İkinci Selimin gömleği üzerine çok ince ve yüksek bir kalemle bütün kuran yazılmış ve satırlarla gömleğe hususî bir desen yaratılmıştır. Tarihçilerin ve atikiyatçıların bu gömlek için biçtikleri kıymet milyon çerçevesini aşmaktadır. Bulgarlar, Edirneyi işgal ettikleri zaman bu gömleği de beraber alıp götürmüşlerdi. Sonra hükûmetin siyasî teşebbüslerile geri alınmıştır. Birinci Ahmedin kadife seccadesi de kumaşı itibarile çok yüksektir. Kanuninin karısı Hurrem Sultanın oyacılık, işlemeseleri tarafından ehemmiyetle tetkik edilmiye değer

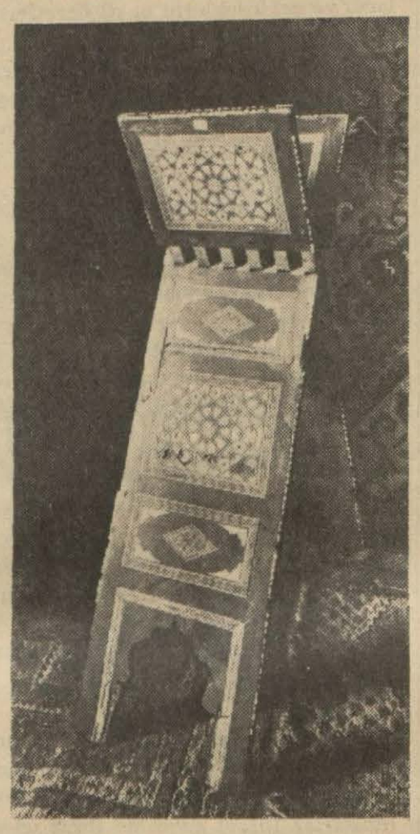

Türk - İslâm eserleri müzesinde bulunan bu rahle, üç asır evvel fildişi ve sedeften kakma olarak yapılmış bir Türk şaheseridir.

Dördüncü salona girerken gözümüze birçok fırın ve ocak yerleri çarpıyor. Burası eskiden imarethanenin mutfağı olduğu anlaşılmaktadır. Buraya serpiştirilen tarih bergüzarları arasında paha biçilemiyecek kadar kıymetli olan parçalar vardır. İstanbul türbelerinden toplattırılan sedef, fildişi, bağa kaplı ve kubbeli kuran ve cüz mahfazaları iç ve dışlarındaki sanat incelikleri yönünden fevkalâde kıymeti haizdirler. Bunların eşlerine diğer müzelerimizde rastlıyamayız. Sedef ve fildişi kaplı 3 asırlık rahleler Türk zevkinin, eski Türk sanatinin yaşıyan birer ifadeleridir. Bu eserler ecnebileri saatlerce meşgul ediyorlar. Bir vitrindeki gümüş çekmeceler ve kıymetli taşlarla süslenmiş kandillikler, kuyumculuk sanatinin pırlantalarıdır. Üstat Sinanın tarifile ve çizdiği plânla hazırlanan muazzam bir musluk ta büyüklükte ve ihtişamda bir rekor eseri olarak gösterilebilir. Bu musluk, Halıcılardaki eski bir su deposundan getirtilerek buraya konmuştur. Burada Evliya Çelebinin babasına ait kıymetli bir hatıra da vardır. Çelebinin babası. Osmanlı sarayında Serzergeran iken Sultan Ahmet Camiinin kıble kapısı için bir bini yapmıştı. Altın yaldızlı bu bini caminin kapısından - hırsızlık korkusile - sökülerek buraya getirilmiştir. Evliya Çelebi seyahatnamesinde bundan ehemmiyetle bahseder.

Pertevniyalin altın yaldızlı gümüşlü leğen ve ibrikleri, her birisi yurdun bir köşesinde başka başka sanatkârlar tarafından yapılan bu - hurdanlar, mücevher şamdanlar da bu salondadır. Edirnedeki İkinci Selim camiinden getirilen iki muazzam bakır şamdanın kalemkârı süsleri tavsif edilemiyecek kadar güzeldir. Bu şamdanın kazanında ve boğazında arapça ve farsça birçok manzum parçalar okunmaktadır. Salonun duvarlarında Kafkas Türkleri tarafından yapılmış halıların bütün örneklerini bir kolleksiyon halinde görmek mümkündür. 400 sene evvel dokunan bir İran halısının havları dökülmüş ufacık bir parçası vardır ki, renginin taraveti henüz uçmamıştır. Şimdi, müzenin en zengin salonuna geldik. Burasını da bir başka gün gezeriz.

cilik sanatinin erişilmez, örnekleri olan ipek mendilleri, kaş baskısı denilen alın bağları, muhtelif kasnak, gerkef, mil, iğne işleri sanatkâr kadınlarımız ve kızlarımız için taklide değer ne güzel ve müstesna modellerdir. Kaşlarında kıymetli taşlar bulunan maktul şehzadelerin kemerlerinin tam bir kolleksiyonunu bu salonda tetkik edebiliriz. Öldürülen şehzadelerin cesetlerile beraber türbelerine götürülüp konan Bursa, Bilecik ve İstanbul kumaşlarından yapılmış kaftanlar ve elbiselerin biçimleri kadar kumaşları da mütehassısları meşgul etmektedir.

Dünyanın hiçbir müzesinde bu salonda bulunan Türk kumaşlarının eşleri ve benzerleri yoktur.

624 numarada kayıtlı Hazreti Hüseyinin siyah sarığının bir parçası bilhassa İranlılar ve eski kumaş mütehassısları tarafından ehemmiyetle ziyaret edilmektedir. İzmirin en eski ve birçok mihraplı saf halıları ile Bergama seccadeleri de bu salonun bilhassa ecnebileri üzerlerine çeken kıymetli eserleridir.

Sorguçlar, gümüş sehpalar, gümüş çekmeceler, üzerlerine kıymetli taşlar oturtulmuş altın bilezikli lihyei şerif şişeleri, büyük bir meharetle içlerine büyük levhalar sokulmuş, dar ağızlı şişeler, üstlerinde kalemkârlığın yüksek sanatini taşıyan gümüş tepsiler ortadaki vitrinin en zengin süsleridir.

Üç asır evvel boğdurularak öldürülen Osmanlı şehzadelerinin nakışlı, renkli meşinden yapılmış pabuçları, bilhassa Türk dericilik tarihi bakımından yüksek kıymet taşımaktadır. Geçenlerde İstanbul müzelerindeki deri işlerini tetkike gelen bir ecnebi mütehassıs bunları gözden geçirdikten sonra müze direktörüne:

— Biz bu deseni, yeni ve kendimizin bir icadı sanıyorduk. Halbuki dedeleriniz bunu şimdikilerinden çok yüksek olmak şartile asırlarca evvel bulmuşlar ve yapmışlardır. Bu buluş karşısında hayretle ve takdirle eğilmekten başka elimden bir şey gelmiyor, demiştir. Bu salonun Türk çatmaları da dikiş mü

Belediye Reisinin İkramiyesi

İzmir, (TAN) — Belediye Reisi doktor Behçet Uz'un hazır bulunmadığı bir içtimada 10,000 liralık para mükâfatile taltifi hakkında bir takrir verilmiştir. Behçet Uz, bu paranın iki bin lirasının Kırşehir zelzelesi felâketzedelerine, ve sekiz bin lirasının da Izmirin imarına tahsisini istemiş ve teklif alkışlarla kabul olunmuştur.

KUŞADADA:

Amerikalı Misafirler

Kuşadası, (TAN) — Amerikanın sayılı zenginlerinden ve asarı atika meraklılarından Mis Mur, hemşiresi, iki misafiri ve kendisine Yunanistandan iltihak eden asarı âtika mütehassısı Profesör Vitemur ile beraber hususî yatile buraya gelmiştir. Misafirler Selçuk ve Priyan harabelerini gezdikten sonra Dikiliye gitmişlerdir. Oradan Bergamaya geçip harabeleri görecekler, sonra Dikiliye dönüp yatlarile Istanbula gideceklerdir.

Misafirlere Istanbul Turing Klüpten Tahir ve Imadettin Remzi refakat etmektedirler.

DENİZ LİSESİNDE DÜNKÜ MERASİM

Bu yıl Deniz Lisesini bitirerek Deniz Harp Okuluna geçen 44 gence dün büyük merasimle diplomaları verildi ve Harp Okulu ile Hamidiye Alayına sancak verme merasimi yapıldı, bunu alay sancakları ile bir geçit resmi takip etti. Aşağıdaki resimlerde, dünkü merasimin bir filmini veriyoruz:

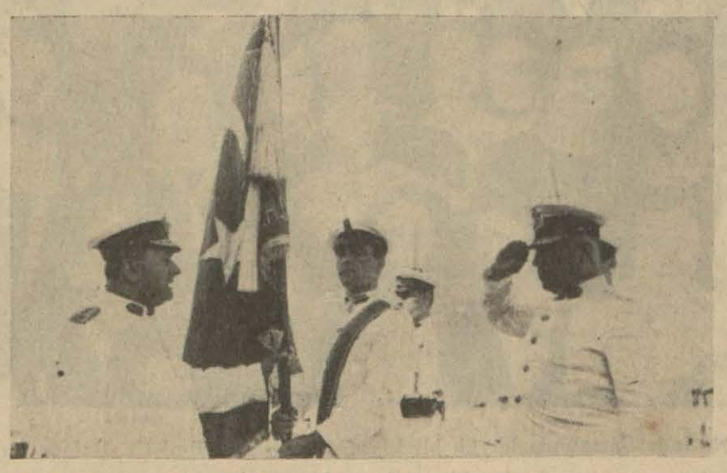

Deniz Harp Okulu Komutanı alay sancağını selâmlıyor

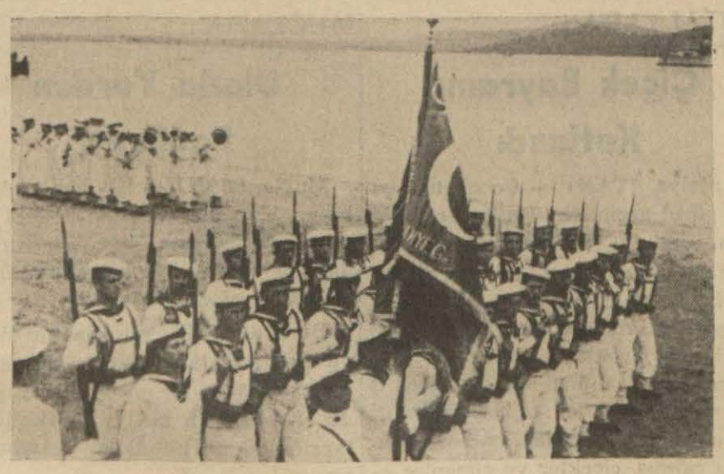

Merasimden sonra Hamidiye Alayı geçit resminde

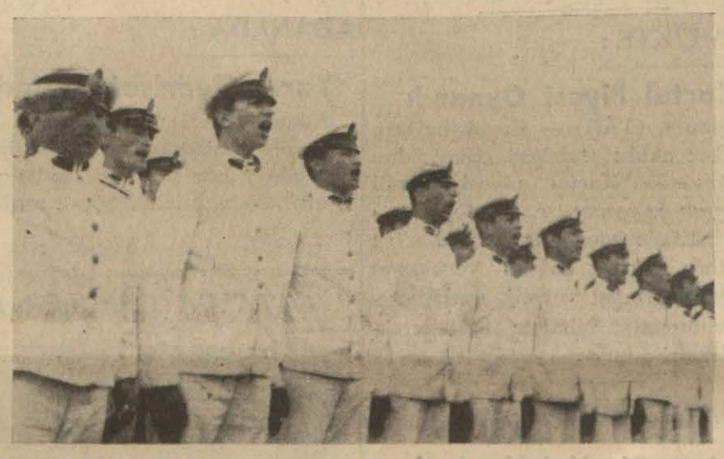

Deniz Harp Okuluna geçen talebe, İstiklâl marşını söylüyor

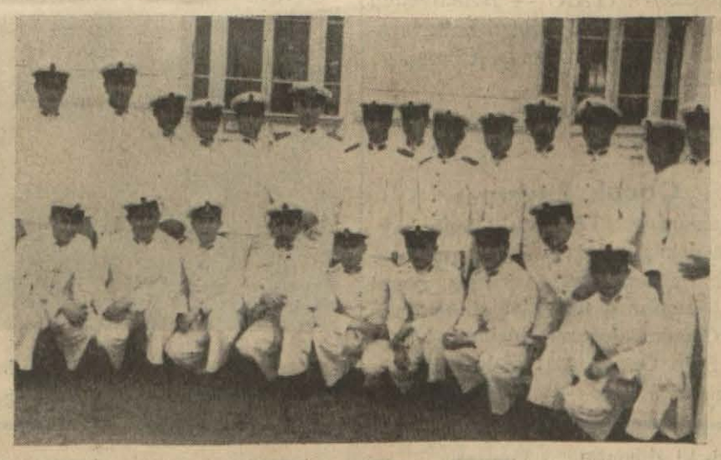

Deniz Lisesi makine kısmını bitiren talebelerden bir grup

Genç mezunlar, Hamdiye mektep gemimize uğurlanıyorla

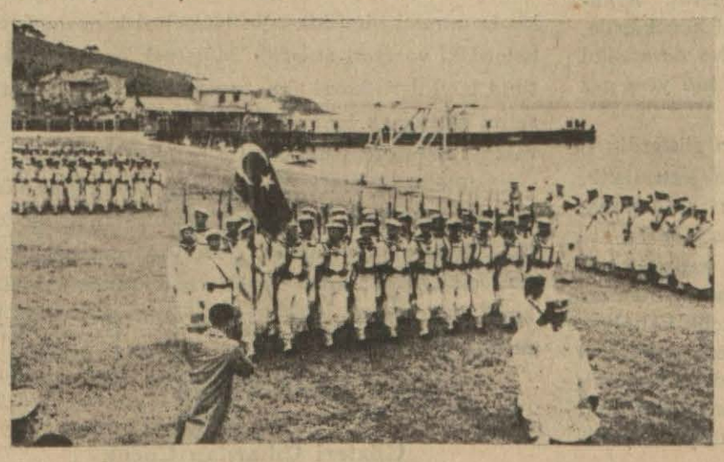

Hamidiye Alayı geçit resminde

Şu Garip Dünyada:

24 Dakika Hapis Cezası

Geçenlerde Amerikada Sen Lui şehrinde bir genç, 2 dolar çaldığından dolayı mahkemeye verilmişti. Şimdi mahkeme heyeti, bu genci yalnız 24 dakika hapse mahkûm etmiştir. Çünkü bundan evveli Rifard Uyney nâmında bir banker, müşterilerinden 225,000 dolar dolandırmaktan 5 sene hapis cezasına çarptırılmıştır. Bu hesaba göre, mahkeme heyeti, gencin 2 dolar çalmasile daha az cezaya çarptırılacağı kanaatine varmıştır.

★

495 seneye mahkûm

Amerikada Teksas hükûmetinde Elena Kurtis nâmında bir kadın, dokuz çocuğunu birden öldürmüştür. Mahkemede, çocuklarına bakaması dolayısile bu cinayetleri işlediğini söylemiş ve katil kadın, 495 sene hapise mahkûm edilmiştir.

★

Paraşütlü fare

Amerikada 10 metre yüksekliğindeki ağaçlardan, paraşütle atlamakta olan bir nevi fare keşfedilmiştir. Bu fare, yere atlıyacağı esnada sırtında yarasa kanadı gibi bir deri zar açıyormuş. Bu da şemsiyeye benziyormuş ve yere atlarken paraşüt hizmetini görüyormuş. Bildirildiğine göre, ağaçlarda yaşıyan bazı kurbağalarda, paraşüt hizmetini gören bu na benzer zar şeklinde kanatlarile yere atlıyorlarmış.

★

Hukuk tahsil eden mahkûmlar

Amerikalı haydutların sürüldükleri meşhur Şeytan adası şimdi bir hukuk fakültesi halini almıştır. Mahkûmlar harıl harıl hukuk tahsil ediyorlar. Bu, San Fransisko civarındaki Alkatraz isimli ve büyük bir kale içinde tamamen hapisane ittihaz olunmuş bir adadır ve buradan kurtulmanın imkân ve ihtimali yoktur.

Burada, bundan bir müddet evvel mahkûmlardan birinin kendi yazdığı bir temyiz lâyihası üzerine tekrar muhakeme olunup kurtulması diğer mahkûmlar üzerinde hukuk bahisle rine karşı bir alâka uyandırmış ve hepsi günün birinde kendilerini kurtaracak müdafaanameyi yazabilmek ümidile hukuk öğremiye başlamışlardır. Adada üç senedenberi mahkûmlara hukuki dersleri verilmektedir. Bunlardan otuz beş kişi kendi aralarında imtihan olarak diploma da almışlardır. Fakat şimdilik o bir kişiden başka kurtulan yoktur.

★

Napolyon radyo istasyonu

Meşhur Napolyonun son nefesini verdiği St. Helen adasında ve Napolyonun ikamet ettiği evde İngiltere hükûmeti bir radyo istasyonu kurmakla meşguldür. Yakında radyomuzu açıp skala üzerinde dolaştığımız zaman; "Allo, Allo, Radio Napoléon,, sesini duyacağız. Bu istasyonun kurulmasına sebep, İngiliz hükûmetinin St. Helen limanını genişletmek ve burasını uyandırmak istemesidir. Bu münasebetle kurulan istasyona Napolyonun isminin verilmesini halk hükûmetten rica etmiş ve hükûmet te bunu kabul etmiştir.

★

Biranın tarihi

Bira, 6000 sene evvel Babil halkının çok sevdiği bir içki imiş.. Leipzig'li profesör Noimayer'e göre, Babilde biracılık çok ileri gitmiş bir gıda sanayii şubesi halinde imiş..

İZMİRDE:

Karşıyakada Yat Klübü

İzmir, (TAN) — Denizbank, deniz sporlarını çoğaltmak ve gençleri bu yolda teşvik etmek için, 25 bin lira sarfile Karşıyakada bir Yat klübü yaptıracaktır.

Ayrıca vilâyet, Inciraltı plâjını tevsi edecek, burada bir otel, gazino v asrî eğlence yerleri yaptıracaktır.

MEMLEKETTE TAN

KIZILCAHAMAMDA:

Çifter Çifter 16 Çocuk Doğuran Sağlam Bir Ana

Kızılcahamam, (TAN) — Kızılca köy muhtarı Molla Hüseyinin 311 doğumlu olan eşinin hep ikiz doğurduğu anlaşılmıştır. Şimdiye kadar bu ana babanın böyle ikizer olarak 16 çocukları doğmuş, fakat dokuzu ölmüştür. Yaşıyan yedisinden en büyüğü 11, en küçüğü 7 yaşındadır.

Hamamlar Yıkılmak Tehlikesinde

Kızılcahamam, (TAN) — Asırlardanberi tamir yüzü görmiyen hamamlarımızın harabisi tehlikeli bir şekil almıştır. Eğer mutasavver olan tamirata halkın tehacümünden evvel başlanamıyacaksa, herhangi bir kaza ve felâketin önünü almak için hamamları kapatmak lâzımdır. Şimdiden hamamlara rağbet başladığı için alâkadarların bu hususta acele etmeleri icap eyliyor.

Orman Mühendisi Boğuluyordu

Kızılcahamam, (TAN) — Orman mühendisi Nuri Erkmen hayvan sırtında teftişten dönerken, Gebeler köyü civarındaki çaydan geçmek istemiş, fakat atı suların cereyanına kapılmıştır. Kendisi de düşerek sürüklenir ve boğulmak üzere bulunurken, önüne gelen bir taşa sarılarak hayatını kurtarabilmiştir. Mühendis, ipler atılmak suretile köylüler tarafından çaydan çıkarılmıştır.

GAZİANTEPTE :

Gaziantepte 23 nisanda verilen çocuk balosunda birinciliği Hale Özer kazanmıştır.

SAMSUNDA KIYAFET BALOSU :

23 Nisanda Samsunda büyük bir kıyafet balosu verilmiştir. Baloda bulunanlardan bir grubu yukarıda görüyorsunuz.

ANTALYADA :

Çiçek Bayramı Kutlandı

Antalya, (TAN) — Çocuk haftası çok güzel geçmiştir. Hafta içindeki pazar günü, "Çiçek Bayramı" olarak da tesit olunmuştur. O gün, daimi bir bahar ve çiçek memleketi olan Antalyada binlerce çocuk renkli elbiseler ve çiçeklerle süslenmişler, ailelerile birlikte caddelerden geçmişler ve stadyomda toplanmışlardır. Burada akşama kadar, halkevi bandosu çalmış, çiçekler ve çimenler arasında eğlenilmiştir.

GEMLİKTE :

Kartal Piyesi Oynandı

Gemlik, (TAN) — Çocuk haftası, Merkez okulu talebesi tarafından halkevinde "Kartal" piyesi temsil edilerek kapanmıştır. Bu toplantıdan istifade eden Gemlik belediye doktoru, Çocuk doğum ve bakımı hakkında izahat vermiş, müsamerede bulunanlar bundan istifade etmişlerdir.

ADAPAZARINDA :

Halk Bir Yol Yaptırdı

Adapazarı, (TAN) — Belediyeden hiç bir yardım olmaksızın halk tarafından yaptırılan Uzunçarşı beton yolu bitmiştir.

ANTEPTE :

Çocuk Bayramı

Gaziantep, (TAN) — Çocuk bayramı çok güzel geçmiş, bu münasebetle müsamereler verilmiş, resmi geçit yapılmış, nutuklar söylenilmiştir. Çocuk balosunda birinciliği doktor Saip Ozerin kızı Hale Özer kazanmıştır.

MUĞLADA :

Ulada Yardım Faaliyeti

Muğla, (TAN) — Ula nahiyesi halkının, Kırşehir ve havalisindeki son zelzelede felâkete uğrıyan vatandaşlara yardım için giriştiği faaliyete devam olunmaktadır.

Bu arada, bilhassa Ula ilk okulu yavruları ilk adımı atmışlar, ve oldukça mühim bir para toplamışlardır. Küçüklerin bu iyi hareketi her tarafta büyük bir alâka uyandırmıştır.

ADANADA :

Yarım Tedrisat Başladı

Adana, (TAN) — Sıcaklar tam manasile başladığı için ilkokullarda her gün yalnız saat bire kadar ders okutulmakta, bundan sonra tatil yapılmaktadır.

ÇANKIRIDA :

Şehir İçinde Lüzumlu Bazı Yollar Yapılıyor

Çankırı, (TAN) — Şehrin karşı kısmında bulunan ve yolu da bozuk olan memleket hastanesinden halkın kolayca istifadesi için faaliyete başlanılmak üzeredir. Kastamonu şosesinden ayrılacak bir yol, Tatlı çay üzerine kurulacak köprü vasıtasile bahçeler içinden geçerek hastaneye gidecektir. Bu yola parke döşenecektir.

Elektrikler Islah Ediliyor

Çankırı, (TAN) —Adeta kandil gibi yanan elektrik tesisatının ıslahı sonbaharda tamamlanacaktır. Belediye bu maksatla belediyeler bankasından borç aldığı 40 bin liraya 938 bütçesinden 20 bin lira ilâve edecektir. Böylelikle bütçesinin hemen hepsi elektrik işine sarfedilmiş olacaksa da halk bir dertten kurtulacaktır.

Köylerde Tetkikler Yapılıyor

Çankırı, (TAN) — Halkevi azası ve muallimler, köy gezilerine yakında başlıyacaklardır. Ilk olarak "Yaprakh" nahiyesine gidilerek halka hizmete çalışılacaktır.

★ Çankırı, (TAN) — Şehrin ortasında bulunan hayvan pazarı yakında mezbaha civarına naklolunacaktır.

★ Çankırı, (TAN) — Bu sene bol yağmur yağdığından her taraf yemyeşil kesilmiştir. Mahsulün bol olacağı anlaşılıyor.

★ Çankırı, (TAN) — Bir ay kadar evvel Nafia müdürlüğüne tayin olunan Sadettin Kaptanoğlu istifa etmiştir.

ÇATALCA GENÇLER BİRLİĞİNDE :

Çatalca Gençler Birliği bando takımı iyi bir şekilde çalışmaktadır. Gençler bir örnek elbiseler de yaptırmışlardır.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Avrupa Hattında Mühim Tenzilât

Avrupa hattında 5 Mayıs 938 tarihinden itibaren eşya nakliyatına mühim tenzilât yapılmıştır.

1 — Sirkeci - Yeşilköy kısmındaki istasyonlardan Avrupa hattının her hangi bir istasynouna ve bilmukabele yapılacak nakliyatın ücretleri, sınıf farkı aranılmaksızın, ton ve kilometre başına; perakende (3), asgarî beş ton ücreti verilmek şartile (2, 5) ve asgarî on ton ücreti verilmek şartiyle (2) kuruşa indirilmiştir.

Tenzilât miktarı % 50 ye yakındır. Bu suretle Kırklareli — İstanbul arasında "Peynir, Manifotra, Tuhafiye, Kavafiye, Bakkaliye, Zücaciye... gibi" bir sınıfa tabi eşyadan ton başına:

Perakende 1470 kuruş yerine 840, asgarî beş ton şartiyle 1223 kuruş yerine 700 ve asgarî on ton şartiyle 1195 yerine 560 kuruş alınacaktır.

2 — Sirkeci - Yeşilköy kısmındaki istasyonlardan Avrupa hatttının herhangi bir istasyonuna yapılacak tuz nakliyatının ücreti, asgarî beş ton ücreti verilmek şartiyle, ton ve kilometre başına "1,50" kuruşa indirilmiştir.

3 — Avrupa hattının herhangi bir istasyonundan Sirkeci — Yeşilköy kısmında bulunan istasyonlardan birine en az on ton ücreti verilmek şartile nakledilecek dökme ve çuvallı zahirelerin, yağlı daneleri, tohumların ve çekirdeklerin nakil ücretleri bütün mesafe için ton başına "400" kuruşa indirilmiştir.

4 — Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (2424)

★★★

Muhammen bedeli 17920 lira olan 16.000 adet kayın ağac 18-5-938 çarşamba günü saat 15,15 te kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1344 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhitlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14.15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden, İzmir ve Eskişehirde idare mağazalarından dağıtılmaktadır. (2528)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

1 — İdaremizin Paşabahçe Fabrikasında şartname ve projesi mucibince yaptırılacak kâgir ve Betonarme istinat duvarı ile Filitre dairesi inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli 16730 lira 37 kuruş ve muvakkat teminatı 1254.78 liradır.

III — Eksiltme 9—V—938 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saaa 15,30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 84 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesiyle Ankara Başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fenni evrak ve vesaikini İnhisarlar İnşaat şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanuni vesaik ile V inci maddede yazılı ehliyet vesikasını ve % 7,5 muvakkat teminat parası veya mektubu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat "14,30" za kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. (2327)

Nafıa Teknik Okulu Müdürlüğünden :

1 — Kapalı zarf usulile eksiltmeye konulan iş: İstanbul — Beşiktaş Yıldızda bulunan Teknik Okulu Tedrisat binasında yapılacak tâdilâta müteallik inşaattır.

2 — Keşif bedeli 10369 lira 43 kuruştur. Eksiltmeden iki saat evveline kadar okuldan alınacak irsaliye ile Yüksek Mühendis Mektebi muhasebesine yatırılacak olan ilk teminat 777 lira 71 kuruştur.

3 — Metraj, keşif hülâsası plân ve projeler fennî şartname Eksiltme şartnamesi ve teferruatı okulda görülebilir.

4 — Eksiltme 10.5.938 tarihine rastlıyan Salı günü saat 15 de Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis Mektebi Muhasebeciliğinde toplanacak olan eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Yüksek Mühendis Mektebi muhasebesinde toplanan komisyon başkanlığına makbuz mukabili vermeleri lâzımdır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez.

6 — Eksiltmeye girebilmek için Nafıa Vekâletinden alınmış ve en az "10,000,, lira tutarında Betonarme bina inşaatı yaptığına dair müteahhitlik vesikası ve cari sene Ticaret Odası belgeleri bulunmak lâzımdır.

BOĞAZ BOĞAZA İSPANYA HARBİNİN HAKİKİ HİKÂYESİ

Yazan: Ramon J Sender

— 27 —

— Otomobilleriniz öyle bir toz kaldırdı ki, düşman büyük bir takviye kıtası geldiğini zannetti. Bizimkiler o dakikada düşmana hücum ediyorlardı, bir kaç dakika mukavemet ettiler, gayri muntazam bir surette arkadaki siperlere çekildiler. Bir topla yirmiden fazla mitralyöz ve tüfek bıraktılar.

Bu güzel taliden dolayı hepimiz biribirimizi tebrik ettik. Bize, şimdiye kadar Madritten ilk gördükleri yardım olduğunu, bir tek tüfek ve bir asker almadıklarını söylediler.

— O halde, neyle harp ediyorsunuz?

— Düşmandan aldığımız tüfeklerle. Şimdi de daha yirmi tane aldık. Arkadaşların çoğunun nişan tüfekleri vardır. Kadınlar, ihtiyar erkekler, geceleri mühimmat yapıyorlar. Arkadaşlardan biri muntazaman kasabalara silâhçı dükkânlrına gidip tüfek alıyor, biz burada dolduruyoruz. Gelin size gösterelim.

Bizi geniş, üstü örtülü bir yere götürdüler. Burada yirmi kadar kadın ve ihtiyar çalışıyorlardı. Arkada bir ocak yanıyor, kömür ve demirci körüklerile, kurşunu eritmek için lâzım olan hararet derecesini yükseltiyorlardı. Köşede hemen de iki ton yeni gaz boruları döşenmişti.

Arkadaşlardan biri eliyle bu boruları gösterdi:

— Bunları kasabaya su getirmek için getirmiştik. Şimdi bu işte kullanıyoruz. Fakat zaferi kazanırsak, kasabaya bol bol boru gelecek, öyle değil mi?

İki ihtiyar adam kurşunu baltalarla parçalar halinde kesiyor, eritme kazanına atıyorlar, kurşunlar eridikten sonra bunları yüksük gibi küçük kalıplara döküyorlardı. Tüfenklerinin boyuna göre yaptıkları kükürtlü kurşunları bunların içinden daha tamamile donmadan çıkarıyor, soğuduktan sonra, köşedeki kadınlar da bunları tüfenklere dolduruyorlar, kalanları da kutulara yerleştiriyorlardı.

Köylü büyük bir iftiharla ilâve etti:

— Karşıda da dinamit bombaları yapıyorlar.

Bize, bomba tozu da yaptıklarını söylediler.

— Bir aydan beri, burada kimse şekerin tadını tatmadı. Bütün şkeri mühimmat imalinde kullanıyoruz.

Buradaki köylülerin manevî kuvvetini yükseltme ye lüzum yoktu. Bunların mühtaç oldukları yegâne şey tüfenk, mitralyöz, toptu. Adamuz'da olduğu gibi burada da köylü ve amele sendikalarının çıkardığı broşürleri istediler. Buradaki köylülerin şehir teşkilâtlarına şaştım.

Köylülere seyyar sergiden bahsettik. Harp hakkında umumî bir fikir edinebilmeleri için, diğer cephelerdeki vaziyeti anlattık. Müşterek cephe hükûmetinin köylülere karşı aldığı vaziyeti, köylünün istihsalini arttırmak için yaptığı teşkilâtları, içtimaî terakkiyi temin için hükûmetle beraber çalışmaları lâzımgeldiğini söyledik. İçtima, müşterek cephe hükûmetinin ve cümhuriytin zaferini dileyen sevinç sesleri içinde nihayet buldu. Adamuza dönmek üzere yola çıktığımız zaman köylülerin totaliter akidelere karşı, demokratik inkılâbı feda etmiyeceklerine kani idik.

FASIL : 10

Gözleri Çıkarılan Çocuk

Kadın arkadaşımızı Adamouz'da mahallî komitede çalışan kocalarının telkinile gelmiş birçok kadınla rın arasında bulduk. Bunlar, harbin güçleştirdiği günlük hayatlarını anlatıyor, bizim arkadaş ta onlara Madrit hayatını, seyahati esnasında geçtiği eyaletlerden edindiği tahassüsleri söylüyordu. Kadınlar ona, kendilerinin ve komşularının bahçelerinden topladıkları büyük bir Kamelya buketi getirmişlerdi. Arkadaşımız, bu basit köylü kadınların bu çok samimî ve yüksek nezaketinden son derece mütehassis olmuştu.

Kadınlar gittikten sonra bize Faşist mezaliminin yeni nümunelerini anlattı. Villafrancadeki köylülere, köyün Faşist istilâsı altında kaldığı müddette uğradıkları işkenceleri sormamıştık. Etrafta gördüğümüz büyük sefalet bizi o kadar sarsmıştı ki, bunu sormanın onların tekrar dertlerini tazeliyeceğini düşünmüş, biraz da vakit bulamamıştık. Maamafih Faşistler çekildikten sonra köyleri bomboş buldukları nı anlatmışlardı.

Bir arkadaş bizi yakındaki bir meydalığa götürdü, bize burada gözleri bağlı altı yaşlarında bir çocuğu gösterdi. Çocuk yere oturmuş, elelrile kumlardan saray yapmıya çalışıyordu. Körlerin oynadıkları oyunları daha öğrenmemiş, meyus bir tavırla eskiden bildiği oyunları oynamıya çalışıyordu. Arkadaşım:

— Zavallı kördür. dedi. Anasile beraber bunlara yol üzerinde rastlıyan bir Emevî saldırmış, anasını öldürmüş. Bu cinayeti kâfi gelmemiş gibi vahşi Arap, gittikten sonra, bir daha dönmüş, çocuğun da gözlerini oymuş. Gözlerini çıkarmış amma, fakat bu gözlerin çıkmazdan evvel gördüklerini, ölünceye kadar hâfızasına kazılan bu acıklı ölüm hikâyesini onun hayalinden silememiştir. Temiz ve insan düşüncelerini kaybetmiyenler, bu çocuğun hayalinde yaşıyan bu faciayı, bu çocuğun duygularını pek güzel anlarlar. Bacağını masum bir kadının bağrına çeken, saf bir çocuk ruhunu aksettiren gözleri oyan Emevî, hayatının son dakikasına kadar bu gözlerin ruhuna baktığını görecektir. Eğer bu gözlerin onun vicdanına nasıl bakacağını bilseydi, bir daha dönüp bu gözleri çıkarmazdı. Fakat Emevînin hayali de, bu çocuğun kafasına ölünceye kadar bir canavar gibi hakkedilmiş kalacaktıfr. Çocukluğunda, gençlik rüyalarının içinde bu hayal, büyüyecek, büyüyecek, kin gibi, bir intikam gibi belirecektir. Bu ümitsiz hayatının içinde insanın kuvvetini düşündüğü zaman, bu kuvvetin yalnız cinayete yaradığını anlıyacak ve bu insan kuvvetinin hicabını duyacaktır.

Fas karargâhında iken insanla hayvan arası bu mahlûkları tanımıştım, şimdi insanlık rüştüne değil, kâbına bile varmadıklarını anladım. Bu yarı insan, yarı hayvan mahlûkları toplayıp, kafileler halinde güzel İspanyanın içine saldırtmak, kadınlarımızı bunların tecavüzlerine maruz bırakmak, çocuklarımızın gözlerini oydurtmak için ancak kudurmuş bir hırs lâzımdı. Fakat İspanya halk mahkemeleri, bu müthiş vahşet sahneleri, hakkındaki hükmünü vermeden evvel, tarih bunlar hakkındaki hükmünü vermis ve verdirmiştir.

Çocuğu kollarımın arasına aldım:

— Annen ne oldu yavrum?..

— Öldürdüler...

(Devamı var)

ŞEYH ŞAMİL

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

- No: 48 -

Yarı Çıplak ve Sarhoş Bir İhtiyar da Araya Karıştı

Şamil, kadınların bu sözden müteessir olarak oradan çekileceklerini zannetmişti. Halbuki camiden avdetinde, kadınların yine ayni vaziyette orada durmaları kâfi gelmiyormuş gibi, şimdi yarı çıplak ve sarhoş bir ihtiyarın da onların arasına karıştığı gözüne ilişti.

Şamil sabredemedi. Gerek ihtiyarı ve gerek kadınları, ahlâk ve edebe davet edecek bazı şeyler söylemek istedi. Fakat ihtiyardan aksi cevaplar alması üzerine, onun elindeki değneği aldı. Onları tehdit ile kaçırmak için savurmaya başladı.

Bir tek kadından başka, hepsi kaçtı. Ve bu kadın da:

— Beni öldürüyorlar.

Diye, bağırmaya başladı.

Kadının hısım ve akrabası oraya toplandılar. Şamili, haksız çıkardılar. Ayni zamanda, kadını da şikâyet etmek üzere (Kadı) ya yol ladılar.

Kadı, vaktile Gazi Muhammedin de nasihatlerinden müteessir olmıyan (Mehmet oğlu Hasan) isminde ve (müritler)in aleyhinde cahil bir softa idi. Derhal Şamili huzuruna davet etti:

— Sen; şeriatin ahkâmını tatbika memur olmadığın halde, kadınlara müdahale etmişsin.

Diye söze girişti.

Şamil bu sözlere, son derecede fkelendi.

— O halde, sen vazifeni niçin ifa etmiyorsun. Niçin, cahil insanlara şeriatin ahlâka temas eden maddelerini öğretmiyorsun... Allaha kasem ederdim ki; şeriati senin gibi telâkki edenlerle, ömrüm oldukça mücadele edeceğim. Onlar, bizden görecekleri muamelelere hazırlansınlar.

Diye, Kadıya bir hayli ağır sözler söyledi. Ve (şeriat) in, (ahlâk ve edep) demek olduğunu öğretmek istedi. Çünkü müritler tariki, şeriati böyle telâkki etmekteydi.

Diğer bir vaka...

Diğer bir köyde, Şamil yine sabah namazına giderken, camiye yakın bir yerde, birtakım sarhoşların kurdukları bir Meclise tesadüf etti. Bunlar, ortaya bir ateş yakmışlar.. Davul çalıyorlar, türkü söylüyorlar, hora tepiyorlardı.

Şarkı, derhal Şamilin nazarı dikkatini celbetmişti. Çünkü, şarkıyı söyliyen; âdeta Şamil ile istihza ediyormuş gibi, sesini yükselttikçe yükseltiyor:

(İçelim. Eğlenelim. Neşelenelim. Müritlerin sözlerine ehemmiyet vermiyelim. Onlara hakaret edelim.)

Diye, tutturduğu nakaratı müteakiben tekrar ediyordu.

Şamil, dayanamamıştı. Kamasını çekince:

— Ahlâksızlar!... Bu sözlerden maksadınız nedir?. Müritlere hakaret etmiye, nasıl cesaret edersiniz.

Diye bağırarak, bu sarhoş güruhun ortasına atılmıştı.

Herifler, bir ande dağılmışlar, kaçmıya başlamışlardı.

Şamil, orada bıraktıkları davulun derisini elindeki kama ile yarmış.. Kasnağını da kırarak kaçanların arkasından fırlatmıştı.

Kaçanlar, doğruca köyün kadısına gitmişler:

— Mübarek Ramazan ayında, sahur ilân etmek için sizin emriniz le yapılmış olan davulu Şamil parçaladı.

Diye şikâyet etmişlerdi.

Kadı da, kavuğu bastırınca, doğru müdürün evine gitmiş:

— Şeriatin emriyle yapılmış olan davulu, Şamil parçalamış. Bu harekt, şer'i şerife isyandır. Şahsiyetim, derhal cezalandırılmasını isterim.

Demişti.

Çar orduları generallerinden A. İ. Neydgardt

Müdür, yanına birtakım adamlar toplıyarak Şamilin misafir olduğu evin önüne dayanmış:

— Şamil!... Sen, burada, hiç yoktan bir fitne mi çıkarmak istiyorsun.

Diye bağırmaya başlamıştı.

Şamil, derhal kapıyı açmış.. Müdür ile, arkasındaki halkı soğukkanlılıkla karşılamıştı. Elini müdüre uzatarak:

— Sen, buraya Çarın Generali tarafından tayin edilmiş bir adamsın. Buna binaen; hem bana.. hem şu halka.. ve hem de şu toprağa düşmansın. Ben seninle, ancak el de silâh olarak görüşebilirim. Acele etme, onun da vakti, yakında gelecektir... Fitne çıkarmak bahsine gelince.. eğer böyle bir maksadım olsaydı; şimdi şurada senin kafanı keserdim. Fakat ne çare ki ben bunu yaparsam, Çarın askerleri buraya gelecek.. Peşine takıp buraya getirdiğin şu zavallı halka yeniden zulmedecek, Buna meydan vermemek için, ben şimdi bunu yapmıyacağım. Senin cezanı vermeyi, zamanına saklıyacağım... Gelelim sahar ilânı için şeriatin emriyle yapılmış olan davulun parçalanmasına... böyle bir maksatla yapılmış olan davulu, sarhoşların eline vererek, camiye yakın bir yerde sarhoşlara çaldıran kadı nerede?.. Söyleyin ona, bir gün gelip, onu da sarığından asacağım.

Diye bağırdı.

Şamilin bu tok ve doğru sözlerini duyan halk, derhal önlerine bakarak dağılmıştı. Köyün müdürü de, sessizce çekilmeye mecbur kalmıştı.

Görülüyor ki, halkın bir kısmı; (müritlik) denilen (ahlâkî) ve (mefkûrevî) tarikin ilhamile ellerindeki kan damlıyan kılıçlarile, dağdan dağa tırmanıp, kayadan kayaya sıçrarken, diğer bir halk zümresi de, cahil ve mutaassıp şeriatçilerin muhafazakârlıkları ve ihmalleri yüzünden, bir türlü (mukaddes gaye) ye yaklaşamamıştı.

İşte Şamil, herşeyden evvel buna ehemmiyet veriyor... Bütün Dağıstan halkını sıkı bir inzibat ve idare altına aldıktan sonra, artık tek bir kitle halinde (cihad ve gaza) ya devam etmek istiyordu.

Fakat bu, nasıl yapılabilecekti?

(İmamet) in mevkii, ancak bir (tarikat şeyhliği) derecesinden ileri geçmemişti... (İmam) ın bütün kuvvet ve nüfuzu da, (müritler), memleketin maruz kaldığı felâketi idrâk eden (vatanperverler) bu iki zümreden teşekkül eden kuvvetlere karşı koyamıyan köyler ve kabileler üzerinde müessirdi.

Şu halde (İmam) lığa başka bir kudret.. daha şümullü, daha umumî ve bilâ istisna herkesi itaat ettirecek bir sıfat ve mahiyet vermek elzemdi.

Bu da, ne ile olabilirdi?

Şamil, bu sualin cevabını, çoktan hazırlamıştı... Asırlardanberi nizam ve kanun tanımıyan, intizam ve inzibattan mahrum bir halde yaşıyan; kadıların, mollaların, Çarlık siyasetinin birer oyuncağı olan (han) ların (şemhal) lerin, Çarlık casuslarının tesirleri altında hakiki cevherlerini gösteremiyen insanları da bir araya toplamak.. (İmamet) bayrağı altında bir (hükûmet) kurmak..

İşte, (Şamil) in bütün düşüncesi, bundan ibaretti. Eğer bu yapılmazsa; ne Gazi Muhammedin zamanındaki gibi çete harpleri, ve ne de (Honzah) ta beyhude yere kendisini parçalatan Hamzat Beyin yanlış siyaseti; Kafkasyanın (büyük ve mukaddes dava) sını halledemiyecekti.

ŞAMİL, İŞE BAŞLARKEN

Şamil, en büyük zekâ ve düşünce kabiliyetini, işe başlarken gösterdi. Çarlığın, ihtiras ve intikam ateşlerini birdenbire üzerine çekmemek için, evvelâ Rus lara karşı sükût etti. Hattâ; biraz sonra arzedeceğimiz veçhile bazı fedakârlıklar da gösterdi. Bundan maksadı da:

Evvelâ; bütün kabileler arasında esaslı bir ıslahat ve ittifak hu sule getirmek.

Sonra; (müritler tariki) ne, düşündüğü sistem ve cereyanı vermek.

Daha sonra da; mükemmel bir teskilât vücude getirmek.

(Devamı var)

EKONOMİ

ZİRRAT BANKASINDA :

Silolarda Buğday Satışı Fazlalaştı

Ziraat Bankası son güne kadar Haydarpaşa silosuna getirilen buğdaylarını piyasamızda satıyordu. Dünden itibaren, banka, Derince silosundaki mallarını satmaya başlamıştır. Derince silosundan cerilecek olan buğdaylar Derincede iskele teslimi olarak satılmaktadır. Fiyatlar İstanbul piyasasına göre; sertler 5,20 ve yumuşaklar 5,28 kuruştur. Derinceden Istanbula kadar kilo başına 3—2 para nakliye masrafı binecektir. Bu itibarla bankanın buğdayları nisbeten pahalılaşmış oluyor. Derince silolarının mallarını eritmek için alınan bu tedbir otomatik olarak fiyatları yükseltecektir.

Silolar Umum Müdürlüğü

Yurdumuzda mevcut miktarı artıracak olan siloların bir umumî müdürlükle idaresi düşünülmektedir. Siloların idaresi için yapılacak yeni teşkilâtla buğdaylarımızın standardı için de yeni bir adım atılmış olacaktır. Buğday ofisi ve buğday standardı işleri ile buğday ticaretinin inkişaf edeceği temin edilmektedir.

İTHALÂT :

Italyadan Alacağımız Maddeler

Italyadan kliring yoluyla 160 bin liret kıymetinde motör ve 197,252 dolar kıymetinde sigara kâğıdı ithali mukabilinde Türkiyeden de Italyaya 300 bin liretlik kuru üzüm ve 700 bin liretlik yağlı tohumlar ile üç milyon liretlik pamuk ithali için kontenjan verilecektir. Karşılıklı olan bu ithalâtın yapılmasına Vekiller heyetince bir kararname çıkarılmıştır.

GÜNLÜK PIYASA

Ziraat Bankası, buğdaylarından alı yüz bin kiloya yakın büyük bir partiyi Derincede teslim şartile yumuşaklar 5,28 ve sertler 5,20 kuruştan değirmenci ve kırmacılara satmıştır. Tüccarlara da kilosu 5,30 kuruştan Haydarpaşa teslimi bir miktar buğday satılmıştır.

★

Yemlik arpalar kilosu 4,25-4,27,5 kuruştan, Anadolu arpaları ise 4,14-4,15 kuruştan verilmiştir. Susamlar 16,20 kuruştan, taze beyaz peynirlerin kilosu fıçı veya teneke için de olarak 28,20 - 3208 kurustan satılmıştır.

★

Av derilerinden dün bir miktar muhtelif cins olarak satılmıştır. Bunlardan bir miktar vaşak çifti 1100 - 1600 kuruşa, kunduz çifti 1100 - 1300 kuruşa, porsuk çifti 350 ve tavşanların tanesi 14 - 17,10 kuruş arasında ihracat için satılmıştır.

PİYASALAR:

Tavşan Derileri Piyasası Durgunlaştı

Sarı Adapazarı mısırları çuvallı olarak 5,10 kuruşa verilmektedir. Bandırmanın yuvarlak taneli sarı mısırlarına 5,20 kuruş istenilmekte ve 5,17,5 kuruşa bile alıcı çıkmamaktadır. Tavşan derilerinden başka diğer derilerin satışları durgunlaşmıştır. Ellerinde av derisi bulunduran tüccarlar, mallarını sandıklıyarak ve naftalinlemişlerdir. Bunları gelecek seneye bırakmak mecburiyetinde kalmışlardır. Italyanın arpalarımıza verdiği kontenjan kapanmak üzeredir. Ihracatçılar bu vaziyet karşısında yeniden arpa mübayaa etmemektedirler.

Balık Fazlalaştı

Iki üç gündenberi bolca balık tutulmaktadır. Boğaz dışında kalkan, gümüş ve kılıç tutulmuştur. Marmara ve adalarda palamut tutulmaktadır. Limanımızdaki Italyan gemilerine bu hafta yeniden balık yüklenecektir. Mevsim itibarile balık u cuzlamıştır. Muhtelif cinslerden ihraç edilen yalnız palamuttur.

Bazı Fabrikalar Buraya Taşınıyorlar

Izmir, (TAN) — Rumanyadaki bazı çorap ve trikotaj fabrikalarile Yugoslavyada Kalo ve Açare müessisi kundura fabrikasının Türkiyeye nakledilmek istenildiği şehrimiz ticaret odasına bildirilmiştir.

DIS TICARET:

Yapaklarımıza Yeni Müşteri Çıkıyor

Rumanyadan şehrimiz ticaret odasına vaki olan bir müracaata göre Türk yapaklarından mühim bir miktar satın alınmak istenildiği, yapak cinslerine ait malûmata nümune ve fiyatla birlikte gönderilmesi bildirilmiştir. Rumanyanın kendi yapakları bulunduğu halde piyasamızdan yapak talep etmesi piyasamızda yeni bir alâka uyandırmıştır. Bazı ticarethaneler istenilen yapakların Rumanyadan ziyade Rumanya komşularından biri tarafından aranıldığı ileri sürülmektedir. Yurdumuzun yapak müşterileri daha ziyade Italya, Fransa, Almanya ve Rusyadır.

Bir Fabrikatörün Müracaati

Rumanyada ötedenberi çalışmakta olan büyük çorap ve trikotaj fabrikalarının sahibi ticaret odamıza müracaatla fabrikalarını Türkiyeye nakletmek istediğini bildirmiştir. Rumen fabrikatörü kendisine kolaylık gösterilmesini ve bu iş için tavassut edilmesini istemiştir.

Şapka Fabrikası

Müteşebbis tüccarlarımızdan birkaçı bir araya gelerek şehrimizde bir şapka fabrikası kurmak için ticaret odamıza müracaat etmişlerdir. Kurulacak fabrika yerli iptidaî maddelerimizden kullanarak hariçten şapka ithaline meydan kalmıyacak iyi kalitelerde şapka yapacaktır. Müracaat hakkında da tetkikat yapılacaktır. Bu teşebbüsün muvaffakıyetli netice vereceği ümit ediliyor.

YUMURTACILIK :

Ambalaj Işleri Tetkik Ediliyo

Şehrimize gelen standardizasyon müdürü Faruk dün Ankaraya dönmüştür. Faruk baş kontrolör Hakkı Nezihi ile birlikte yumurta ambalâjında kullanılan demir tel meselesini tetkik etmiştir. Yumurta ihraç nizamnemesinde yazılı olan telin çelik olması lâzım geleceğinden alâkadarlara o yolda talimat verilmiştir. Faruk, tiftik, yapak ve buğday standardı meselesini de tetkik etmiş ve ticaret odası umumî kâtibi Cevat Düzenli ile görüşmüştür. Bu ihracat maddelerinin piyasalarımızda daha muntazam bir şekilde satışlarını temin edecek esasların hazırlanacağı anlaşılmaktır. Yapılmakta olan tetkikler tiftik, yapak ve buğday standardının ehemmiyetini meydana koymaktadır. Türk mallarının hariçteki kıymetlerini yükseltmek için çok yerinde olan standart esasının kabul edilmesi alâkadar tüccarlarımız arasında memnuniyetle karşılanacaktır.

İHRACAT:

Adenden Tütün İstediler

Son zamanlara kadar yurdumuzun tütünlerini kullanmıyan Aden hükûmeti Türk tütünlerinin ithalini muvafık görerek Türkiyeden iyi tütün satın almak kararını vermiş ve Adende bir müessese şehrimizin alâkalı mahafiline müracaatla kendisine derhal tütünlerimizin nümunelerinden ve her birinin de ayrı ayrı fiyat larının bildirilmesini istemiştir.

YENİ NEŞRİYAT :

VARLIK — Bu sanat ve fikir mecmuasının 1 mayıs tarihli 116 ıncı sayısı çıkmıştır.

TAŞAN — Merzifon Halkevi tarafından neşredilen bu aylık derginin 24-28 inci sayısı intişar etmiştir.

FOTO MAGAZİN — Zengin yazılar, bol resimler ve renkli tablolarla çıkan ilk nüshası çok güzeldir.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Örnek Olacak Delikanlı

Ankarada, 23 yaşında bir okuyucumuz her sabah bir saat yürüyüş yapıyormuş. Bunu bildirdikten sonra:

— Yürüyüşten dönüşte duş yapayım mı, kahvaltıyı önce mi yapayım, sonra mı?... diye soruyor.

Her sabah bir saat yürüyüş yapan bu delikanlı, kadın ve erkek, genç ve yaşlı bütün okuyucularımıza örnek olacak mutlu bir gençtir.

Yürümek insanın en tabiî hareketi olduğu için, herkese en elverişli spordur. Oturmaktan şişmanlamış, yarı hasta gibi kalmış olanlar bile, yürüyüş mesafesini yavaş artırmak şartile, bu spora tahammül ve ondan pek çok istifade ederler.

Bunun sebebi pek basittir: Bir insan otururken akciğerlerinden bir dakikada dört, beş litre hava geçer, bundan, 220 den 250 ye kadar santimetre mikâbı oksijen alır. Bu na karşılık 200 den 210 santimetre mikâbına kadar asit karbonik çıkarır.

Halbuki ayni adam, saatte beş kilometre gidecek kadar, yani bayağı bir hızla yürüdüğü vakit bir dakikada akciğerlerinden geçen havanın miktarı 16 dan 20 litreye kadar çıkar. Buna karşılık kendinin çıkardığı asit karbonik miktarı da 760 - 800 santimetre mikâp olur.

Demek ki, oturan bir adamla, yürüyen bir adamın arasında tenefüs bakımından dört misli fark vardır. Teneffüs etmek te vücudümüz için en mühim gıda olan oksijen gazini almak demektir. Bu gaz kanımızla bütün nesiçlerimize yayıldıkça vücudün hücreleri daha iyi işler, vücut kir birikintilerini temizler, fazla yağları çıkarır, lüzumsuz ve çirkinlik veren şişmanlık kaybolur. İştah artar, fakat böyle gerektən ve faydalı iştahla yenilen yemek taze ve temiz kan yapacağından çok oturup, hareket etmekten gelen kansız şişmanlık yeniden gelmez.

Yürümek insanın adalelerinin üşçte ikisini işletir. Hem de, onları yavaş yavaş, mutedil derecede, en tabiî surette işlettiğinden adaleleri hırpalamaz. Bundan dolayı yürüyüş sporların hepsinden üstündür.

Yalnız, yürürken vücudü daima biraz ileriye doğru bükmiye dikkat etmelidir. Yokuş yukarı çıkarken öyle yürümek tabiî ise de, insan düz yolda giderken dik yürümek ister. Böyle yürümek daha çabuk yorgunluk verir.

Bayanların yüksek ökçeli iskarpin giymeleri, ayakta dururken yahut kısa yollarda giderken dik durmıya mecbur olmaları ve daha güzel görünmeleri için iyidir. Fakat kendileri için de en münasip olan spor yapmak üzere yürüdükleri vakit yüksek iskarpin pek çabuk yorar. Onun için uzun bir yürüyüşte kısa ökçeli iskarpin giymek şarttır...

Yürüyüşten sonra, teri kurutacak kadar bir müddet dinlenerek duş yapmakta bir mahzur olamaz. Hele sabahleyin ılık suyla duş insana kuvvet verir, yürüyüşte terin vereceği kiri temizlemesi de başka.

Kahvaltıya gelince, onu yedikten sonra yürüyüşe çıkmak elbette daha kuvvetli olur. Mide bozuk olmayınca, zaten hafif bir yemek olan sabah kahvaltısı yürüyüşe mâni olamaz. Fakat insan 23 yaşında olunca bir saat yürüyüşte yine acıkır. O halde dönüşte, duştan önce veya sonra hafif bir kahvaltı daha. Hafif kahvaltı duş yapmıya da mâni değildir. İnsan o yaşta ve her gün bir saat yürüyünce ne yese eritmez ki...

BORSA

2-5-1938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Paris	25.9425	25.9425
New-York	0.791555	0.791555
Milâno	15.0396	15.0396
Brüksel	4.7015	4.7015
Atina	86.7460	86.7460
Cenevre	3.44	3.44
Sofya	63.4920	63.4920
Amsterdam	1.4222	1.4222
Prag	22.7380	22.7380
Madrid	12.6984	12.6984
Berlin	1.9686	1.9686
Varşova	4.1950	4.1950
Budapeşte	3.9880	3.9880
Bükreş	106.0317	106.0317
Belgrad	34.5238	34.5238
Yokohama	2.7210	2.7210
Stokholm	3.08	3.08
Londra	630,—	630,—
Moskova	23.8275	23.8275

PARALAR

	Alış	Satış
Frank		
Dolar		
Liret		
Belçika Fr.		
Drahmi		
İsviçre Fr.		
Leva		
Florin		
Kron Çek		
Mark		
Zloti		
Pengo		
Ley		
Dinar		
Kron İsveç		

Borsadan paralar verilmemiştir.

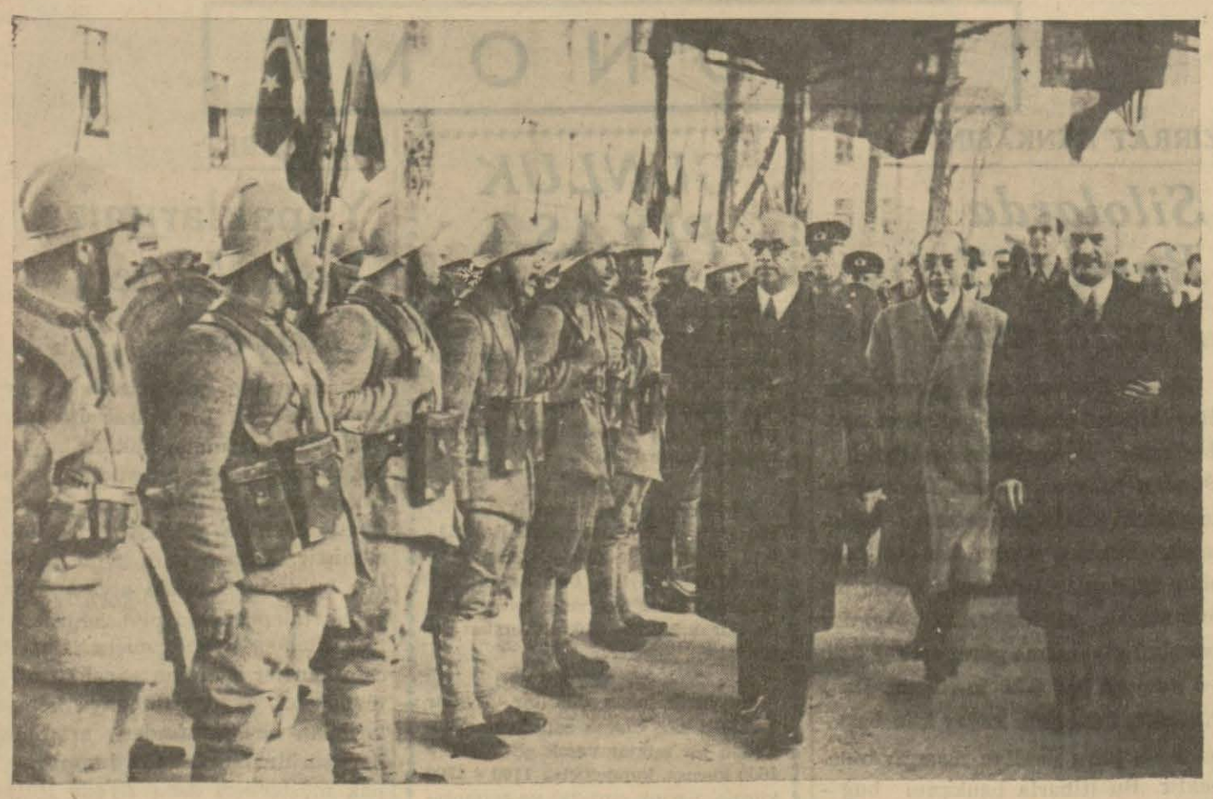

Başvekil, Sirkeci garında askeri teftiş ediyor

Deniz Harp Okulunda Dün Merasim Yapıldı

(Başı 1 incide)

Türk sancağının şerefi

— Komutan,

Bu sancak, Türk milletinin temiz yaşamış, yaşıyan ve yaşıyacak olan mukaddes nâmusu ve Türk askerinin de dünkü, bugünkü ve yarınki şerefli günlerinin sembolüdür. Onu Cümhuriyetimiz gibi seve seve, en tehlikeli zamanlarınızda bile, canınızla, kanınızla koruyacağınıza, onu daima yüksek ve temiz tutacağınıza eminim.

İşte kutlu, çok sevimli ve şerefli bu sancağı büyük Cümhurbaşkanımız Atatürk nâmına, deniz harp okulu alayına teslim ediyorum. Kutlu ve mutlu olmasını gönülden dilerim.,,

Talebe, Amiralin sözlerini (Sağol) hitabile karşıladı ve mektep komutanı Albay Ertuğrul, bir hitabede bulunarak sancağı aldı ve ezcümle şunları söyledi:

— Baş ödevi; Türk vatanını, Türk istiklâl ve cümhuriyetini korumak olan deniz harp okulumuz, 162 yıl gibi uzun ve şerefli bir varlığa maliktir. Bugün bu varlığın en büyük günüdür. Çünkü bugün Büyük Başbuğumuz, Reisicümhurumuz Atatürk nâmına sayın donanma komutanımız Amiralimizin elinden sancağımızı saygı ile alıyoruz.

Bu sancak, Türk Ulusunun bize bir emanetidir. Ve asırlardanberi sarsılmıyan Türk askerliğinin ve denizciliğinin canlı bir örneğidir. Bu sebepten sancak kimseyi selâmlamaz ve her fert sancağı selâmlamıya mecburdur.

Hamidiye gemisinde

Bundan sonra, mektep önünde demirli bulunan Hamidiye gemisinden gelen bir kıta sahile çıktı ve Amiralin karşısında yer aldı. Biraz evvel olduğu gibi, Amiral bir nutukla alay sancağını, gemi komutanı yarbay Necati Özdenize verdi ve: "Atatürk nâmına size verdiğim bu bayrağın şerefini koruyacağınıza eminim,, dedi. Buna gemi komutanı güzel bir cevap vererek Hamidiyenin geçen harpler de gördüğü şerefli hizmetlerden bahsetti ve sancağın nâmusunun korunacağına dair verdiği sözün Atatürke bildirilmesini amiralden rica ederek sözlerini bitirdi.

Sancak verme töreninden sonra, önde deniz harp okulu ve arkada da Hamidiye alayı olduğu halde alay sancaklariyle bir geçit resmi yapıldı ve sancak selâmlandı ve alkışlandı.

Bundan sonra, bu yıl deniz lisesini bitirip harp okuluna geçen 44 talebeye diploma ve meç tevzii merasimi yapıldı. Bahçede hazırlanan masanın üzerine birer kurdelâ ile sarılı diplomalar ve meçler sıralanmıştı. Talebe, Amiralin karşısında ki yerini aldıktan sonra evvelâ makine sonra da güverte talebeleri birer birer gelerek amiralin elinden diplomalarını ve meçlerini aldılar. Her defasında Amiral talebenin elini sıkıyor ve kendisini tebrik ediyor. talebe de (Sağol) hitabile Amirali selâmlıyordu.

44 talebe çıktı

Diplomalar dağıtıldıktan sonra sınıfın birinci, ikinci ve üçüncüsüne hediyeler verildi. Bunlardan birinci olan 626 Münip Öktene bir altın saat, ikinci 610 İhsan Tezcana ve üçüncü 616 Vedii Erere birer altın kalem hediye edildi. Bu suretle donanmaya iltihak eden genç harp talebeleri 22 si makine ve 22 si de güverte olmak üzere 44 kişidirler.

Bundan sonra, Amiral Şükür Okan, diploma alan talebeye hitaben bir söylev verdi ve ezcümle şunları söyledi:

— Evlâtlarım;

Bugün okuldakitahsiliniz tamamlandı ve şimdi Hamidiye gemisine yani, donanmaya geliyorsunuz.

Tarihlere namlarını bırakan, denizlere şeref saçan sevimli bayrağımızı daima zaferle gemilerinde dalgalandıran büyük amiraller, Barbaroslar, Turgutlar, hep sizler gibi küçük denizcilerin içinden yetişmişlerdir.,,

Amiralin nutkuna talebe "sağ ol!,, hitabile cevap verdi ve merasim bu suretle bitti. Bundan sonra içerde hazırlanan büfede davetlilere ve diploma alan talebeye bir çay ziyafeti verildi ve talebenin çaldığı cazbantla dansedildi.

Uğurlama merasiminde

Saat 16,30 da talebenin Hamidiye gemisine uğurlanması merasimi yapıldı. Talebe, bir motörün yedeğindeki iki filikaya dolarak, arkadaşlarının (yaşa!) sadaları ve mızıka ile coşkun bir surette gemiye uğurlandılar.

Talebe gemiye gittikten sonra, okul komutanı Albay Ertuğrul da gemiye giderek, talebeyi Hamidiye komutanı Yarbay Necatiye takdim etti ve verdiği bir nutukla artık bilfiil donanmıya iltihak eden talebeye öğütlerde bulundu ve kendilerine muvaffakıyetler diledi.

Okul komutanı, gemiden ayrılırken, Hamidiyeden atılan toplarla selâmlandı.

Dün akşam, Harp okulunda ve Hamidiye gemisinde bu münasebetle bütün gece eğlentiler tertip olunmuş ve hem gemide, hem de mektepte talebe gece yarısına kadar eğlenmişler ve geminin projektörlerile deniz aydınlatılmıştır.

Hamidiye gemisi, bu sabah Gölcüğe hareket edecektir. Orada makine talebesinin bir kısmını staj için çıkaracak ve burada bir müddet kaldıktan sonra talebenin altı aylık staj devresi için seyahate çıkacaktır.

Haber aldığımıza göre, Hamidiye dost ve komşu memleketlere bazı ziyaretlerde bulunacaktır.

Donanmaya iltihak eden genç denizcileri tebrik eder, kendilerine muvaffakıyetler dileriz.

Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk hâkimliğinden: Beyoğlunda Meşruti - yet caddesi No. 243 de oturmakta iken akıl hastalığına müptelâ olup halen Şişli Fransız sulh hastanesinde tedavi edilmekte bulunan Kristin Fredriçinin hacriyle hukukunu siyanet ve emvalini idare etmek üzere en yakın akrabası oğlu Fransuva Fredriçinin 2—5—938 tarihinde vasi tayin edildiği ilân olunur.

Başvekil Dün Geldi ve Ankaraya Gitti

(Başı 1 incide)

Avukat Teologos, nutku ile beraber, Başvekilimize ince sedef işlemeli bir fotoğraf çerçevesi hediye etmiştir. Bu çerçeve eski bir Türk sanatkârı tarafından siyah ve beyaz sedef lerle yapılmış, kıymetli bir ağaçtan mamul üzeri altın kakmalı siyah bir kutu içinde bulunmaktadır.

Başvekilin sözleri

Başvekil Celâl Bayar, bu nutuktan ve hediyeden çok mütehassis olmuş ve sık sık alkışlarla kesilen şu cevabı vermiştir:

"— Yunanistanda çok samimî duygularla karşılaştık. Ben ve arkadaşım Doktor Aras, dost ve müttefik devlet payitahtında ve geçtiğimiz bütün merkezlerde bize karşı gösterilen dikkatin, resmiyet hudutlarını çok aştığını, Türk - Elen dostluğunun tamamile geniş halk yığınlarına intikal etmiş bulunduğunu anlamış bulunuyoruz. Refaha doğru yürüyen ve millî ahengini kurmuş bulunan Yunanistandan çok iyi hatıralarla avdet ettik.

İki millet arasındaki anlaşmanın ve dostluğun gittikçe kuvvetlenmemesi için ortada hiçbir engel yoktur.

Refaha doğru giden güzel bir yolda yürüyen milletlerimiz, mütekabil bir emniyetle ilerlemekte daima muvaffak olacaklardır.,,

Celâl Bayar, bu güzel cevabı verdikten sonra mızıkanın çaldığı istiklâl marşını dinlemiş ve ihtiram kıtasını teftiş ederek askerin hatırını sormuş ve (sağ ol!) hitabile karşılanmıştır.

Yunanistan seyahatinin manası

Bundan sonra, Başvekilimiz etrafını saran gazetecilere de beyanatta bulunarak şu sözleri söylemiştir:

"— Dostluk, kardeşlik, meveddet ve muhadenet, Yunanistandaki seyahatimizin hulâsası bundan ibarettir. İki memleket arasındaki dostluk artık halkın malı olmuş ve her iki millet ayni güzel duyguları karşılıklı olarak benimsemiştir. Yunanistanda Elen milletinin milletimize karşı çok samimî ve temiz duygularile karşılaştık. Memleketimize bu güzel duyguları hamilen dönüyoruz.,,

Başvekilimiz beraberlerinde Hariciye Vekilimiz bulunduğu halde, istasyonu baştanbaşa dolduran iki sıra mektepliler arasından geçerek kendilerini alkışlarla, sevinç ve sevgi dolu nazarlarla karşılıyan talebelere iltifat etmişlerdir.

Başvekilimiz bu sırada talebe arasında tavakkuf ederek, kendilerine demiştir ki: "Size Dr. Arasla birlikte dost ve müttefik memleket gençliğinin selâm ve sevgilerini getiriyoruz.,,

Başvekilimiz, yanında Hariciye Vekili olduğu halde otomobille Perapalas oteline giderek istirahat etmiş ve dün akşam hususî trenle Ankara ya gitmiştir. B. Celâl Bayar, Ankaraya gitmek üzere dün akşam Topane rıhtımına inmiş ve buradan motörle Haydarpaşaya geçmiştir. Başvekilimiz Haydarpaşadan saat 19 u on geçe kalkan trenle Ankaraya gitmişler ve istasyonda ayni tezahürat la uğurlanmışlardır.

YARDIM LİSTESİ

Dün matbaamıza müracaat ederek zelzele felâketzedelerine yardım için teberrülerini bildiren okuyucuları - mızın listesi aşağıdadır:

(ON BİRİNCİ LİSTE)

Lira	K.	
1409	64	Evvelki yekûn
7	00	Üsküdar Alemdar köyü ahalisi (23 nisanda bir müsamere esnasında)
1	20	Üsküdar Alemdar köyü ilk okulu talebesi
1	00	Üsküdar Alemdar köyün - den ismini vermiyen bir bayan
4	00	Malatya inhisarlar memuru Şefik (posta ile)
20	00	Şişli hanımlar hayır yurdu
4	70	Gemlik merkez okulu talebesi (posta ile)
3	00	İstanbul 23 üncü ilkokul talebesi
1450	54	Yekûn

*

Zelzele felâketzedelerine yardım için Türkiye, Eczacılar birliği delâle tile toplanan paranın müfredatı da aşağıdadır:

Lira	K.	
394	50	Şehrimizin muhtelif semtlerindeki eczanelerden
240	00	Muhtelif lâboratuvarlardan
140	00	ve ecza depolarından
219	00	Mümessillerinden
993	50	Yekûn

(BAŞMAKALEDEN MABAT)

Hataydan Bir Misafir

(Başı 1 incide)

Bu itibarla bugün Ankarada bulunan genç Fransız misafirimizin üzerinde bütün Türk - Fransız dostluğunun samimiyetine ve ahengine ait mesuliyetler toplanmıştır. Ankara ile Paris arasında görüş ayrılığı doğuracak hiçbir sebep yoktur. Hatay hakkında bütün istediklerimiz, Fransanın Cenevrede kabul ettiği esasların iyi ve halis niyetle tatbikinden ibarettir. Demek ki, bu eski ve Yakın Şarkın barış ve istikrarı için çok kıymetli dostluğu kuvvetlendirecek veya bozacak yegâne âmil, Hataydaki tatbikat tarzından ibarettir.

B. Garo'yu yakından tanıdıktan sonra, bizde şu ümit uyanmıştır ki, Hataydaki tatbikat yüzünden Türk - Fransız dostluğuna düşen gölge tamamile ortadan kalkacak ve dün bir ayrılık âmili görünen Hatay, Türkiye, Fransa ve Suriye arasında bir dostluk köprüsü ve Yakın Şark için bir barış ve istikrar kaynağı olacaktır.

Ahmet Emin YALMAN

Belediye Reisi Atinaya Gidecek

Atina, 2 (Hususî surette giden arkadaşımızdan) — Payitaht nazırı Koeas (Atina valisi) Istanbul vali ve belediye reisi Muhittin Üstündağı Atinaya davet etmiştir. Atina vilâyet ve belediye reisi Muhittin Üstündağı iyi bir şekilde karşılıyacak ve bütün Atinayı gezdirecektir. On sene içinde Atina çok değişmiştir. Istanbul belediyesinin yapmağa ve hal - letmeğe çalıştığı bir çok işleri hallet mitşir. Bu arada, gıda maddeleri, ucuzluk, temizlik, asfalt yollar, hal - ler, çocuk bahçeleri ve daha birçok şeyler vardır.

Başvekil Celâl Bayar, vali, Muhittin Üstündağın Atinaya giderek tetkikler yapmasını emretmiştir. Muhittin Üstündağ pek yakında Atinaya gelecektir.

Asabiye Mütehassıslarının Fikri

Öyle Filmler Var ki, Çocuklara Değil, Büyük Adamlara Bile Muzırdır

(Başı 1 incide)

cuk cürümlerinde ve çocuklarda cinsî, suiistimallerin doğmasında, bu gibi filmlerin tesiri çoktur. Bundan dolayı çocuk sinemalarının çocukların ruhî inkişaflarına yarıyacak şekilde olması lâzımdır.

Sonra çocuklarda lüzumsuz heyecanlar, lüzumsuz sinir gerginlikleri de sinir hücrelerinin bozulmasına sebep olur. Hayatta telkinin en müessir olduğu devirlerden biri çocuk luk çağıdır.

İşte bu zamanda fazla heyecanlar, fazla tenbihler, korkular, çocuğun ruhî bünyesinde sarsıntılar yapar. Binaenaleyh çocuk neşriyatını ve bu arada çocukların görmesi lâzımgelen filmleri iyice kontrol etmek lâzımdır.

Çocuğa daha ziyade tabiatten misal alınmış vakalar, tarihî hâdiseler ve çocuğun izzetinefsini okşıyacak süjeler, çocuk masallarına dayanan ve psiko - pedagojik ölçülerden geçen hususî surette hazırlanmış filmler göstermek lâzımdır.

Çocuk bir balmumu gibidir. İstenildiği gibi işlenilebilir, onun terbiyesinde çok hassas ve dikkatli bulunmak lâzımdır. Tesadüfe ve ihmale terkedilemez. Ve bu işte ferdin hürriyeti mevzuubahs değildir. Çocuk yalnız ailenin değil, cemiyetin de malıdır. Cemiyet onun yetişmesini çok haklı olarak sıkı bir kontrole tâbi tutar ve tutmalıdır.

Mazhar Osman Diyor ki:

Profesör Mazhar Osmanın fikri de şudur:

Sinema Fransada tamamile serbesttir. Her çocuk gidebilir. Fakat Almanyada çocuklar için ayrı sinemalar vardır. Büyükler, sinemalara giderken küçükler de kendi sinemalarına giderler. Sinemaların terbiye edici tesiri muhakkak olduğu gibi maatteessüf menfî ve fena tesirleri de inkâr olunmaz bir hakikattir. Bütün dünyada rağbet kazanmak için sinemalar şehvetin en coşkun şekillerini, fuhşun bütün azgınlıklarını biribirlerile müsabaka edercesine sahneye koymakta, hele butün mevzularını aile hayatına sadakatsızlık, hilekârlık teşkil etmektedir. Bahusus yaşlı kadınların hoşuna gitmek için gayritabiî muhabbetler icat etmektedirler. Binaenaleyh bunların, değil dimağı henüz neşvünema bulan, gençler, hattâ büyükler üzerinde bile fena tesir yaptığına inanmalıyız.

Diğer taraftan tabiatin güzellik - lerini medeniyetin inceliklerini, sanat ve maarifi, bilhassa insanca yaşamanın yollarını değil şehir halkına, hattâ köylere varıncaya kadar öğreten sinemanın, terbiye edici tesirinden halkı mahrum etmenin doğru olamıyacağını, bilâkis bunun daha ziyade intişarına çalışılmasını arzu ederiz.

Çocuklar için sinema en güzel dersanelerden biridir. Ancak çocukların göreceği filmler yaşlarına göre ayrılmalı ve ayrıca çocuk sinemaları kurulmalıdır.

Burada bir şey daha vardır: Çocuk sineması denince ekseriya hatıra Rotkephin almanca uydurulmuş masalları perde üzerinde göstermek geliyor. Bunlar ancak 7—8 yaşındaki çocukları oyalıyabilirler. Şimdiki çocuklar çok olgundur. Onların zevkine uygun ve büyük adamların da görmekten zevk duyacağı esaslı filmler yapmak lâzımdır. Meselâ, her sinema saatinde büyüklere olduğu gibi küçüklere de âlemşümul vakalardan, futbollerden, at yarışlarından alâka uyandıracak parçalar göstermeli.. Miki Mavs filmlerinin de lüzumuna kaniim. Diğer filmlerin de Fredi Bartolomev'in Davit Kuper Filt, Küçük Lord, Öksüz çocuk gibi büyük adamları da müteessir edecek güzel filmlerden olması şarttır. Hattâ aile hayatına ait fuhuş meşheri olmıyan filmlere bile ebeveynlerile beraber gitmeye müsaade edilmelidir.

Çocuklar, yaşları icabı tayyareden seyahatlerden, deniz sergüzeştlerinden çok haz ederler. Spor arzusunu, kahramanlık hislerini, biribirlerini sevmeyi ve insan hakkına hürmet etmeyi öğreten filmleri göstermelidir.

Çocukluğu, serseriliğe, macerapereslığe, belki de şarlatanlığa ve hırsızlığa teşvik edecek filmlerden sakınmak lâzımdır.

Her sokak başında bir sinema dururken, miniminileri, bilhassa ortatahsilde bulunanları sinema zevkinden mahrum etmek çok feci bir cezadır. Bu itibarla bizde sinemaları beş ce üçe ayırmak lâzımdır. Birisi sırf çocuklar için, ikincisi ağırbaşlı ailelerin, aile baba ve çocuk beraberce seyredeceği filmler, üçüncüsü de ancak olgun yaştakilerin seyretmesine müsamaha edilebilecekler için dir.

Çemberlayne Şiddetli Hücumler Yapıldı

(Başı 1 incide)

fiyeye uğrıyacağını anlatmıştır.

Şiddetli Hücumlar

Başvekilden sonra amele namına Mister Morrison söz söylemiş ve hükûmetin milletle anlaşmayı tasvip ettiğini, fakat Ispanyaya tecavüzü hoş görmeyi, Habeşistanı feda etmeyi anlamadığını, hükûmetin Milletler Cemiyetini, kollektif emniyeti feda ederek Büyük Harbi doğuran eski ittifak siyasetine avdet ettiğini anlatmış daha sonra İngiltere — İtalya anlaşmasından bahsederek, Italyanın daha evvelki anlaşmalara saygı göstermediğini, binaenaleyh yenisine de riayet etmesinin de şüpheli olduğunu söylemiş ve Arap devletlerinin istiklâlini tanımak hususuna Italyanın teşrik edilmesinin Italyayı yükselttiğini ve Ingiltereyi düşürdüğünü anlattıktan sonra "Anlaşmada iki hata vardır: Biri Ispanyaya, diğeri Habeşistana karşıdır. Ikisinin doğrultulmasını istiyoruz. Halbuki hükûmet, yaptığı anlaşma Ingilterenin şerefini düşürmüş ve Milletler Cemiyeti siyasetini terketmekle müntehiplere karşı taahhütlerini ihlâl etmiştir.,, demiştir.

Daha sonra liberaller namına Sir Archibald Sinclair söz söylemiş hükûmetin Mussolini hesabına istifadeler temin ederek Ispanyaya müdahaleyi meşru saydığını ve tecavüz saydığı bir hareketi de tanımış üzere olduğunu söylemiş, ve daha sonra "Hükûmet İspanyayı sattı, onunla beraber Akdenizi de Hitler ve Mussoliniye baheştti.,, demiştir.

Daha sonra söz söyliyen Lloyd George anlaşmanın hiçbir veçhile serefli ve sulha hâdim olmadığı, Başvekilin realist olmakla beraber işin gerisin geriye gittiğini ve Avrupada sulhün tehlikede olduğunu anlatmıştır.

Müzakere devam ediyor.

Galatasaray Lisesi Alım Satım Komisyonu Başkanlığından :

	Teminatı Lira	Keşif bedeli Lira
Soğuk Hava Mahzeni İnşası	138	916

Galatasaray lisesi binasında yapılmasına lüzum görülen keşif bedeli ve teminatı yukarıda yazılı soğuk hava mahzeni inşasının 12-5-938 perşembe günü saat 15 de İstanbul kültür dikertörlüğü binasında Liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır

İsteklilerin en az 700 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Nafıa veya Yüksek Mühendis mektebi direktörlüğünden eksiltme tarihinden evvel yazılmış ehliyetname ve Ticaret odası vesikası ve teminat makbuzlariyle belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (2531)

Is. 1. ci iflâs memurluğundan: Malis Komon Dinğer masasına ahiren gelen hazine alacağından 589 lira 63 kuruşu mümtazen ve 13 lira 63 kuruşu da adiyen kabul olunarak alacaklılar sıra defterinin düzeltildiği ilân olunur. (7366)

Emlâk ve Eytam Bankası İlânları

Bankanın Hesap N.	Yeri	Nevi.	İcra Dosya No.
İk. 1501	Ortaköy Akasya Dişbudak sokak Eski 15, yeni 17 No. lu.	Ev	937/3914

Bankamıza ipotekli olup İstanbul Dördüncü icra dairesince yukarıda numarası yazılı dosya ile 4. 5. 938 tarihine müsadif Çarşamba günü açık artırma ile satılacak olan gayrimenkulü satın alanlar arzu ederlerse Banka bu gayrimenkule mukabil mevzuatı dahilinde kendilerine para ikraz edebilir. (2185)

Açık Eksiltme İlânı

Haydarpaşa Lisesi Satınalma Komisyonundan:

Haydarpaşa Lisesinde Devlet hesabına okuyan yatılı talebe için asgari 275 azamî 280 metre elbiselik lâcivert kumaş açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 5 Mayıs 938 perşembe günü saat 14 de İstanbul Kültür Direktörlüğü binası içinde Liseler muhasebeciliğinde toplanacak Komisyonda yapılacaktır.

Tahmin bedeli 1260. ilk teminatı 95 liradır.

İstekliler şartnameyi okulda görebilirler. Taliplerin carî sene Ticaret odası vesikasından maada bu nev'i kumaş yapan fabrika ve imalâtane sahibi olduklarına dair vesika ibraz etmeleri mecburîdir. (2229)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Pulathane ve İzmirdeki Tütün depoları inşaatını kontrol etmek üzere iki mimar veya mühendisin müsait şeraitle istihdamına lüzum görülmüştür. Talip olanların inşaat şubesine müracaat ederek ehliyet ve hüviyetlerini müş'ir sesaiki tevdi etmeleri. (2518)

Pazarlıkla Eksiltme İlânı

Kırklareli Nafıa Müdürlüğünden:

1 — 6 Mayıs 938 tarhine müsadif Cuma günü saat 15 de Kırklareli Nafia Müdürlüğü odasında (4168) lira 94 kuruş keşif bedelli Kırklareli — Vize — Saray yolunun 37X000 — 38X000 inci kilometreleri arasındaki Poyralı betonarme köprüsü varyantına ait 777 metre tûl tesviyei türabiye ve blokajlı şose nişaatı pazarlıkla verilecektir.

2 — Keşif, şartname, plân ve buna müteferri diğer evrak her gün Nafia Müdürlüğünde görülebilir.

3 — Muvakkat teminat 312 lira 67 kuruştur.

4 — İsteklilerin Nafia Vekâletinden veya nafia müdürlüklerinden 938 senesi için alınmış müteahhitlik vesikasiyle Ticaret odası vesikasını göstermeleri lâzımdır. (2177)

Beyoğlu birinci sulh hukuk hâkimliğinden: Sabrinin Taksimde Zanbak sokağında 12 No. lı hanede mukim Peruz aleyhine açtığı alacak davasının cari duruşmasında: Müddeialeyhin ikametgâhının meçhul olduğu bildirilmesine nazaran mahkemece on beş gün müddetle ilânen teb ligat icrasına karar verilmiş olduğun dan muhakeme günü olan 23. 5. 38 saat 14 te mahkemeye bizzat veya bil vekâle gelmeniz tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (7344)

İstanbul Asliye İkinci Ticaret mahkemesinden: Hali tasfiyede Ega Keyşa tasfiye memuru Galata Bahtiyar hanında Nesim Sages tarafından Beyoğlunda Saray sinemasında Elizabet Temoz aleyhine 100 lira alacağın tahsilile bir kıta mukavelename mucibince müddeialeyhe icar edilen 150 lira kıymetinde iki filmin aynen iadesi hakkında açılan davadan dolayı müddeialeyhe gönderilen dava arzuhal sureti mumaileyhanın ikametgâhını terkettiği ve hali hazırdaki ikametgâhının meçhul bulunduğu tebliğ ilmühaberindeki mübaşir meşruhatından anlaşılmakla ilânen tebligat ifasına karar verilmiştir. Keyfiyet tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (7365)

Fatih sulh Ikinci Hukuk hâkimliğinden: Fenerde Abdi Subaşı mahallesinin Balat caddesinde (66/68) numaralı kayıkhanede Zaharya oğlu Kostaniyaya.

Murat oğulları Nikola ve Muratın aleyhinize mahkememizin 38/299 esas numaralı evrakile Fenerde Abdi Subaşı mahallesinde eski Balat yeni Mürselpaşa caddesinde eski (56) yeni (66/68) numaralı hissedar olduğunuz kayıkhane odalarının şüyuunun izalesi hakkında ikame eylediği davada size on beş gün müddetle ilânen yapılan tebliğata rağmen haberdar olup mahkemeye gelmediğinizden gıyabınızda icra kılınan duruşmada gayri menkulün ehlivukuf tarafından yapılan keşif neticesini bildiren 8—4—38 tarihili mahkemeye muta raporda mahalli mezkûrun taksimi kabil olmadığı ve heyeti umumiyesine dokuz bin lira kıymet takdir edildiği tasrih edilmekte olup rapora ve açılan davaya karşı müddetinde itiraz etmez ve duruşmanın bırakıldığı 25—5—1938 çarşamba günü saat onda mahkemeye gelmez veya bir vekil göndermezseniz vakiaları kabul ve ikrar etmiş addile davaya devamla gıyabınızda hüküm verileceğini bildirir işbu muameleli gıyap kararı müttehaz karar mucibince on beş gün müddetle tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Neden Aspirin ?

Çünkü ASPİRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPİRİN in tesirinden emin olmak için lütfen BAYER marka-sına dikkat ediniz.

50 YILDANBERİ »Bayer«

Bir hastabakıcı; bu - Biocel - li cild unsuru

Bir Mucize Gibi Teni Güzelleştirdi dedi.

Tesiri âdeta sihirli oldu. Bir kaç gün zarfında yüzümdeki küçük çizgi ve buruşuklukların kaybolduğunu gördüm ve iki üç hafta sonra kendimi âdeta on yaş gençleşmiş buldum. Bir doktor demişti ki, "Biocel" cevheri bir Viyana üniversitesi profesörünün büyük keşfidir. Bu cevher, şimdi pembe rengindeki Tokalon kremi terkibinde mevcuttur. Bu kremi her akşam yatmazdan evvel kullanınız. Sabahları da beyaz rengindeki Tokalon kremini sürünüz. Iki kremin tesiri ile en esmer ve çirkin bir tene bile yeni bir canlılık ve gençlik verir. Cildi beyazlatıp tazeleştirir ve bütün buruşukluklardan kurtarır.

Bayanların Nazarı Dikkatine

Satın aldığınız Tokalon kremi vazolarının büyük bir kıymeti vardır. Onları bayiinize iade ettiğinizde beheri için 5 kuruş alacak, ayni zamanda kıymettar mükâfatları bulunan Tokalon müsabakasına iştirâk hakkını veren bir bilet takdim edecektir.

Satılık Eczane

Gaziantepte Merhum Tevfik Doğan eczanesi satılıktır. Arzu edenlerin Ayıntapta Doktor Mecit Barlasa müracatları.

İhtira İlânı

"Hava vesaitinin yere inmelerinde kılavuzlamak için kayma mahrekî baliz,, hakkında 31-3-1936 günlü ve 3650 sayılı ihtira müracaatı, "Hava vesaitinin yere inmelerinde kılavuzlamak için kayma mahrekî baliz,, hakkında 31-3-1936 günlü ve 3651 sayılı ihtira müracaatı ve "Rota hatlarını temin etmek için mürsile tertibatı,, hakkında alınmış olan 24-12-1937 günlü ve 2362 sayılı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzere ahere devrü ferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galatada, İktısat hanında, Robert Ferriye müracaatları ilân olunur.

Şehrimizin tanınmış
Tüccar Terzi

J. İTKİN

Halefleri

Hiçbir yerde şubeleri bulunmadığını bildirir ve (J. İTKİN halefleri) ismini mümasil isimde bulunan firmalarla karşıtırmamalarını muhterem müşterilerinden rica eyler.

ADRESE DİKKAT:

Beyoğlunda, İstiklâl caddesi No. 405
Telefon: 40450

REFİK FENMEN'İN

Yeni **Elektrikçilik**

Cilt II çıktı. Ehliyetname imtihanlarına hazırlar. 40 K. Yazan: Akba Kitapevi Ankara.

S.N.URALLI

"DAİMA TİRYAKİ İÇİYORUM

● Her Tiryaki bunu söylüyor. Acaba neden?

Çünki:

● Tiryaki sigarası onların uzun zamandanberi bekledikleri sigaradır.

● Tiryakinin harmanı her zaman aynı olduğu gibi içimi ve nefaseti de hiç değişmez

Her zaman

AYNI HARMANI
AYNI İÇİMİ
AYNI NEFASETİ
TİRYAKİDE
BULABİLİRSİNİZ!

15 *25 İnce sigara* *20 Kalın sigara* KURUŞ

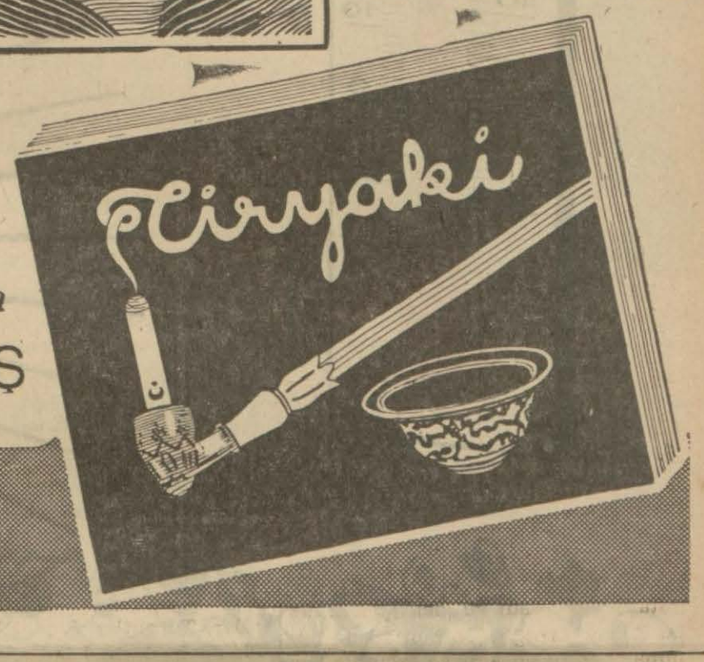

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Miktarı	Cinsi	Tahmin bedeli Lira Kr.	İlk teminat Lira Kr.	Eksiltme gün ve saati
2.000.000	Metre Boz makara ipliği.	680.00	51.00	4 Mayıs 938 Çarşanba günü saat 10 da
153 Metre	Kırmızı Çuha	726.75		
75 Metre	Mavi çuha	356.25	81.23	4 Mayıs 938 Çarşanba saat 14 de
2000 Metre	Kurşunî astar	600		
5000 Metre	Astarlık bez	1200	135.00	
		2883.00	216.23	
278728 Adet	Orta mat düğme	1449.39		
45768 „	Pantalon tokası	75.97		
500000 „	Çinko düğme	500.00		4 Mayıs 938 Çarşanba günü saat 15,30 da
101536 „	Küçük Mat düğme	345.22		
79910 Çift	Küçük kopça	79.91		
		2450.49	183.79	

1 — 938 senesine sarî mukavele akdi suretiyle yukarıda cinsi miktarı tahmin bedeli ve ilk teminatları yazılı on kalem dikim malzemesi 4 Mayıs 938 de hizalarında gösterilen saatlerde Istanbul Gedikpaşadaki J. Satınalma Komisyonunda açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Bu levazıma ait şartnameler her gün komisyonda görülebilir.

3 — Isteklilerin eksiltme gün ve saatinde ilk teminat mektup veya makbuzları ve 2490 sayılı kanunda yazılı vesikaları ile Gedikpaşadaki J. Satınalma komisyonuna gelmeleri. "2190,,

Cildinizin tahriş edilmemesini isterseniz?

Dünyanın her tarafında seve seve kullanılan, ve cildi tıraştan sonra pamuk gibi yumuşatan

POKER

tıraş bıçaklarını kullanınız.

Gaziantep Nafıa Müdürlüğünden:

1 — 51239 lira 15 kuruş bedeli keşifli Tahtaköprü, Melikânlı, ve Alagöz banisi gümrük karakolları inşaatı 26. 4. 938 tarihinden itibaren 15 gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Muvakkat teminat 3842 lira 94 kuruş.

2 — Ihale 17. 5. 938 tarihine müsadif salı günü saat 16 da G. Antep Nafia müdürlüğünde toplanacak eksiltme komisyonu tarafından yapılacaktır.

3 — Keşif ve projelerle hususî ve eksiltme şartnamelerini görmek istiyenler G. Antep Nafia müdürlüğüne müracaat edeceklerdir.

4 — Isteklilerin elinde Nafia Vekâletince verilmiş müteahhitlik vesikası bulunması şarttır.

5 — Istekliler 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde yazılı vesikaları ve muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektuplarile birlikte kanunun tarifat ve şartnamedeki şeraite tamamen uygun ve noksansız olarak yazacakları teklif mektuplarını havi kapalı zarfları ihale saatinden bir saat evvel komisyon reisliğine vermeleri ilân olunur. (2532)

İstanbul asliye üçüncü hukuk mahkemesinden: Mehmet Ali kızı Hatice Hayriye, Bentler tarafından kocası, Kasımpaşada Nalıncı yokuşunda 57 No. lı hanede mukim iken Yeni ikametgâhı meçhul olduğu anlaşılan Mustafa oğlu Salih aleyhine mahkemenin 938 - 37 No. lı dosyası ile ikame olunan boşanma davasının tahkikatı için tayin edilen 28, 4, 938 perşembe günü için M. aleyhe ilânen tebligat ifa edildiği halde gelmemesi hasebile hakkında gıyap kararı ittihaz ve ilânen tebliğine karar verilmiş ve bir nüshası divanhaneye ve tahkikatı da 2, 6, 938 perşembe günü saat 10 a talik edilmiş olduğundan M. aleyh Salihin mezkûr gün ve saatte mahkemede hazır bulunması veya bir vekil göndermesi, aksi halde gıyabında tahkikat icra edilerek bir daha mahkemeye alınmıyacağı ilân olunur. (7342)

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz olup satılmasına karar verilen demirci torna ve edevatı 5, 5, 38 perşembe günü saat 9 dan itibaren Sirkecide Hocapaşa Ebussuut caddesi 51 - 60 No. lı dükkân önünde açık artırma suretile satılacağı ilân olunur. (7341)

İHTİYATLI DAVRANINIZ

SICAKLAR BAŞLIYOR

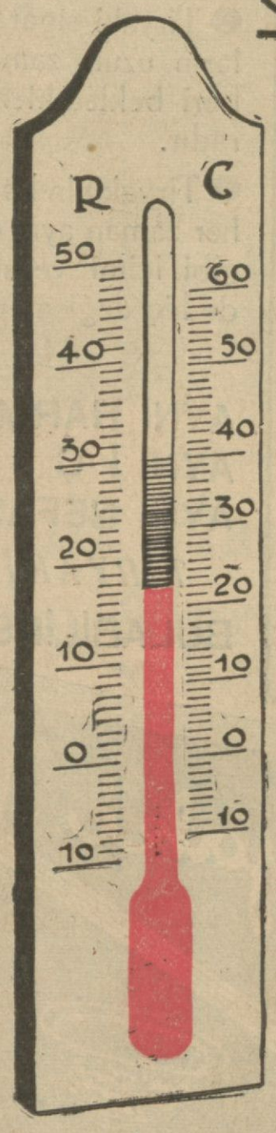

Kelvinator

Soğuk hava Dolaplarının Yüksek Değimlerinden Biranevvel Faydalanınız

Sağlık . Rahatlık . Ekonomi .

KELVINATOR

VERESİYE SATIŞ

SAHİBİNİN SESİ VE ACENTELERİNDE

Özak

GRİPİN

Kaşelerinin tesirini öğrenenler Baş, Diş, Adale, ağrılarını unuturlar

NEZLE, KIRIKLIK, ROMATİZMA, GRİP VE EMSALİ HASTALIKLARA KARŞI BİLHASSA MÜESSİRDİR

Terkibi ve tesirindeki sürat itibarile emsalsiz olan GRİPİN'in 10 tanelik yeni ambalâjlarını tercih ediniz. Geceleri tutacak olan ağrılara karşı ihtiyatlı bulunmuş olursunuz.

İCABINDA GÜNDE 3 KAŞE ALINABİLİR.

İsmine dikkat, Taklitlerinden sakınınız.

KANZUK

NASIR İLACI

NASIR İLÂCI

DOKTOR JEMSİN AMERİKADA UZUN TETKİKAT NETİCESİ OLARAK BULDUĞU BİR FORMÜLDÜR. KANZUK NASIR İLÂCI en eski nasırları bile kökünden çıkarır. Ciddî ve şayanı itimat bir nasır ilâcıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Sandalyalar, Karyolalar, Portmantolar

Vesaire mobilyalar
FABRİKA FİATINA SATILIYOR
Asrî Mobilya Mağazası: Ahmed Feyzi
İstanbul, Rızapaşa yokuşu No. 66, Tel. 23407

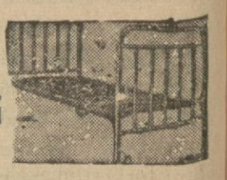

CAFER Müshil Şekeri

Tesiri kat'i içimi kolay
en iyi müshil şekeridir.
Bilûmum eczanelerde bulunur.

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden evvel kolaylığı arayan spor meraklısı Bayanlar, onlar için yapılmış olan bu sentür-külotları giyerek şıklığı da temin etmiş olurlar. Mututu inceltir Vücudun tensiğûnü düzeltir ve en şedid hareketlerde bile kat'iyyen kaymaz.

Fiyatı: 7 1/2 liradan itibaren.
Satış yeri yalnız : ..ız

J. Roussel Paris

İSTANBUL, Beyoğlu - Tünel meydanı 12 No.lu. Mağazamızı ziyaret ediniz veya 13 No.lu tarifemizi isteyiniz. Fiyatlarımızda büyük tenzilât.

UZAK ŞARKDAN

Getirilen Nadide Çaylar

"POELAU LAUT" vapurile Seylândan çiçek Seylân çayı.

"TAWALI" vapurile Cavadan Altınbaş ve Akkuyruk çayları.

"MANAAR" vapurile Hindistandan Hindiye ve Darceling çayları.

"GALILEA" vapurile Çinden Lapsang ve Popof çayları.

Yukarıdaki taze mahsul, nefis çaylar mahallerinden sureti hususiyede alınmış ve doğrudan doğruya isimleri yazılı vapurlarla ticarethanelerimize gelmiştir. Fiyatları müsaittir. Bu çaylardan yapılmış kutu ve paketlerimizi bakkallardan arayınız. Toptan alacaklara mühim iskonto.

ALBAYRAK
MUSTAFA NEZİH ve MAHDUMU
ÇAY TİCARETHANELERİ
Istanbul: Tahmisönü No. 74
Bahçekapı 4. cü Vakıf Han karşısı 71. Telefon: 20947 - 20939.
Telgraf: ABAYRAK - Istanbul

Onbinlerce kişi gibi siz de kullanınız memnun olacaksınız. HOROZ markasına dikkat.

MAZON MEYVA TUZU

KABIZLIK
HAZIMSIZLIK
MİDE

Ekşilik, Şişkinlik ve Yanmalarını giderir. Ağızdaki kokuyu, tatsızlığı ve dilinizdeki paslılığı defeder. Mide ve barsakları alıştırmaz. İş tihanızı ve sıhhatinizi düzeltir.

Son derece teksif edilmiş bir tuz olmakla müşabih isimlileri ve taklitleri ısrarla reddediniz.

MAZON MEYVA TUZU
MAZON MEYVA TUZU

HORMOBİN

ADEMİ İKTİDAR VE BELGEVSEKLİĞİNİN
EN MÜESSİR İLACIDIR

İLÂN

MR. RALPH HENRY ROSENBERG, ailevî sebepler dolayısiyle soyadı olan ROSENBERG'i usulü dairesinde tebdil ve valdesinin soyadı olan "ATKİNS„ i soyadı olarak kabul ettiğinden bundan böyle RALPH HENRY ATKİNS olarak tesmiye edileceğini beyan eyler.

Zengin olmak için
Mutlaka
MALÛL CEMAL
Gişesinden

Bir bilet almanız kâfidir.
Adres: İstanbul İş Bankası karşısında No. 15. Tel. 22954.

Dr. İRFAN KAYRA
Röntgen Mütehassısı
Her gün saat 3 ten 7 ye kadar
Binbirdirek Nuriconker Sokağı No. 8 - 10

GRİP NEVRALJİ KIRIKLIK NEZLE BAŞ ve DİŞ AĞRILARI

NEOKALMİNA

DİNDİRİR

Sahibi ve umumi neşriyatı idare eden: Ahmet Emin YALMAN
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer TAN Matbaası